

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Aika 25.08.2022 klo 14:11 - 16:38

Paikka KierikinHovi, Pahkalantie 447, 91200 Yli-Ii

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 65	Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	4
§ 66	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 67	Toiminnan ja talouden toteutuminen tammi-kesäkuussa 2022, Oulunkaaren ympäristöpalvelut	6
§ 68	Lausunto Kainuun jätehuollon kuntayhtymän jätehuoltomääräyksien luonnoksesta	7
§ 69	Lausunto, 21.6.2022 päivätystä Nivankankaan asemakaavan luonnoksesta, Pudasjärvi	9
§ 70	Lausunto Vaalan Haarasuonkankaan tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä YVA-suunnitelmasta, Vaala	13
§ 71	Ojitusasia, Pihlajakarintie, Ii	17
§ 72	Viranhaltijapäätösten ottaminen käsiteltäväksi	55
§ 73	Tiedoksi saatettavat asiat	56
§ 74	Muut esille tulevat asiat	58
§ 75	Ympäristölupa, toiminnan olennainen muuttaminen, jätteenkäsittely, GRK Infra Oyj, Mustikkakangas, Utajärvi	59

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä
Läsnä	Heikkilä Juha	14:11 - 16:38	Puheenjohtaja
	Alaraasakka Eero	14:11 - 16:38	Varapuheenjohtaja
	Autio Aini	14:11 - 16:38	Jäsen
	Koukkari Outi	14:11 - 16:38	Jäsen
	Tapio Heino	14:11 - 16:38	Jäsen
	Anttila Aatu-Artturi	14:11 - 16:38	jäsen
	Kelloniemi Jarmo	14:11 - 16:38	Esittelijä
	Sari Takkinen	14:11 - 16:38	Sihteeri
Poissa	Tolonen Henna		Jäsen
	Valtokari Riikka		Jäsen
	Timonen Tomi		Kaupunginjohtaja
	Rieki Vesa		Kh:n puheenjohtaja
	Jurmu Juhani		Kh:n edustaja

Allekirjoitukset

Juha Heikkilä
puheenjohtaja

Sari Takkinen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

65 - 75

Pöytäkirja on tarkastettu

Päivämäärä

Eero Alaraasakka
pöytäkirjantarkastaja

Aatu-Artturi Anttila
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja hyväksytty sähköposti-ilmoituksella:

Puheenjohtaja	Juha Heikkilä	28.8.2022
Pöytäkirjantarkastaja	Eero Alaraasakka	29.8.2022
Pöytäkirjantarkastaja	Aatu-Artturi Anttila	29.8.2022

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja on nähtävillä kaupungin verkkosivuilla 2.9.2022.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	PÖYTÄKIRJA	7	
----------------------	------------	---	--

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

OULYMP 25.08.2022 § 65

Puheenjohtajan esitys

Kokous todetaan laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Todettiin.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Pöytäkirjantarkastajien valinta

OULYMP 25.08.2022 § 66

Puheenjohtajan esitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Eero Alaraasakka ja Aatu-Arttu Anttila.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Toiminnan ja talouden toteutuminen tammi-kesäkuussa 2022, Oulunkaaren ympäristöpalvelut

OULYMP 25.08.2022 § 67

1033/02.02.01/2022

Valmistelija ympäristöjohtaja Jarmo Kelloniemi puh. 0400 433 998

Pudasjärven kaupungin hallintosäännön § 61 mukaan: Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion täytäntöönpanon yhteydessä päätetyllä tavalla. Talousarvion toteutumista raportoidaan neljännesvuosittain

Oulunkaaren ympäristöpalveluiden toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet osittain. Menot ovat toteutuneet tammi-kesäkuussa 2022 pääosin talousarvion mukaisesti. Toimintatuottoja on vuoden ensimmäisellä puoliskolla aina vähemmän johtuen laskutuksen epätasaisuudesta, joka korjaantuu loppuvuodesta.

Oulunkaaren ympäristöpalveluiden toiminnallisten tavoitteiden ja talouden toteutuminen (1-6/2022) ovat liitteenä.

Ympäristöjohtajan esitys

Ympäristölautakunta merkitsee saaneensa tietoonsa tiedon toiminnan ja talouden toteutumisesta tammi-kesäkuussa 2022.

Päätös

Ympäristölautakunta hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Liitteet

PTK-LIITE 1;
Toiminnan ja talouden toteutuminen tammi-kesäkuussa 2022 PTK-liite 1
PTK-LIITE 2;
Toiminnan ja talouden toteutuminen tammi-kesäkuussa 2022 PTK-liite 2

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Lausunto Kainuun jätehuollon kuntayhtymän jätehuoltomääräyksien luonnoksesta

OULYMP 25.08.2022 § 68
1053/11.00.03/2022

Valmistelija

ympäristöjohtaja Jarmo Kelloniemi, puh. 0400 433 998

Kainuun jätehuollon kuntayhtymä pyytää lausuntoa jätehuoltomääräysten päivittämisen luonnoksesta jätelain 92 §:n ja hallintolain 41 §:n mukaisesti. Kainuun jätehuollon kuntayhtymän toimialueella on jätelain muutoksen vuoksi vireillä jätehuoltomääräysten päivittäminen. Yhtenäiset määräykset koskevat kaikkia toimialueen kuntia, joita ovat Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi ja Vaala.

Merkittävimmät jätehuoltomääräyksissä tapahtuneet muutokset:

1. Biojätteen ja hyötyjätteen kuljetus siirtyy jätelain muutoksen vuoksi kunnan vastuulle asuinkiinteistöjen ja kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan osalta. Käytännössä Ekokymppi kilpailuttaa nämä kuljetukset. Ekokymppi määrittelee erilliskeräysalueet, joilla näitä kuljetuksia toteutetaan.
2. Kunnan järjestämään kuljetukseen sisältyy astiapalvelu ja pesupalvelu. Tämä tarkoittaa sitä, että asiakas saa uuden astian palvelun alkaessa tai astiarikon tai astian vaihdon yhteydessä. Astiat pestään säännöllisin väliajoin.
3. Kompostointi-ilmoitus muuttuu määräaikaiseksi ja ilmoituksessa pyydetään aiempaa laajemmin tietoja kompostoinnista.
4. Kunta veloitetaan järjestämään poistotekstiilien alueellinen keräys ja kerätty poistotekstiili toimitetaan kotimaahan uusiokuidun valmistukseen.
5. Lasipakkausten erilliskeräys joudutaan eriyttämään metalli-lasin erilliskeräyksestä tuottajayhteisön asettamien vaatimusten vuoksi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että vähintään neljän huoneiston kiinteistöille tulee yksi jätteistä lisää pakkauslasia varten.
6. Tuottajayhteisöt maksavat korvausta erilliskeräystä pakkausjätteestä. Korvaus maksetaan niille asuinkiinteistöille, joista pakkausjätettä kerätään kiinteistöittäin.

Oulunkaaren ympäristölautakunta toimii Vaalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena.

Valmistelijan esitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta pitää uusien jätehuoltomääräysten laatimista erittäin ajankohtaisena johtuen jätelain ja -asetuksen muutoksista. Jätehuoltomääräysluonnos perusteluineen on selkeästi laadittu.

Vaalan kunnan alueella asumisessa syntyvät hyötyjätteiden erilliskeräysalue kattaa taajaman ulkopuolelta Vaalasta Kajaanin päin valtatie 22 varrella olevan alueen. Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että Vaalan kunnan alueella asumisessa syntyvät hyötyjätteet tulisi jätehuoltomääräysten luonnoksesta poiketen velvoittaa lajittelemaan ja keräämään kiinteistökohtaisiin jätteistöihin vain taajamissa sijaitsevilla kiinteistöillä, joissa huoneistojen lukumäärä on 4 tai enemmän.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Hyötyjätteiden erilliskeräysvelvoitteen ulottaminen osalle taajaman ulkopuolisesta alueesta voisi huonontaa kyseisen velvoitteen hyväksyttävyyttä. Jätehuoltoa koskevan taksan valmistelussa tulee kuitenkin pyrkiä edelleen kannustamaan asukkaita jätteiden lajitteluun myös taajama-alueiden ulkopuolella.

Jätelainsäädännön ja jätehuoltomääräysten muutoksista johtuen resurssien tarve kunnallista jätehuoltoa koskevaan tiedotukseen ja neuvontaan kasvaa merkittävästi. Riittävien resurssien turvaaminen on olennaista ja välttämätöntä jätehuollon toimivuuden varmistamiseksi sekä uusien velvoitteiden hyväksyttävyyden ja valtakunnallisten kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi. Tiedottaminen tulee aloittaa mahdollisimman hyvissä ajoin etukäteen. Tietoa tulee jakaa käyttäen useita eri kanavia. Tiedottamisessa tulee panostaa myös jätteen synnyn ehkäisemisen ja jätemäärän vähentämisen edistämiseen.

Oulunkaaren ympäristölautakunnan käsityksenä on, että jätehuoltomääräyksissä ei voida antaa määräyksiä omassa asumisessa syntyvän puhtaan betoni- ja tiilimurskeen pienimuotoisesta ja kertaluonteisesta käytöstä omassa maarakentamisessa, vaan nämä määräykset olisi mahdollista antaa kunnallisissa ympäristönsuojelumääräyksissä.

Määräyksessä 18 § on esitetty, että kompostoriin ei saa laittaa vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja tai kasvin osia. Määräykseen olisi syytä tarkentaa, että määräys koskee haitallisiksi vieraslajeiksi luokiteltuja kasveja ja niiden osia. Laissa vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) asetettu kiinteistön omistajan ja haltijan huolehtimisvelvollisuus koskee Euroopan unionin luetteloon kuuluvia tai kansallisesti merkityksellisiä haitallisia vieraslajeja. Lista haitallisista vieraslajeista on löydettävistä EU:n vieraslajiluettelosta ja kansallisesta vieraslajiluettelosta (vieraslajit.fi). Jätehuoltomääräyksissä tulisi antaa ohjeistusta vieraslajijätteiden toimittamisesta käsiteltäväksi.

Oulunkaaren ympäristölautakunta pitää hyvänä, että määräyksissä on sallittu, että jätteen haltija saa ottaa käsiteltäväkseen, enintään neljällä naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalta kiinteistöltä asumisessa syntyvän lietteen ja levittää sen peltoon lannoitustarkoituksessa samoin edellytyksin kuin omassa toiminnassa syntyvän lietteen. Tämä vähentää haja-asutuksessa syntyvien lietteiden kuljettamisesta aiheutuvia päästöjä ja voi vähentää lietteiden epäasiallista käsittelyä tai johtamista maastoon. Määräyksen valvonnan kannalta on hyvä, että vastaanottaminen on selkeästi rajattu. Sen lisäksi, että määräyksissä kielletään lietteiden ja jätevesien levittäminen metsään tai muualle maastoon, tulisi niissä kieltää myös lietteiden tai jätevesien johtaminen vesistöön.

Ympäristöjohtajan esitys Ympäristölautakunta hyväksyy esitetyn lausunnon.

Päätös Ympäristölautakunta hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Lausunto, 21.6.2022 päätystä Nivankankaan asemakaavan luonnoksesta, Pudasjärvi

OULUYMP 25.08.2022

1009/11.00.03/2022

Pudasjärven kaupunki on pyytänyt Oulunkaaren ympäristöpalveluiden lausuntoa 21.6.2022 päätystä Nivankankaan asemakaavan luonnoksesta. Oulunkaaren ympäristölautakunta toimii Pudasjärven kaupungin terveydensuojelu- ja ympäristönsuojeluviranomaisena. Lausunto pyydetään antamaan 29.8.2022 mennessä.

Suunnittelualue sijaitsee Ranuantien ja Kuusamontien risteyksen pohjoispuolella noin 1,5 kilometrin etäisyydellä Kurenanalalta pohjoiseen. Suunnittelualue rajautuu lännessä Ranuantiehen ja Törrönnivaan, etelässä Kuusamontien pohjoispuoliseen asutukseen, idässä Kellokankaan ulkoilualueeseen ja pohjoisessa Kivarijärveen. Suunnittelualueen koko on noin 80 hehtaaria.

Pudasjärven Nivankankaan asemakaava on tullut vireille Pudasjärven kaupunginhallituksen 8.6. 2021 § 198 päätöksellä ja asemakaava on kuulutettu vireille 20.12.2021. Kaavahanke on mainittu Pudasjärven kaupungin kaavoituskatsauksessa 2021 ja suunnittelua ohjaavat Kurenalan osayleiskaavan 2030 aluevarukset. Kaavaluonnos pidetään MRA 30 §:n mukaisesti nähtävänä 27.07.- 26.08.2022.

Asemakaavatyön tavoitteena on laatia Nivankankaan asemakaavoittamattomalle ja rakentamattomalle alueelle uudiskaava, joka mahdollistaa houkuttelevan maaseutumaisen asuinalueen rakentumisen Pudasjärven keskustaajaman välittömään läheisyyteen.

Laaditulla asemakaavalla Nivankanakaan alueelle osoitetaan 35 erillispientalojen rakennuspaikkaa (A0-2), joille kullekin saa rakentaa kaksi asuinrakennusta sekä taloustiloja. Alueella on kaavavaraus energiahuollolle (EN-1) mahdollista paikallista lämpölaitosta varten. Lisäksi Törrönjoen tuntumaan osoitetaan venevalkama sekä palstanviljelyalueita (RP-1).

Suunnittelualueella on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan yhdistelmä, jonka muodostavat kolmessa vaiheessa laaditut Pohjois-Pohjanmaan 1.–3. vaihemaakuntakaavat, jotka kaikki ovat kauttaaltaan lainvoimaisia. Suunnittelualueella on voimassa 14.3.2019 hyväksytty Kurenalan yleiskaava 2030.

Asiaa ovat valmistelleet ympäristötarkastaja Ida-Maria Isoherranen p. 040 637 6635 ja ympäristötarkastaja Anita Valkonen p. 0500 802 784.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Valmistelijoiden esitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon:

Oulunkaaren ympäristölautakunta pitää perusteltuna 21.6.2022 päivätyn Nivankankaan asemakaavaluonnoksen laatimista Pudasjärven kaupungin alueelle.

Tämä uudiskaava mahdollistaa väljän asuinalueen rakentumisen ja tonttitarjonnan monipuolistumisen Pudasjärven keskustaajaman läheisyydessä.

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että Nivankankaan alueella on otettava monin eri tavoin huomioon mahdollinen liikenteen melun aiheuttama haitta. Nivankankaan asemakaavaluonnoksen korttelien 400 ja 401 lähimpänä Ranuantietä sijaitsevat rakennuspaikat ovat liikenteen melun kannalta haasteellisella alueella.

Alueella on tehty keskiäänitason mallinnuksia ennusteliikenteen 2040 mukaan. Niiden perusteella päivääikainen keskiäänitaso ei ylitä ohjearvoa 55 dB niillä alueilla, joille Nivankankaan asemakaavassa on osoitettu rakentamista. Ranuantien viereisissä asuinkortteleissa ollaan kuitenkin neljän tontin kohdalla melko lähellä raja-arvoa. Mallissa yöaikaisen keskiäänitason maksimiohjearvo 45 dB ylittyy Ranuantien vieressä yhden rakennuspaikan kohdalla ja toisen kohdalla mallinnuskäyrä yltää tontin rajalle. Todennäköisesti ainakin siis yhdellä tontilla yöaikainen melu on ohjearvoa kovempaa.

Yleiskaavassa alueelle on osoitettu moottorikelkkailun yhteystarve ja alueen läpi menee moottorikelkkaura. Se on tässä asemakaavaluonnoksessa sijoitettu edellisestä poiketen asuinalueiden länsipuolelle. Tälle sijoitukselle on perusteluna se, että laadittavan asemakaavan länsiosassa on laajempi viheralue kuin alunperin yleiskaavassa. Lännessä on enemmän tilaa kelkkauralle ja melua kantautuu asuinalueille kokonaisuudessaan vähemmän kuin uran sijaitessa alueen keskellä. Nivankankaan asemakaavan alueelle ei voida tehdä moottorikelkkamelun osalta laskennallista tarkastelua lähtötietojen puuttumisen takia. Moottorikelkkauran uusi sijainti aiheuttanee jonkin verran melukuormitusta lännen puoleisille rakennuspaikoille.

Moottorikelkkailun melu rinnastetaan muuhun liikennemeluun ja siihen sovelletaan samoja ohjearvoja kuin liikenteeseen. Nivankankaan alueella tulee kelkkauralle asettaa nopeusrajoitus 40 km/h. Kelkkauran ja asuinalueen etäisyyden täytyy olla vähintään 50 metriä. Tällöin melu pysyy mahdollisimman vähäisenä ja myös turvallisuus paranee.

Ympäristölautakunta lausuu, että meluhaitat on otettava huomioon asemakaavassa. Rakennettavien korttelien 400 ja 401, ja Ranuantien väliin on jätettävä mahdollisimman leveä suojaviheralue. Suojavyöhykkeen puusto ja kasvillisuus tulee säilyttää mahdollisimman

Oulunkaaren ympäristölautakunta

pitkälle. Suojaviheralueelle voi lisätä liikennemelun kantautumista estävää kasvillisuutta

Ympäristölautakunta pitää tarpeellisena sitä, että Nivankankaan suunnittelualueen korttelien 400 ja 401 lähimpänä Ranuantietä sijaitsevilla rakennuspaikoilla osa talousrakennuksista määrätään rakennettavaksi kiinni tai lähelle tonttien länsilaitaa ehkäisemään pihalle kantautuvaa melua. Tämä asia on tuotu esille myös 6.6.2022 annetussa kaavaselostuksessa korttelien 401 ja 402 osalta. Asuinrakennukset ja oleskelupihat suositellaan myös sijoitettavaksi niin, että ne avautuvat muualle kuin melua kohti.

Terveystensuojelulain 763/1994 26 §:n mukaan asunnon ja muun sisätilan olosuhteiden, kuten melun, tulee olla sellaiset, ettei niistä aiheudu tilassa oleskeleville terveyshaittaa. Ympäristölautakunta muistuttaa, että edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi tähän vastaa ympäristöministeriön rakennuksen ääniympäristöstä antama asetus 360/2019, jonka 5 §:n mukaan asuinkäytössä olevan rakennuksen ulkovaipan ääneneristys on suunniteltava ja toteutettava melualueilla siten, että ääneneristys on vähintään 30 desibeliä ja impulssimaisen, kapeakaistaisen tai pienitaajuisen melun keskiäänitaso ei ylitä nukkumiseen tai lepoon käytettävissä huoneissa 25 desibeliä, ellei asemakaavasta muuta johdu.

Nivakankaan asemakaavan laadintaa varten on tehty kirjallisuuspohjainen luontoselvitys, jonka tarkoituksena on antaa suuntaa antavaa taustatietoa luonto-olosuhteista kaavoitustyön suunnittelua varten. Luontoselvityksen mukaan potentiaalisesti suojelullisesti arvokkaimmiksi luontokohteiksi arvioidaan alueen länsireunaa pitkin virtaavan joen ranta-alue ja rantametsä, Kivarijärven ranta-alue ja rantametsä sekä Pyöriäsuu. Luontoselvityksessä myös suositellaan tehtäväksi maastoselvityksiä etenkin suunnitelluille rakentamisalueille sekä niiden lähialueille. Maastoselvityksistä tulisi tehdä ainakin pesimälinnustoselvitys ja kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys.

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että Nivakankaan asemakaavan laadinnassa on otettava huomioon luontoselvityksessä ilmenneet potentiaaliset suojelullisesti arvokkaat luontokohteet. Joen sekä Kivarijärven ranta-alueet ja rantametsät sekä Pyöriäsuu on jätettävä rakentamatta, kuten asemakaava luonnoksessa on esitetty. Lisäksi luontoselvityksessä ehdotetut maastoselvitykset suunnitelluille rakentamisalueille sekä niiden lähialueille tulee toteuttaa.

Ympäristöjohtajan esitys

Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijoiden esityksen.

Päätös

Ympäristöjohtajan muutettu päätösesitys

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	PÖYTÄKIRJA	7	
----------------------	------------	---	--

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Oulunkaaren ympäristölautakunta

1. päättää hyväksyä valmistelijoiden päätösesityksen sekä
2. päättää tarkastaa tämän pykälän heti kokouksessa.

Päätös

Lautakunta hyväksyi muutetun päätösesityksen yksimielisesti

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Lausunto Vaalan Haarasuonkankaan tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä YVA-suunnitelmasta, Vaala

OULYMP 25.08.2022 § 70
1037/11.00.03/2022

Vaalan kunta on pyytänyt Oulunkaaren ympäristöpalveluiden lausuntoa Vaalan Haarasuonkankaan tuulivoimapuiston tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmasta.

Oulunkaaren ympäristölautakunta toimii Vaalan kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisena. Lausunto pyydetään antamaan 31.8.2022 mennessä.

Haarasuonkankaan tuulivoimapuisto sijoittuu osittain Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaan merkitylle tuulivoima-alueelle tv-1 371 ja tv-1 372. Tv1 -merkinnällä osoitetaan tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuvia alueita. Tuulivoimapuiston alueella ei ole voimassa olevia tai vireillä olevia asemakaavoja. Vaalan puolella lähin ranta-asemakaava sijoittuu Otermanjärven rannalle noin 500 metrin etäisyydelle tuulivoimapuiston rajasta.

Haarasuonkankaan Tuulipuisto Ky suunnittelee tuulivoimapuistoa Vaalan Haarasuonkankaan alueelle. Kaava-alueelle suunnitellaan enintään noin 40 uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Tuulivoimaloiden rakentaminen edellyttää tuulivoimayleiskaavan laatimista.

Yleiskaava laaditaan Maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisena, jolloin sitä voidaan suoraan käyttää rakennusluvan myöntämisen perusteena. Tuulivoimapuistohankkeessa yhdistetään YVA-lain (252/2017, 5 §) mukaisesti ympäristövaikutusten arviointi (YVA) ja kaavamenettely, jolloin hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan kaavoituksen yhteydessä (MRL 9 §). Tuloksena on sekä yleiskaava että hankkeen YVA.

Vaalan kunnanvaltuusto on päättänyt 15.12.2021 § 109 käynnistää Haarasuonkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimisen. Kunnanhallitus on 14.6.2022 § 154 päättänyt asettaa yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) sekä ympäristövaikutusten arviointisuunnitelman (YVA-suunnitelman) nähtäville (MRL 63 §, MRA 30 §). OAS ja YVA-suunnitelma pidetään nähtävillä kuulemista varten 23.6.2022–31.8.2022 välisenä aikana.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toimii menettelyssä YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena, jolle Vaalan kunta toimittaa saadut mielipiteet ja lausunnot. Yhteysviranomaisen ottaa palautteen huomioon antaessaan lausunnon hankkeesta vastaavalle (MRA 30a §). Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmasta on nähtävillä viimeistään kuukauden kuluttua mielipiteiden esittämiseen varatun määräajan päättymisestä verkkosivulla www.ymparisto.fi/haarasuonkankaantuulivoima.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

YVA Kaavoitus jakaantuu neljään vaiheeseen: vireilletulo, valmisteluvaihe, ehdotusvaihe ja hyväksyminen. Ympäristövaikutusten arvioinnissa on kaksi vaihetta: ympäristövaikutusten arviointisuunnitelma ja ympäristövaikutusten arviointiselostus (joka julkaistaan myöhemmin osana kaavan valmisteluvaiheen aineistoa). Valmisteluvaiheen lausuntoajan jälkeen yhteysviranomainen (ELY-keskus) antaa asiassa perustellun päätelmänsä. Tämän jälkeen yleiskaava etenee ensin ehdotus ja sitten hyväksymisvaiheeseen

Asiaa ovat valmistelleet ympäristötarkastaja Anita Valkonen p. 0500 802 784, ympäristötarkastaja Brita Telenvuo p. 0500 282 946 ja ympäristöjohtaja Jarmo Kelloniemi p. 0400 433 998.

Valmistelijoiden esitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon:

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että tuulivoimahankkeita suunniteltaessa tulee ottaa huomioon ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen, sekä ympäristön viihtyisyyteen ja suojelemiseen liittyvät asiat. Suunnitteluvaiheessa on jo varmistettava se, ettei asumiselle kohdistu kohtuutonta terveellisyys- tai viihtyisyyteen vaikuttavaa häiriötä. Terveydensuojelulain periaatteiden mukaan elinympäristöön vaikuttavaa toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Tuulivoimapuiston hankealueen ympäristö on harvaan asuttua maaseutua ja suunnittelualue on pääosin metsätalouskäytössä. Kylät ja Vaalan taajama sijoittuvat 5-10 kilometrin päähän alueesta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan suunnitellun tuulivoimapuiston alueelle ei sijoitu asuinrakennuksia. Viiden kilometrin säteellä hankelaukeesta sijaitsee 171 vakituista ja 313 lomarakennusta. Alueen pohjoisrajalla sijaitsee yksi asuinrakennus ja yksi lomarakennus. Yksi lomarakennus on suunnittelualueen keskellä, mutta se on taukotupa tai vastaavassa käytössä oleva rakennus. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan tämän osalta tehdään kaupat maanomistajan kanssa.

Ympäristölautakunta pitää erittäin tärkeänä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa olevaa mainintaa, että tuulivoimaloita ei sijoiteta alle kahden kilometrin päähän vakituisesta asutuksesta. Samaa linjausta tulee soveltaa myös vapaa-ajan asutukseen, koska mahdolliset tuulivoimapuiston aiheuttamat melu- ja välkehaitat ilmenevät samalla tavalla asutuksen tyypistä riippumatta.

Toinen tärkeä periaate osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on se, että voimat sijoitetaan niin ettei melu ylitä 40 dB asuin- ja lomarakennusten alueella.

Ympäristölautakunta katsoo, että ympäristövaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon lähialueiden asutuksen kannalta tärkeimmät asiat ympäristöterveydenhuollon osalta. Näitä ovat ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvionti kokonaisuudessaan muun muassa alueen 500 kotitalouteen lähetettävän kyselyn avulla, meluvaikutusten tutkiminen mallinnuksen avulla, valo-vaikutuksen tutkiminen, sisältäen välkkeen ja lentoestevalot, mallinnuksen ja näkemäalueanalyysin avulla.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Näkemäalueanalyysi on tärkeä siltäkin kannalta, että nähty ja kuultu usein voimistavat toistensa vaikutuksia, tai voivat kompensoida niitä.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon olemassa olevat tekijät ja tulevat hankkeet siinä määrin ettei alueen vakituksille tai loma-asukkaille koidu kohtuutonta haittaa niiden yhteisvaikutuksesta esimerkiksi melun ja maiseman suhteen.

Hankealueelle ei sijoitu Natura-alueita, mutta hankealueen lounaskulman tuntumaan, noin 700 metrin etäisyydelle sijoittuu Latvakankaan Natura-alue (FI1106004) ja hankealueen pohjoispuolelle, noin 3,5 km etäisyydelle, sijoittuu Sarvisuo-Jerusalemisuon Natura-alue (FI1200805). Ympäristölautakunta pitää tärkeänä, että YVA-menettelyn yhteydessä tehdään Natura-arviointi koskien Latvakankaan Natura-aluetta (SACFI1201011).

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että tuulivoimahankkeita suunniteltaessa tulee ottaa huomioon sen vaikutukset mahdollisille potentiaalisesti arvokkaille luontokohteille, linnustolle ja eläimille.

Hankealueen potentiaaliset luontoarvot ovat virtavesien lähiympäristöissä, rantanevoissa ja pienissä puustoisissa metsäkuvioissa, joilla esiintyy mahdollisesti erirakenteisuutta tai on luonnontilaisina tai sen kaltaisina säilyneitä pieniä korpikohteita. Hankealueen linnustolliset arvot ja pesimälinnuston elinympäristöt ovat todennäköisesti monipuolisempia alueen virtavesien varsilla, Kekkolanlammella ja alueen sekä lähiseudun soilla. Hankealueella saattaa sen sijainnin, eri eläinlajien levinneisyyden sekä potentiaalisten elinympäristöjen puolesta esiintyä mm. lepakoita (esimerkiksi pohjanlepakko, viiksisiiippa/isoviiksisiiippa, vesisiiippa), viitasammakkoa, liito-oravaa, saukkoa ja suurpetoja. Ympäristölautakunta pitää tärkeänä, että YVA-menettelyn yhteydessä tehdään seuraavat luontoselvitykset: pöllöselvitys, metsäkanalintujen soidinpaikkainventointi, päiväpetolintuselvitys, pesimälinnustonselvitys, muuttolinnustonselvitys, kasvillisuus- ja luontotyyppi-inventointi ja EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajiston erillisselvitykset. Maastonselvitykset tulee ajoittaa oikea-aikaisesti, jotta pesimä- ja muuttolintujen sekä muun eläimistön esiintymisestä suunnittelualueella saadaan luotettavaa tietoa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa tai ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmassa ei ole esitetty eikä ole esitetty selvitetäväksi hankkeen rakentamiseen tarvittavan maa- ja kalliokiviaineksen määrää ja ottotoiminnan vaikutuksia. Ympäristölautakunta esittää, että hankealueelta saatavan ja hankkeen rakentamiseen tarvittavan maa- ja kalliokiviaineksen määrää ja ottotoiminnan vaikutukset tulisi arvioida YVA-menettelyssä.

Ympäristöjohtajan esitys Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijoiden esityksen.

Päätös Ympäristölautakunta hyväksyi valmistelijoiden päätösesityksen yksimielisesti.

--

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	PÖYTÄKIRJA	7	
----------------------	------------	---	--

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Merkitään pöytäkirjaan, että Outi Koukkari ilmoitti esteellisyytensä hallintolain 28 § osallisuusjäävi perusteella. Hän poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Ojitusasia, Pihlajakarintie, li

OULYMP 25.08.2022 § 71

171/11.03.00/2022

Asia	Vesilain 5 luvun 5 §:n mukainen ojitusasia koskien lin kunnan Etelä-lissä sijaitsevia kiinteistöjä Merlin RN:o 139-401-10-92, Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 ja Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2). Hakijat omistavat kiinteistön Merlin RN:o 139-401-10-92.
Hakijat	Hakijoiden tiedot ovat liitteessä 1, jota ei julkaista internetissä.
Asian valmistelijat	Kaisa Pikkarainen, ympäristötarkastaja, p. 050 395 0366 ja Jarmo Kelloniemi, ympäristöjohtaja, p. 0400 433 998.
Vireille tulo	Vesilain 5 luvun 5 §:n mukaista ojitusasia koskeva hakemus on jätetty Oulunkaaren ympäristöpalveluille 29.11.2021.

Toimivaltainen viranomainen

Vesilain (587/2011) 5 luvun 5 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ojitusta koskevan erimielisyyden, joka ei edellytä vesilain 5 luvun 3 §:n nojalla lupaa tai jota ei käsitellä vesilain 5 luvun 4 §:n mukaan ojitustoimituksessa, ja joka aiheutuu:

- 1) ojan tekemisestä toisen maalle tai toisen yksityistien poikki;
- 2) ojan suunnan muuttamisesta;
- 3) veden johtamisesta toisen maalla olevaan ojaan tai puroon; tai
- 4) muusta vastaavasta syystä.

lin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Alueen sijaintipaikka ja kaavoitus tilanne

Ojitusasia koskee lin kunnan Etelä-lissä sijaitsevia kiinteistöjä Merlin RN:o 139-401-10-92, Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 ja Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2). Hakemuksessa esitetään vaatimuksia koskien kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 omistajia. Kiinteistöt sijaitsevat Pihlajakarissa Pihlajakarintien varressa meren rannassa. Kiinteistöt Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 ja Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) sijaitsevat kiinteistöjen Merlin RN:o 139-401-10-92 ja Pihlaja RN:o 139-401-10-90 välissä.

Alue sijoittuu Meriläisenperän rantakaavan laajennusalueelle (1976). Kiinteistön Merlin mantereen puoleinen osa on merkitty rantakaavassa loma-asuntojen rakennusalueeksi (RH). Kiinteistön Merlin meren puoleinen osa ja kiinteistöt Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 (maa-alue) ja Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) on merkitty puistoalueeksi (P). Puistoaluetta koskevan kaavamääräyksen mukaan alueen puistot on hoidettava luonnontilaisessa kunnossa ja niihin muodostuvat jalankulkutiet merkittävä, jotta liikkuminen alueella ei kuluta kaikkialta aluskasvillisuutta.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Hakemuksen mukaan hakijat ovat vuoden 2021 helmi- ja toukokuussa hankkineet vapaa-ajan asunnon (139-401-10-92) lissä osoitteessa Pihlajakarintie 125. Kiinteistön edelliset omistajat ovat hakijoiden sukulaisia.

Hakijat aloittivat heti kesän alussa kiinteistöllä korjaamaan rakennuksia, jotta seuraavana kesänä eli kesällä 2022 he voisivat viettää mökillä aikaa. Koska rakennusten korjaaminen vei odotettua enemmän aikaa, hakijat päättivät puhdistuttaa rannan ulkopuolisella urakoitsijalla, JJ-Infralla. Kyseinen yritys oli tehnyt kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 rannassa ja merellä kevään aikana ruoppausta. Hakijat sopivat yrityksen kanssa pusikoiden raivauksesta ja uimapaikkana käytetyn poukaman puhdistamisesta. Uimapaikka on ruopattu alun perin 1990 luvun alussa. Myöhemmin 2000 luvun alkupuolella kiinteistön edellinen omistaja lyhensi vene/uimapoukamaa, koska vesi ei vaihtunut riittävän usein poukamassa. Ilmakuvinäköyys näkyy selvästi suurempana 1992 ja sitten 2000 luvun kuvissa lyhennettynä. Uimapaikasta nostettu vähäinen maa-aines levitettiin painaumaan, joka oli entistä uimapaikan pohjaa. Hakemuksen liitteenä on valokuva, joka on otettu 5.8.2021, kun ranta oli raivattu. Kuvassa näkyy hakijoiden tilan raja-alue, Etelä-lin jakokunnan hallussa oleva rantakaavassa puistoalueeksi ja ranta-asemakaavassa VL-merkinnällä lähivirkistysalueeksi merkitty alue sekä hakijoiden tilan piha-alue. Kuvasta näkyy myös se, että kiinteistölle Pihlaja RN:o 139-401-10-90 ja jakokunnan maalle on jo levitetty merestä nostettua maa-ainesta. Hakemuksen mukaan kuva todentaa myös sen, että hakijoiden tilan ja Etelä-lin jakokunnan maiden välillä ei ole ollut mitään ojaa ja maat molemmilla tiloilla ovat samalla korkeudella.

Hakijat havaitsivat 16.9.2021, että tilan piha-alueelle oli kaivettu valtava oja, lähes kanava Etelä-lin jakokunnan (139-401-876-5) ja hakijoiden tilan rajalle, osaksi kokonaan vapaa-ajan asunnon piha-alueelle. Lisäksi oli kaivettu tilan Pihlaja (139-401-10-90) ja hakijoiden tilan välissä olevalle yhteinen vesijättömaa (139-401- 878-63) alueelle valtava kaivanto, johon oli johdettu edellä kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 uudisrakennukselta putket. Todennäköisesti tontin sadevedet johdettu tähän kaivantoon. Myöhemmin tehty kaivannon päähän todennäköisesti kivikaivo, mutta tästä kivikaivostakin ainakin yksi putken pää näkyy kaivantoon. Myöhemmin kaivantoa on peitetty ja paikalle jätetty avo-oja, joka jatkuu hakijoiden tontin ja jakokunnan maan rajalla mereen asti. Ojan lasku eli suu on käännetty suoraan laskemaan hakijoiden uimapaikkaan.

Hakijat soittivat välittömästi lin kunnan rakennustarkastajalle (valmistelija poikkeusluvalle, jolla myönnetty rakennuslupa kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 uudisrakentamiselle 30.3.2021) ja hän totesi puhelimesta, että mistään ojan kaivuusta ei ole ollut puhetta. Hakemuksen liitteenä oli hakijoiden ja rakennustarkastajan sähköpostikeskustelu asiasta.

Alue sijoittuu myös lin rannikon ja saarten osayleiskaavan lijoinen osa-alueelle. Kiinteistön Merlin mantereeseen puoleinen osa on merkitty rantakaavassa loma-asuntoalueeksi (RA). Kiinteistön Merlin meren puoleinen osa ja kiinteistöt Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 (maa-alue) ja Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) on merkitty lähivirkistysalueeksi (VL).

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Hakemus

Hakijat ja kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 omistajat että JJ-Infran työntekijä sopivat tapaamisen lokakuulle. Tapaaminen oli 26.10.2021 paikalla oli kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 omistajat sekä JJ-Infran työntekijä ja hakija. Hakijat kertoivat kantansa, että he eivät missään tapauksessa hyväksy nyt kaivettua ojaa ja että mikäli kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 kuivaaminen vaati kuivatusojaa, tulee oja sijoittaa kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 ja Etelä-lin jakokunnan rajalle tai vähintään 12 metriä hakijoiden tontin rajasta. Kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 ja hakijoiden tontin välissä oleva Etelä-lin jakokunnan alue on 25 metriä leveä. Vastapuoli väitti, että he eivät ole kaivaneet mitään ojaa, ainoastaan kunnostaneet vanhaa ojaa. Hakijat olivat ihmeissään koska he ovat alueella viettäneet vapaa-aikaa usein aina 1980 luvun lopulta, eivätkä koskaan ole mitään ojaa alueella nähneet eikä myöskään kiinteistön edellinen omistaja. Tapaaminen ei johtanut mihinkään sopuun.

Hakemuksen liitteenä on tapaamisen jälkeen Etelä-lin jakokunnan hoitokunnan puheenjohtajan kanssa käyty sähköpostikeskustelu. Sähköpostin liitteenä oli ollut hakemuksen liitteenä oleva karttapiirros kaivualueesta.

Hakijoiden sähköposti:

"Asia: Etelä-linjakokunnan 139-401-876-5 ja tontin Merlin 139-401-10-92 rajalle, osaksi tontin Merlin puolelle kaivettu oja.

Me tontin Merlin omistajat" "emme hyväksy tontillemme kaivettua ojaa. Ennen ojan kaivuuta ei meitä ole kuultu. Samoin Etelä-lin jakokunnan omistamalla alueella on tontin korkoja nostettu niin että korkoero on nyt paikoin jopa yli metrin. Maa-aines on nostettu merestä keväällä 2021, maa-aineksen ottolupa on ollut 480 m3. Ojan suu laskee meidän omistaman tontin puolelle niin, että se tulee huomattavasti haittaamaan meidän rannan käyttöä. ELY-keskuksen tarkastuksesta kiinteistöllä Merlin laaditussa muistiossa todetaan, että ojan laskukohta tulisi kääntää siten, että ojasta ei aiheudu samennusta kiinteistön Meriin rantaan.

Tontilla Pihlaja 139-401-10-90" "on aloitettu uudisrakentaminen ja tontin korkoja on nostettu huomattavasti pintavedet luonnollisesti valuvat tähän ojaan. Hyvän rakennustavan mukaan pihan korot tulee sovittaa luontevasti alkuperäisiin maanpinnan korkoihin ja naapuriin tontin korkoihin nähden. Pintavedet tulee ohjata pois päin rakennuksesta, mutta niiden imeyttäminen tai poisjohtaminen tulee hoitaa omalla tontilla. Liitteenä kartta kaivetusta ojasta ja korkojen nostoalue. Varsinainen veden laskukohta ja laaja kaivanto on kiinteistöllä 139-401-878-63, josta oja alkaa.

Oja on osoittanut jo nyt vaarallisuuden, ojaan on pudonnut poikamme koira eikä pieniä lapsia uskalla päästää pihalle, ojan reunat jyrkät ja saviset. Lisäksi kun vesi on korkealla esim. 11.10.2021 vesi virtasi mereltä maalle ja veden mukana tulleet kaislat ja muu roska olivat tehneet padon ylös lähelle mutkaa, jossa oja kääntyy kohti kiinteistön Pihlaja kivikaivoa."

Kiinteistön Merlin edelliset omistajat "ovat ostaneet tontin 1986 eikä silloin tai myöhemmin ole tonttien rajalla ollut ojaa. Jakokunnan maalla on ollut kyllä selvä kosteikko, joka on pysynyt kosteana" kiinteistöltä Pihlaja

Oulunkaaren ympäristölautakunta

"valuneen puron, luultavasti pohjavettä eli lähde valuman johdosta. Nyt" kiinteistön Pihlaja omistaja "väittää, että rajaoja on ollut olemassa ja nyt tehty kaivu on ollut vain ojan puhdistusta. Mitä tietoja jakokunnalla on rajaojasta ja milloin alkuperäinen rajaoja on kaivettu ja kenen toimesta. 1986 ja jälkeen otetuissa valokuvissa ei ole mitään ojaa nähtävissä.

Ymmärrämme, että uudisrakentamisessa on täytynyt huomioida tontin kuivatus koska uudisrakennuksen rakennuspaikka on vain 2 metrin etäisyydellä Etelä-lin jakokunnan ja yhteisen alueen rajasta ja kosteikko on ollut jakokunnan maan keskellä eli noin 10 metriä tontin rajasta. Mutta onko oikein, että vedet johdetaan naapurille, miksei ojaa kaivettu esim. puoleen väliin tai omalle rajalle.

Olemme 26.10.2021 tavanneet urakoitsijan edustajan" sekä kiinteistön Pihlaja omistajat "tontilla Merlin ja neuvotelleet sopuratkaisun saamiseksi ojan uudesta linjauksesta ja kaventamisesta.

Nyt kuitenkin haluaisimme teidän näkemyksen siitä miltä osin jakokunta on osallistunut edellä mainittuihin toimenpiteisiin ja mitä lupia jakokunta on hakenut."

Etelä-lin jakokunnan hoitokunnan puheenjohtajan vastaus torstai 28. lokakuuta 2021 klo 15.33:

"Tervehdys

Vastaan omaa näkemystäni asiasta. Ei ole jakokunnan hoitokunnassa käsitelty.

878-63 yhteisen alueen osalta jakokunnalla ei ole mahdollisuutta ottaa asiaan kantaa. Jakokunta ei ole alueen omistaja missään muodossa.

Aiempia päätöksiä mahdollisesta kanavasta tai ojasta jakokunnan osalta ei ole. Tai jos on, niin ovat joka tapaukseen sen verran vanhoja, ettei ole käytettävissä. Näitä ei välttämättä ole edes kirjattu pöytäkirjoihin. Välttämättä tuolloin ei ole ollut nykyistä lupamenettelyä. Tältäkin osin en voi ottaa asiassa kantaa.

Maankohoamisen vuoksi jakokunnan alueella tapahtuu tonttien käytön kannalta välttämättömiä kaivuja tai kunnostuksia. Nykyisin jakokunta suhtautuu mahdollisiin tontin omistajien esityksiin tehdä tonttien kannalta välttämättömiin kaivuja, mikäli Ely:ltä saadaan kaivuihin. Toisaalta Elykin edellyttää päätöksessään jakokunnan suostumusta. Kaivulla ei saa tai ei saisi tuottaa toiselle haittaa. Toisaalta kaivu voi tapahtua joko kaivajan tontin ja/tai jakokunnan alueella. Jakokunta ei voi antaa kaivulupaa toisen alueelle."

Etelä-lin jakokunnan hoitokunnan puheenjohtajan vastaus to 28.10.2021 klo 16.26:

"Selvityksessänne ei tullut esille, että myös teidän puolella aluetta on kaivettu ja tasattu, samalla on tehty kuvailemaan ojaa. Jos tai kun näin on, niin esittämäännne kaivuun voi katsoa olleen myös teidän suostumus.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Tarkennin vielä, että jakokunta ei ole lupia hakenut eikä kaivuja suorittanut, kaivuun on annettu lupa.

Jos uusia kaivuja jakokunnan alueella suunnitellaan tai aiotaan tehdä, niin tähän on saatava Elyltä ja jakokunnalta suostumus.

Välitän saamani asiakirjat ja vastaukset myös” kiinteistön Pihlaja omistajille ”saadakseni asiassa molempien näkökannat.”

Hakemuksessa todetaan, että kuten kirjeenvaihdosta käy ilmi ensin sanotaan, että oja ei ole ja lupia ei ole. Hakijat toteavat, että tunnin kuluttua tulee uusi kirje ja kas kummaa lupa on. Hakijoiden mukaan vastauksessaan jakokunnan hoitokunnan puheenjohtaja sanoo myös "Jos uusia kaivuja jakokunnan alueella suunnitellaan tai aiotaan tehdä, niin tähän on saatava Elyltä ja jakokunnalta suostumus." Hakijat kysyvät, onko ymmärrettävä näin, että kiinteistön Pihlaja omistajilla on ollut ojan kaivuuseen lupa sekä Elyltä että Etelä-lin jakokunnalta. Hakijat korostavat, että missään vaiheessa heihin ei ole oltu yhteydessä ojan kaivuusta vaan ranta- ja piha-alue on kaivuussa tahallisesti tuhottu.

Hakijoiden mukaan jakokunnan hoitokunnan puheenjohtaja väittää, että tilalla Merlin on tehty saman aikaisesti kaivuita ja oja on tehty tässä yhteydessä. Hakijoiden mukaan he eivät tiedä mistä jakokunnan hoitokunnan puheenjohtaja on tällaisen tiedon saanut mutta olisi varmaankin ollut aiheellista kysyä heitä mitä heidän omistamalle alueella on tehty ja milloin. Hakijoiden mukaan kuten aiemmin hakemuksessa ilmenee hakijoiden rannasta, on poistettu vesakoita ja uimapaikan puhdistus elokuun ensimmäisellä viikolla. Tämän jälkeen hakijoiden mukaan heidän tontilla ei ole heidän toimesta tehty muuta kuin leikattu nurmikko. Hakijoiden mukaan kiinteistön Pihlaja omistajien toimeksiannosta (näin he olettavat, että toimeksiantaja on kiinteistön Pihlaja omistajat eikä Etelä-lin jakokunta) kaivuut on tehty syyskuun puolivälin tienoilla, tarkka päivä ei ole hakijoiden tiedossa. Hakemuksen mukaan hakijat näkivät kaivuut ensimmäisen kerran 16.9.2021.

Hakemuksen liitteenä on kiinteistön Pihlaja omistajien tämän jälkeen hakijoille lähettämä sähköposti:

"Hei,

Elätelimme toiveita palaverimme jälkeen, että olisimme saaneet sovittua ojakiistan keskenämme. Saimme kuitenkin tiedon Etelä-lin jakokunnan puheenjohtajalta, että olitte olleet häneen yhteydessä samana päivänä, ja ilmoittaneet, että me olemme kaivaneet kyseisen ojan teidän maille. Tämähän ei pidä paikkaansa, kuten yritimme asiaa valaista palaverissa. Lisäksi olitte jättäneet mainitsematta, että myös teidän puolella oli tehty ruoppaus ja maan nosto samalla laidalla tonttia. Näin ollen joudumme valitettavasti toteamaan, että tekemämme sopimus ei ole enää meidän osaltamme voimassa, eli meidän puolella maapenkkaa ei madalleta, eikä ojalinjaa muuteta muutoin kuin Ely:n virkailijan ehdottamalla tavalla, eli ojan suu voidaan kääntää meille päin. Jakokunnasta myös kiellettiin minkäänlaiset toimenpiteet (sekä kaivuun että puiden kaadon) heidän maallaan ilman heidän suostumusta. Mikäli jakokunta antaa luvan, voimme

Oulunkaaren ympäristölautakunta

suoristaa ojan ja kaventaa sen siten, että kavennuksessa lisättävä maa-aines laitetaan teidän puolelleen, eli oja siirtyisi jonkin verran jakokunnan maan suuntaan. Ojahan on nytkin melkein kokonaan jakokunnan puolella, vaikka vesilaki edellyttääkin, että tarpeelliset ojat sijoitetaan kiinteistöjen rajalle.

Ely:n virkailija” ”kehotti minua olemaan yhteydessä lin kunnan ympäristöviranomaiseen, jolla on päätäntävalta asiassa. Olemme tehneet näin, etenemme asiassa sitten viranomaisen ohjeiden mukaisesti.

P.S. kävin eilen töissä tontillamme, ja kävin katsomassa myös ojaa. Ojan yläpuolella yhteismaa-alueella oli vesilammikoita, vettä valui pieninä puroina ojaan laajalla alueella yhteismaalta Pihlajakarintien suunnasta. Oja näyttäisi siis edelleen hyvinkin tarpeelliselta. Teidänkin kannattaisi katsoa historiallisia ilmakuvia paikasta (<https://kartta.paikkatietoikkuna.fi>), sieltä voi hyvin havainnollisesti nähdä miten oja on vuosien saatossa ollut ja toiminut, ja miten maanmuokkaustoimenpiteet ovat vaikuttaneet ojan kulkuun. Ojasta voisin vielä kertoa, että vesimäärä on vaihdellut aina runsaasti. Sateisempina aikoina, sekä lumien sulamisen aikaan ojassa on aina runsaasti vettä, kun taas keskikesällä oja on tyhjillään.”

Hakemuksen mukaan hakijat eivät ymmärrä mistä ojasta kiinteistön Pihlaja omistajat puhuvat, alueella on kyllä ollut kosteikko mutta se on aina kuivunut, kun vesi on esteettömästi päässyt kulkemaan jakokunnan alueelta mereen asti varsinkin lumien sulamisvedet. Nyt tämä reitti on hakemuksen mukaan tukittu nostamalla jakokunnan maa-alueita yli metrillä. Hakijoilla on aina ollut käsitys, että kun uudisrakentamisen takia joudutaan tonttia kuivattamaan niin ojat kaivetaan oman tontin ympärille. Nyt on hakijoiden mukaan häikäilemättömästi käytetty hyväksi toisten maa-alueita, hakijoiden tiedon mukaan kiinteistön Pihlaja omistajat eivät ole myöskään yhteisen vesijättömaan edustajilta kysyneet mitään lupia. Hakija soitti 26.11.2021 yhteisen alueen suurimmalle omistajalle Tornator Oy:n aluevastaavalle ja hän ei ollut tietoinen mistään kaivuista tällä alueella.

Hakijoiden pyynnöstä Ely:n virkailijat tekivät katselmuksen hakijoiden tilalla 19.10.2021, liitteenä muistio katselmuksesta. Katselmuksen jälkeen Etelä-lin jakokunnan maa-alueelle on hakijoiden mukaan vielä levitetty maa-ainesta niin, että alueen korko on noussut noin puolimetriä lisää katselmuksen ajankohdan jälkeen. Hakemuksen liitteenä olevassa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen 20.10.2021 päivätyssä tarkastusmuistiossa todetaan seuraavaa:

”Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on suorittanut tarkastuksen” hakijan ”pyynnöstä. Tarkastuksen aikana merivedenkorkeus oli +1 cm.” Hakija ”on ilmoittanut 4.10.2021 ympäristöasioiden asiakaspalveluun naapurinsa kiinteistöllä Pihlaja 139-401-10-90 tehdystä ojasta ja maanlajityksestä. Oja on” hakijan ”mukaan kaivettu osittain hänen maalleen ja ojan suu on käännetty niin, että hänen rantaansa tulee samennusta.

Tarkastuksella todettiin maa-aineksia läjitetyn Etelä-lin jakokunnan kiinteistölle 139-401-876-5. Kaikki massat ovat ilmeisestikin vanhan veneväylän ruoppauksesta syntyneitä ruoppausmassoja, jotka Pihlaja 139-401-10-90 omistaja ilmoitti ruoppaus- ja niittoilmoituksessaan 6.2.2021

Oulunkaaren ympäristölautakunta

läjitetäväksi Etelä-lin jakokunnan kiinteistölle 139-401-876-5. Massoja oli läjitetty myös kiinteistölle Pihlaja 139-401-10-90. Massojen määräksi kiinteistön Pihlaja omistaja on ilmoittanut 480 m3. Ruoppausta koskevassa ELYn lausunnossa 17.2.2021 (dnro POPELY/406/2021) oli edellytetty, että läjityksille tulee olla maanomistajan suostumus ja lisäksi tuli selvittää lin kunnasta tarvitaanko läjittämiseen maisematyölupa, koska alueella on asemakaava.

Ojan kaivamista ei ollut ilmoitettu ruoppaus- ja niittoilmoituksessa, eikä siitä ole myöskään tehty erillistä ojitushilmoitusta. Kiinteistön Pihlaja omistajan suorittamaa ojankaivua voidaan pitää vesilain 5 luvun 6 §:n mukaisena vähäisenä ojituksena, josta ei tarvitse ilmoittaa valtion valvontaviranomaiselle. Vesilain 5 luvun 5 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ojitusta koskevan erimielisyyden, joka aiheutuu ojan tekemisestä toisen maalle.

Tarkastuksen lopputuloksena voidaan sanoa, että kiinteistöjen Merlin 139-401-10-92, Yhteinen vesijättömaa 139-401-878-63 ja Etelä-lin jakokunta 139-401-876-5 omistajat voivat sopia haittojen korjaamisesta kiinteistön Pihlaja omistajan kanssa, ja jos tämä ei ole mahdollista, niin ojitusta koskeva erimielisyys tulee saattaa lin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ratkaistavaksi. Mikäli läjitykselle olisi ollut tarpeen hakea maisematyölupaa kunnasta, tulee kunnan ryhtyä asiassa tarvittaviin toimenpiteisiin. Haitankärsijöillä on lisäksi aina mahdollisuus tehdä Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon hallintopakkohakemus, jossa haetaan oikaisua säännösten tai määräysten vastaisesti tehtyihin toimenpiteisiin. Ojan laskukohta tulisi kääntää siten, että ojasta ei aiheudu samennusta kiinteistön Merlin rantaan. Sinänsä ojan johtaminen mereen ei ole kiellettyä."

Hakijoiden mukaan kaivettu oja on paikoin jopa kolme metriä leveä ja yli metrin syvä, siis erittäin vaarallinen lapsille. Hakijan koira putosi ojaan mutta uimataitoisena pelastui. Oja on osaksi hakijan tontin puolella ja niin lähellä uimapaikkaa, että rannan käyttö lasten kanssa ei voi hakijoiden mukaan toteutua. Vesilain mukaan ojaan katsotaan kuuluvan uoman kummallakin puolella yhden metrin levyinen piennar kun tämä otetaan huomioon oja on hakijoiden mukaan paikoittain yli kaksi metriä piha-alueellamme.

Tiistaina 2.11.2021 kun hakijat kävivät paikalla JJ-Infran työntekijä oli kiinteistöllä Pihlaja töissä ja hän tuli keskustelemaan hakijoiden kanssa. Kun hakija kertoi ojan vaarallisuudesta niin työntekijä totesi vain, että "eihän lapsia tule päästää pihalle yksin". Hakijan mukaan muutoinkin keskustelu oli täysin asiantonta kun he seisoivat ojan reunalla työntekijä väitti ettei tässä mitään ojaa ole, vain painauma. Tämän jälkeen yhteinen vesijättömaa alueella ollut kaivanto on hakijan mukaan peitetty osittain ja paikalle on jätetty avo-oja, joka jatkuu mereen asti. Kun hakijat totesivat JJ-Infran työntekijälle, että kaivuut on tehty, jotta kiinteistö Pihlaja on saatu kuivattua uudisrakentamista varten niin hän totesi että "niin osittain".

Hakijoiden mukaan näillä maansiirto ja kaivaustoimenpiteillä on saatu aikaan se, että pintavesien valumat ovat muuttuneet niin, että kaikki pintavedet valuvat yhteiseltä vesijätöltä hakijoiden piha-alueelle ja oja pilaa

Oulunkaaren ympäristölautakunta

hakijoiden rannan käytön ja on lisäksi maisemallisesti niin ruma, että kiinteistön arvo on ojan kaivuun johdosta laskenut huomattavasti.

Hakijoiden mukaan ojan heidän puoleinen reuna on paikoittain metrin alempana kuin jakokunnan tilan puolella oleva ojan yläreuna. Oja on hakijoiden mukaan puolessa välissä yli metrin syvä ja lähellä merta vain muutamia kymmeniä senttejä syvä.

Hakijat olivat paikalla 11.10.2021 kun merivesi oli aika korkealla, vesi virtasi ojassa mereltä rannalle. Tähän oli syynä myös se, että ojaan oli tullut mereltä moskaa, kaisloja ym. ja oja oli tukkeutunut parista eri kohdasta eli ei päässyt virtaamaan kaivantoon asti.

Vesilain mukaan ojan hyödyn saajan tulee huolehtia siitä, että vesi pääsee esteettömästi virtaamaan ojassa.

Alueella on vuonna 1974 vahvistettu lin Meriläisenperän ranta-kaava ja 27.4.2002 vahvistettu lin rannikon ja saarten osayleiskaava. Alueen rantakaavassa on kiinteistöjen Pihlaja ja Merlin välinen alue merkitty puistoalueeksi siis kiinteistöjen yhteinen vesijättömaa, Etelä-lin jakokunnan alueet sekä pieni lin kunnan omistama maapala Pihlajakarin tien varressa. Nykyisessä ranta-asemakaavassa merkintä on VL eli lähivirkistysalue.

Rantakaavassa sanotaan puistoalueiden osalta seuraavaa: Alueen puistot on hoidettava luonnontilaisessa kunnossa ja niihin muodostuvat jalankulkutiet merkittävä, jotta liikkuminen alueella ei kuluta kaikkialta aluskasvillisuutta.

Hakijoiden mukaan Etelä-lin jakokunnan alueella aluskasvillisuus on siis suojattu ikuisiksi ajoiksi laittamalla parin metrin maakerros päälle.

Hakijoiden mukaan nyt kaivetulla ojalla estetään myös rantaan pääsy Pihlajakarintieltä vaikka ranta-alue on kaavassa merkitty puistoalueeksi ja osayleiskaavassa lähivirkistysalueeksi siis alueen asukkaiden yhteiseen virkistyskäyttöön tarkoitetuksi alueeksi.

Rantakaava-alueella on myös Pihlajakarintien toisella puolella ei siis rannan puolella, ns. kuivanmaan mökkejä ja omistajilla on oikeus rannan käyttöön puistoalueilla ja lähivirkistysalueilla.

Hakijoiden vaatimuksena on, että oja on peitettävä ja Etelä-lin jakokunnan ja hakijoiden tontin raja tulee ennallistaa ja mikäli kiinteistön Pihlaja uudisrakentaminen vaati heidän tilan kuivaamista oja tulee sijoittaa ensisijaisesti ja ensitilassa heidän tilan ja Etelä-lin jakokunnan rajalle tai ojan on oltava vähintään 12 metrin etäisyydellä hakijoiden tontin rajasta. Etelä-lin jakokunnan alue on ennallistettava eli lisätyt maamassat tulee poistaa.

Kiinteistön Pihlaja poikkeamisluvassa on sanottu:

"Suunnitteilla oleva rakennushanke ei siten toteutettuna aiheuta haittaa kaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, ei vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista,

Oulunkaaren ympäristölautakunta

eikä vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista, eikä johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen. Hakemus täyttää MRL 171 §:n mukaiset poikkeamisen edellytykset."

Hakijoiden mielestä luonnonsuojelulliset näkökohdat on unohdettu kokonaan ja naapureille aiheutettu haitta on vähäistä suurempaa.

Kunnan rakennustarkastajalla on vastuu valvoa rakennuslupaehdojen toteutumisesta. Rakennustarkastaja on ollut tietoinen edellä mainituista kaivauksista mutta hän ei ole ryhtynyt mihinkään toimenpiteisiin asian johdosta.

Vesilaki 3 luku 9 § Vesistöön tehdyn rakennelman omistajan on pidettävä rakennelma sellaisessa kunnossa, ettei siitä aiheudu vaaraa taikka yleistä tai yksityistä etua loukkaavia vahingollisia tai haitallisia seurauksia.

Vesilaki 5 luku 7§ Ojituksessa on noudatettava, mitä 2 luvun 7 ja 8 §:ssä säädetään. Ojitus on lisäksi toteutettava niin, ettei toiselle kuuluvalla alueella aiheudu vahingollista vettymistä tai muuta edunmenetystä. Jos vettyminen tai muu edunmenetys kuitenkin on huomattavasti pienempi kuin kustannus, joka hankkeesta vastaavalle aiheutuisi tällaisen seurauksen estämisestä, hankkeesta vastaava saa rahalla korvata edunmenetyksen.

Hakijoiden mukaan heidän vapaa-ajan asunnon piha-alueelle on jo nyt aiheutunut huomattavaa vahinkoa vettymisen takia ja maiseman turmeltumisen vuoksi. Aiheutuneet ja tulevat vahingot tulee hakijoiden mukaan korvata täysimääräisesti ja he katsovat, että korvausvelvollisia ovat yhteisvastuullisesti kiinteistön Pihlaja omistajat ja Etelä- lin jakokunta. Hakijat vaativat, että mikäli heidän rannan käyttö on 1.6.2022 estynyt vettymisen ja maa-aineksen valumisen johdosta, tulee edellä mainittujen korvata rannan käytön estymisestä 500 euroa, jokaiselta alkavalta viikolta. Lisäksi hakijat vaativat, että vahingonaiheuttajien tulee korvata hakijoille syntyneet sekä mahdollisesti tulevat viranomaismaksut ja oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti.

Hakemuksen liitteinä oli useita alueella eri aikoina otettuja valokuvia.

Hakemus liitteineen on kokousasian oheisaineistona.

Asian käsittely

Asianosaisten kuuleminen

Oulunkaaren ympäristöpalvelut on varannut kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 omistajille, kiinteistön Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 omistajalle ja kiinteistön Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 suurimmalle omistajalle Tornator Oyj:lle tilaisuuden antaa kirjallinen vastaus hakemuksesta. Kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 omistajat ja kiinteistön Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 omistaja antoivat vastauksen kuulemiseen.

Kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 omistajat 3.1.2022:

Oulunkaaren ympäristölautakunta

"Saimme luettavaksemme kiinteistön Merlin omistajien tekemän hakemuksen ojakiistan selvittämiseksi. Hakemus sisälsi runsaasti virheellistä tietoa, suoranaista valhetta ja vääristelyä. Selvitämme alla omalta osaltamme tilanteen ja siihen johtaneet seikat. Lopussa kokoamme vielä Merlinin omistajien tekemän hakemuksen valheelliset väittämät.

Omistamme kiinteistön Pihlaja 139-401-10-90 lin Meriläisenperällä, osoite Pihlajakarintie 119. Ostimme kiinteistön kesällä 2020. Olemme aloittaneet uuden loma-asunnon rakentamisen kiinteistöllemme. Edeltävästi keväällä 2021 teetimme vanhan veneväylän ruoppaus-kunnostuksen, ja läjitimme nousseen maa-aineksen jakokunnan maalle kiinteistömme viereen saatuaamme tähän luvan Etelä-lin jakokunnalta ja ELY-keskuksesta. Kunnalta saimme tiedon, ettei erillistä maisemointilupaa tarvita, vaan maa-aines on läjitettävä siten, ettei se pääse valumaan takaisin mereen. Olemme toimineet em. lupien ja ohjeiden mukaisesti. Maatyöt suoritti JJ-Infra, kaivinkoneenkuljettajana [REDACTED], joka on tehnyt ruoppauksen, läjityksen ja myös uuden rakennuksen maatyöt itsenäisesti. Erikseen emme ole sopineet mistään ojan kaivuista kuljettajan kanssa.

Läjitysalue oli alavaa merenrantaa. Samanlainen alava maa jatkui myös kiinteistön Merlin 139-401-10-92" "puolella" "Läjityksen myötä alava alue jäi jakokunnan alueen ja kiinteistön Merlin rajalle. Alavalla alueella on seissyt vesi kevästä syksyyn molemmin puolin rajaa jakokunnan ja Merlinin välissä jo vuosikausia. Vanhoissa ilmakuvissa näkyy, että läjitysalue on ollut vuosikymmeniä sitten siistiä merenrantaa (esim. paikkatietoikkunan kuva vuodelta 1999 selvityksen lopussa). Ennen läjitystä aluetta ei voinut käyttää virkistyskäyttöön ollenkaan, siinä kasvoi pajupusikoita, ja vesi seisoi alueella siellä täällä. Hiekan nosto läjitysalueelle on ollut mielestämme rannan ennallistamista ja haitallisen kasvuston poistoa, joten emme katso tapahtuneen mitään luonnonsuojelullista virhettä, emmekä näe naapurimme vaatimusta alueen palauttamisesta ruoppausta edeltävään tilaan perusteltuna. Alue on nyt mielestämme paremmin alkuperäistä vastaavassa luonnontilaisessa kunnossa. Alueella ei ollut minkäänlaisia jalankulkuteitä johtuen maaperän laadusta. Pihlajakarintien alueella on tehty vastaavaa rannan kunnostusta hyvin laajasti, myös kyseinen naapuri on tehnyt omalla rannallaan vastaavan, mikä asettaa heidän vaatimuksensa entiseen tilaan palauttamisesta kyseenalaiseen valoon. Läjitys on tehty siten, että korkein läjityskorko kulkee heti ojalinjan vieressä sen suuntaisesti, ja laskee sitten kiinteistöämme kohti. Tämä on tehty sen vuoksi, ettei sulamisvesiä valu ojan ja naapurin suuntaan. Korko on sellainen, ettei merivesi pääse huuhtoutumaan läjitetyn maan yli vieden maa-aineksia takaisin mereen. Kiinteistön Merlin toinen reuna lienee samassa korossa nyt läjitetyn alueen kanssa, Merlinin maanpinta viettää alaspäin kohti nykyistä ojaa tontin pohjoisrajan ja Pihlajakarintien suunnasta.

Kiinteistöllä Merlin tehtiin rannan ruoppaus ja pajukon poisto elokuussa 2021. Maa läjitettiin kiinteistön jakokunnan puoleisen rajan läheisyyteen. Kaivinkoneenkuljettaja kertoo, että tuolloin samalla muodostui mereen suuntautuva oja kiinteistöjen rajalinjaa noudatellen. Ojaan tulee vesi ylempänä yhteismaan 139-401-878-63 poikki kulkevasta ojasta, joka on ollut paikalla ainakin -90-luvulta, jolloin vanhempani ostivat kiinteistön Pihlaja (maaliskuussa 1996). Ojaan valuu koko ajan valumavesiä laajalti

ylempää Pihlajakarintien suunnasta sekä pintavesinä, että pohjavirtauksena syvemmältä maaperästä samasta suunnasta.

Vanha yhteismaan poikki kulkeva ojauoma näkyy kaikissa paikkatietoikkuna.fi:n historiallisissa ilmakuvissa samassa paikassa. Ojan lähtöalueelle ”kiinteistömme rajalle on tullut matalampi ojapainanne Pihlajakarintieltä päin. Leveämpi selkeä ojauoma on päättynyt yhteismaa-alueen ja Merlinin kiinteistöjen rajapyykin tienoille (näkyy parhaiten paikkatietoikkunan kuvassa v:lta 2009” ”). ”Vesi on jotenkin aina päässyt jatkamaan virtaamistaan tästä ojan päästä kohti merta, veden virtaussuunta on ollut aina kohti Merlinin kiinteistöä, ja sieltä kohti merta ja -90-luvulla Merlinin veneväylään (näkyy v 1999 paikkatietoikkunan kuvassa” ”). Maa tällä kohdalla on hyvin alavaa. Vanhoista ilmakuvista voi nähdä myös tämän asian. Vaikka Merlinin edellinen omistaja on peittänyt veneväylän, vesi on silti hakenut reittinsä merelle. Ojan vedet eivät ole koskaan virranneet kiinteistöllemme tai sen edessä olevalle ranta-alueelle. Oja-alueella ei ole tapahtunut mitään virtaumamuutoksia nyt tehtyjen kunnostustöiden myötä. Näin ollen emme näe perusteita väittämälle, että oja aiheuttaisi heidän kiinteistöllään vettymistä, päin vastoin ojan pitäisi kaivinkoneenkuljettajan mukaan kuivattaa heidänkin kiinteistöään.

Paikkatietoikkunan kuvat todistavat sen, että me emme ole yhteismaan poikki kulkevaa ojaa kaivaneet. Ojan paikan voi nähdä jo vuoden 1950-kuvassa” ”, missä metsäsaareke on pakottanut veden virtaamaan naapurin suuntaan. Ojan rannanpuoleinen maa on korkeammalla kuin Pihlajakarintien puoleinen, eikä sillä kohdalla ole tietääksemme tehty maan läjitystä. Vuoden 1996 kuva on niin rakeinen, että siitä ei pysty vetämään isompia johtopäätöksiä, mutta siinäkin näkyy tummana juosteena vanha ojauoma (kuva löytyy paikkatietoikkunasta). Kuvassa vuodelta 1999” ” oja näkyy juosteena, mikä lähtee kiinteistöllämme sijainneen mökin takaa kiinteistömme rajalta suoraan kiinteistölle Merlin. Kuvassa näkyy kiinteistöllä Merlin tuolloin ollut veneväylä. Oja on purkautunut tuolloin luonnollisesti veneväylään. HUOM! Rannan puolella ei tuolloin näy kosteikkoa! Kuvassa vuodelta 2009” ” veneväylä on peitetty, ja meidän kiinteistöllämme olleen mökin takaa lähtevä oja näkyy selvästi.” Hakija ”sanoi, että edellinen omistaja” ”oli peittänyt veneväylän maa-aineksella. Samalla ilmeisesti tukkeutui kiinteistömme rajalta lähtevä oja, ja rantaan jakokunnan ja Merlinin raja-alueelle on alkanut muodostua kosteikkoalue, josta osa näkyy tummempana alueena kiinteistön Merlin puolella ja osa on jakokunnan puoleisessa pensaikossa. Näillä kuvilla muuttuu perusteettomaksi myös naapurin väite siitä, että jollakin meidän suorittamalla kaivauksella estettäisiin kulku ranta-alueelle Pihlajakarintieltä. Emme ole tähän asti havainneet minkäänlaista kulkemisen tarvetta alavalle vesijättöalueelle ennen teettämäämme maa-ainesten läjittämistä.” Hakijan ”mainitsema veneväylän peitto ja sen jälkeen tapahtuneet muutokset rannan kasvillisuudessa ilmakuvien perusteella herättävät kysymyksen, tukkiko edellinen omistaja toimivan ojan? Tämähän ei vesilain mukaan ole sallittua, ja meillä on vaikutelma, että kyseinen toimenpide on aiheuttanut jatkoseuraamuksillaan nykyisen tilanteen.

Kaivinkoneenkuljettaja kunnosti omatoimisesti tämän poikittaisen ojan samalla kun teki meille rakennuksen maatyöt. Koska hän oli katsonut kaivuutyön ojan kunnostukseksi, hän ei ilmoittanut meille kunnostustyöstä,

Oulunkaaren ympäristölautakunta

eikä pyytänyt meitä tekemään lupahakemuksia tai ilmoituksia asiasta. Merlinin omistaja väittää meidän tarvelleen heidän tonttinsa tässä yhteydessä. Emme ymmärrä tällaista väitettä. Meidän toimeksiannosta ei ole tehty mitään maatöitä heidän kiinteistöllään. Emme ole pyytäneet myöskään kyseisen ojan kaivuuta. Kaivinkoneenkuljettaja osaa varmasti sanoa, mitä heidän kiinteistöllään on missäkin vaiheessa tapahtunut, emme ota siihen mitään kantaa.

Kiinteistön Merlin omistaja väittää, että me olemme kaivaneet uuden ojan heidän mailleen ilman lupaa. Oma näkemyksemme, ja kaivinkoneyrittäjän, joka on siis ollut töissä molemmilla kiinteistöillä, näkemys on, että mereen suuntautuva oja on muodostunut sekä meidän että myös Merlinin teettämien ruoppaustöiden yhteydessä, kun alava kosteikko on peitetty molemmin puolin. Lisäksi kaivinkoneyrittäjä oli kunnostanut vanhan ojan siten, ettei vesi jäisi seisomaan uomaan, ja auttaisi ylempänä olevan alueen kuivumista sade-ym. vesistä. Etelä-lin jakokunta on teettänyt maanmittaustoimituksen ojalla 23.11.2021””. Mittaus osoittaa, että oja on lähes kokonaisuudessaan jakokunnan puolella. Oja on tarvittaessa mahdollista kaventaa, koska ylempää kulkeutuvan veden määrä on hyvin vähäinen. Oja maisemoituu ajan myötä paremmin maastoon, alkuvaiheessa se tietysti näyttää karulta. Alueen kasvillisuus, erityisesti järviruoko tulee todennäköisesti leviämään ojan penkkoja pitkin siistien maisemaa.

Kiinteistön Merlin omistaja väittää myös, että kaikki moska ja liete valuu ojasta heidän uimapaikkaansa. Ojassa on liikkunut vain merenpinnan vaihtelun kuljettamaa vettä ja samaa sateen tuomaa pintavettä, mitä paikassa on aina liikkunut. Emme ole itse havainneet, että ojan mukana kulkeutuisi maa-aineksia, sen virtauma on aivan liian vähäinen maa-ainesten liikuttelemiseksi.

Meidän kiinteistöllämme ei ole ollut milloinkaan kuivattamisen tarvetta, eikä sen vuoksi ole tarvinnut tehdä ojia. Olemassa oleva oja ei ole kiinteistömme kuivattamista varten, vaan se poistaa ylempää tulevaa valumavettä ja pohjavirtauksia.”

Hakijat ”ovat ottaneet yhteyttä ELY-keskukseen ja kunnan rakennusvalvontaan, ja uhanneet tehdä meistä rikosilmoituksen, ja hankkia loma-asuntomme rakentamiselle toimenpidekiellon. He ovat kutsuneet ELY-keskuksesta virkailijat paikalle katsomaan tilannetta. Meitä ei ollut kutsuttu paikalle. ELY-keskuksen muistio tuli liitteenä kuulemisasiakirjojen mukana. ELY:n yhteenvedona oli, että läjitys on tehty sovitulle alueelle. Alueelle em. syistä muodostuneesta ojasta mainittiin, ettei niin vähäinen oja olisi vaatinut ELY:n lupaa, ja että ojan suu tulisi kääntää kiinteistön Pihlaja suuntaan.

Katsomme, että olemme joutuneet syyttöminä valtavan ryöpytyksen, uhkailun ja kiristyksen kohteeksi. Kuten mainitsimme, emme itse ole tilanneet muuta kuin veneväylän ruoppauksen ja uudisrakennuksen maatyöt. Kaivinkoneenkuljettaja on toiminut itsenäisesti parhaaksi näkemällään tavalla.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Valheelliset/vääristetyt väittämät” hakijoiden ”hakemuksessa:

1) Sivu 1, rivi 22: ”tilamme ja Etelä-lin jakokunnan maiden välillä ei ollut mitään ojaa” Mainittu kuva on otettu sellaisesta kuvakulmasta, mistä ei näe, että kohta on hyvin alavaa maata, lisäksi tuohon aikaan kesästä kohdassa ei muutenkaan virrannut vesi.

2) Sivu 1, rivi 26: ”valtava oja...osaksi kokonaan vapaa-ajan asuntomme piha-alueella”. Oja sijaitsee lähes kokonaan jakokunnan puolella (PMP:n tekemä mittausdata ohessa)

3) Sivu 1, rivi 29: ”valtava kaivanto, johon oli johdettu...”. Kyseessä on olemassa ollut oja, minkä reunat kaivinkoneenkuljettaja oli siistinyt.

4) Sivu 1, rivi 33: ”Ojan lasku eli suu on käännetty suoraan laskemaan uimapaikkaamme”. Ei pidä paikkansa, oja on jo heidän rantansa kohdalla useamman metrin jakokunnan puolella jatkuen suoraan mereen.

5) Sivu 1, rivi 34: ”[REDACTED] tontin korkoja on nostettu yli metri”. Ei pidä paikkansa, tonttimme kohdalla edellinen omistaja on tehnyt ruoppauksen ja tasoittanut rannan viimeksi vuonna 2016. Nyt on tehty tonttimme kohdalla nostoa vain paikoitellen, mieluummin senttimetrien mittaluokkaa. Maiden läjitys tapahtui pääosin jakokunnan maalla.

6) Sivu 2, rivi 17: ”Ojan suu laskee meidän omistaman tontin puolelle”. Ei pidä paikkansa, oja on jo heidän rantansa kohdalla useamman metrin jakokunnan puolella jatkuen suoraan mereen.

7) Sivu 5, rivi 3: ”ranta- ja piha-alueemme on kaivuussa tahallisesti tuhottu”. Me emme ole pyytäneet emmekä teettäneet minkäänlaisia kaivuutöitä naapurimme alueella. Kaivinkoneenkuljettaja on työskennellyt myös heidän toimeksiannosta elokuussa. Hän tietää, mitä naapurin alueella on tapahtunut.

8) Sivu 6, rivi 7: ”Emme ymmärrä, mistä ojasta [REDACTED] puhuu”. [REDACTED] on itse käynyt keskustelemassa [REDACTED] kanssa kiinteistöllämme elokuussa 2021, hän kertoi tullessaan katsomaan, mistä kyseinen oja tulee. [REDACTED] seisoi heidän kiinteistönsä puolella katsomassa. Heillä on siis tiedossa, mistä ojasta on kyse.

9) Sivu 6, rivi 11: ”nyt on häikäilemättömästi käytetty hyväksi toisten maa-alueita”. Ei pidä paikkansa. Kuten jo olen selvittänyt, yhteismaan läpi on mennyt oja jo vuosikymmeniä. Sen kunnostus on kaivinkoneenkuljettajan mielestä ollut tarpeen. Uusi ojalinja, mikä on muodostunut lääseikköjen peittämisen yhteydessä, sijaitsee kokonaan jakokunnan puolella, ja on molempien osapuolten toimenpiteiden aiheuttama. Jakokunta on antanut luvan läjittää maan heidän alueelleen, läjityksien (myös naapurin tekemän) myötä valumavesien alue on kaventunut ojaksi.

10) Sivu 6, rivi 13: ”Tornator Oy:n... ei ollut tietoinen”. Kaivinkoneenkuljettaja on katsonut kunnostavansa vanhaa ojaa, mihin ei vesilain mukaan tarvitse lupaa.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

11) Sivu 6, rivi 16: "on vielä levitetty maa-ainesta niin, että alueen korko on noussut...". Ei pidä paikkansa, jakokunnan maan reunaa ei ole syyskuun alun jälkeen muutettu. Alueelle ruoppauksessa jätetty hiekkaläjä tasoitettiin sokkelin täytön yhteydessä lähinnä uudisrakennuksen ympärille.

12) Sivu 6, rivi 22: "oja on paikoittain yli kaksi metriä piha-alueellamme". Ei pidä paikkansa. Tämän voi myös tarkistaa PMP:n tekemästä ojamittauksesta.

13) Sivu 6, rivi 31: "pintavesien valumat ovat muuttuneet niin, että kaikki pintavedet valuvat yhteiseltä vesijätöltä piha-alueellemme ja oja pilaa rannan käytön". Tämä on täysin perätön väite. Kuten edellä jo moneen otteeseen on tullut esille, yhteisen vesijätön poikki kulkee oja, on kulkenut kymmeniä vuosia, ja sitä ei ole muutettu. Oja ei johda mitään naapurin piha-alueelle, ja ojassa kulkeva vesimäärä ei liikuta mitään maa-aineksia, mikä pilaisi rannan käyttöä.

14) Sivu 6, kolmanneksi viimeinen rivi: "hyödyn saajan tulee huolehtia...". Hyödyn saaja on myös kiinteistö Merlin. Oja ei suinkaan kastele vaan kuivattaa myös heidän maataan.

15) Sivu 7, rivi 4: "puistot on hoidettava luonnontilaisessa kunnossa". Kyseisessä kohdassa ranta on aiemmin ollut hyvää hiekkarantaa, mutta vuosikymmenien hoitamattomuus ja edellisen naapurin tekemä ojan tukkiminen ovat muuttaneet rannan täysin käyttökelvottomaksi, eikä suinkaan luonnontilaksi. Nyt tehdyt toimenpiteet ja jatkossa aiottu huolenpito voisivat auttaa alueen palaamista entiseen luonnontilaansa.

16) Sivu 7, rivi 7: "parin metrin maakerros". Lause kuvastaa hakemuksen liioittelevaa ja vääristävää sävyä, eikä se pidä paikkansa. Jakokunnan maalle on pahimpiin kuoppiin nostettu maata reilun metrin verran, enimmäkseen kuitenkin reilusti alle metrin. Ja on huomattava, että edellinen omistajakin on läjittänyt maata samalle alueelle.

17) Sivu 7, rivi 9: "Nyt kaivetulla ojalla estetään myös rantaan pääsy Pihlajakarintieltä". Kuten alla olevista kuvista selviää, mitään uutta estettä ei sieltä päin ole tehty. Oja on ollut paikalla ennenkin. Eikä tuolla kohdalla ole näkynyt tähän mennessä ketään rantaan menijää.

18) Sivu 7, rivi 15: "oja tulee sijoittaa ensisijaisesti ja ensitilassa heidän tilan ja Etelä-lin jakokunnan rajalle...alue on ennallistettava eli lisätyt maamassat tulee poistaa". Mielestämme ojan tulee olla siinä missä se on aina ollutkin, eikä sitä voi keinotekoisesti kääntää eri paikkaan. Alue on alavaa, eikä aina samaan suuntaan virrannutta vettä voi pakottaa virtaamaan eri suuntaan, se ei yksinkertaisesti ole mahdollista edes teknisesti. Maamassojen poisto ja rannan muuttaminen takaisin lääseiköksi ei mielestämme ole millään muodoin järkevää. Läjitysalue on muotoiltu siten, että valumavedet tulevat meidän kiinteistön suuntaan, ja madaltaminen aiheuttaisi meren huuhtovan vaikutuksen ulottamista laajalle alueelle, eikä sekään ole järkevää.

19) Sivu 7, rivi 23: "luonnonsuojelulliset näkökohdat on unohdettu kokonaan". Olemme kuulleet useasta hankkeesta, joissa rantoja on alettu

Oulunkaaren ympäristölautakunta

ennallistaa poistamalla levinnyt haitallinen kasvillisuus ja parantamalla rannan muotoa siten, että entinen hiekkaranta tulee esille. Tässäkin tapauksessa on toimitettu näin. Samalla tavalla on hoidettu ranta-alueita sekä Merlinin kiinteistöllä että muillakin lähialueen kiinteistöillä. Korostamme myös, että ruoppaukselle ja läjitykselle on ELY-keskuksen lupa.

20) Sivu 7, rivi 35: ”piha-alueelle on jo nyt aiheutunut huomattavaa vahinkoa vettymisen takia...”. Tämä valheellinen väite on käsittämätön. Harvemmin oja aiheuttaa vettymistä, varsinkaan olemassa olevan ojan kunnostus ja lääseikön poistaminen.

Kuten” hakijoiden ”hakemuksesta ilmeni, yritimme tehdä sopuratkaisua asiassa.” Hakijoiden ”tekemän hakemuksen sanamuodot ja virheelliset väittämät valaisevat sen tosiseikan, että minkäänlaisen sopuratkaisun löytyminen oli vaikeaa. On vaikeaa löytää sopua, mikäli on suuri ero näkemyksissä tilanteesta ja siihen johtaneista seikoista. Vaikka sama kaivinkoneenkuljettaja on tehnyt töitä molemmille osapuolille, he eivät halunneet kuunnella hänen lausuntojaan, eikä selvityksiä, millainen alue oli ennen toimenpiteitä, ja miksi hän päätyi nykyisiin ratkaisuihin oja-asiassa.

Meidän kantamme on, että ojalinja on nyt oikealla paikalla, missä sen kuuluukin olla historiatiedon valossa. Oja ei mielestämme aiheuta muuta kuin kosmeettista häiriötä maisemassa, mutta oja vaikuttaa olevan tarpeellinen, koska siihen tulee koko ajan vettä ylempää yhteismaa-alueelta. Kosmeettinen häiriökin korjaantuu aikaa myöten, olemme myös ajatelleet, jos pientareille kylväisi hiekkamaassa menestyvää heinäkasvia, se siistisi paikan. Myös töröttävien juurien ja oksien poistoa tehdään, kunhan maa on kunnolla kiinnittynyt, eikä varmasti lähde huuhtoutumaan liiallisen siistimisen vuoksi takaisin mereen. Ojaa voisi myös huomattavasti kaventaa ja profiilia muokata siten, ettei vesi pääsisi niin laajasti seisomaan ojassa. Myöskään läjitetyn maan poisto ei ole mielestämme mahdollista. Se heikentäisi alueen käyttömahdollisuuden takaisin lähtötilanteeseen ja aiheuttaisi maa-ainesten valumista mereen. ELY:n suosituksen mukainen ojan suun kääntäminen kiinteistöllemme päin on meidänkin mielestä mahdollinen toteuttaa, vaikkakin oja kääntyy jo nykyisellään suosituksen mukaisesti. En tiedä oliko ELY-virkailijoilla virheellinen käsitys ojasta niin, että se sijaitsisi keskellä kiinteistöjen rajaa tai jopa” hakijoiden ”tontilla - meitä ei oltu pyydetty paikalle katselmukseen. Mitä tulee naapurin piha-alueen turmelemiseen, toivomme, että sen asian käsittely tapahtuisi kaivinkoneyrittäjän ja” hakijoiden ”kesken, koska me emme ole asiaan osallisia.

Vastineen liitteenä oli alueen vanhoja ilmakuvia, alueella 2020 kuvattuja dronekuvia, valokuva ja Etelä-lin jakokunnan teettämän ojamittauksen tulokset. Vastine on kokousasian oheisaineistona.

Kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 omistajat täydensivät vastaustaan 23.5.2022 järjestetyn maastokatselmuksen jälkeen 6.6.2022:

”Huomioita maastokatselmuksen 23.5.2022 pöytäkirjasta:

Yhteisellä vesijättömaalla olleesta ojasta vielä:

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Tontillamme kävi ennen maatöiden aloittamista LVI-suunnittelija ” ”, joka on nähnyt kyseisen ojan ja oja on huomioitu ja mainittu LVIS-suunnitelmissa, jotka on päivätty 6.8.2022 (ennen pohjatöiden tekemistä ja ojan kunnostusta).

Oja näkyy myös Google Maps-satelliittikuvissa, jotka on otettu ennen maatöitä.

Mikäli oja olisi uusi, olisi erikoinen sattuma, että se sijaitsee juuri siinä kohdassa, missä historiallisissa ilmakuvissa ja satelliittikuvissa näkyy ojaksi sopiva tumma juoste. Mielestämme tämä vahvistaa ojan olleen samassa kohtaa jo vuosikymmeniä.

Hulevesiputkesta ojan päässä:

Soitin maastokatselmuksen jälkeen” lin kunnan rakennustarkastajalle ”kyseisestä sadeveden purkuputkesta. Hän vahvisti edelleen sen, että putki saa olla siinä, missä se nyt on. Putken alla ojan päässä on jo kivipesä, jota vielä täydennetään kasaamalla kiviä myös putken päälle.”

Rakennustarkastajan ”mielestä tilanne ei muuttuisi, vaikka vedet johdettaisiin erillisellä putkella suoraan mereen kiinteistömme rajaa pitkin - myös tuolloin vesi johdettaisiin jakokunnan omistamalle maa-alueelle, kuten nytkin tapahtuu (yhteismaa-alueen kautta).

Hulevedet saa johtaa avo-ojaan, mikäli kiinteistön maaperä on sellainen, ettei hulevesien imeyttäminen kiinteistölle ole mahdollista

(Ympäristöministeriön asetus rakennusten vesi- ja viemärlaitteistoista, 7. luku, 35§).

Kenen toimeksiannosta oja on tehty:

Yhteisen vesijätön poikki kulkeva oja on vanha, sitä on vain kunnostettu.

Kuten kaivinkoneurakoitsija maastokatselmuksessa totesi, kiinteistöjen Merlin ja jakokunta välissä oleva oja on muodostunut siinä vaiheessa, kun molemmille puolille rajaa on läjitetty maata. Laki ei määritä ojaa kaivetuksi uomaksi, vaan oja voi muodostua myös läjittämällä, kuten tässä tapauksessa. Läjitys on tehty ensin meidän toimestamme jakokunnan puolelle toukokuussa 2021, missä vaiheessa kiinteistöjen välissä ollut painanne kapeni. Lopullisesti ojauoma muotoutui elokuussa 2021 kiinteistön Merlin omistajien toimeksiannosta tehdyn rannanruoppauksen yhteydessä, missä maa-aines läjitettiin pitkin kiinteistön Merlin etelärajaa. Ojauoma muodostui lähes kokonaan jakokunnan puolelle, ainoastaan piennarta on paikoin kiinteistön Merlin puolella.

Syyskuussa 2021 kaivinkoneurakoitsija on ollut meillä tekemässä pohjatöitä loma-asunnolle. Tässä vaiheessa koko kiistelty oja on siis ollut olemassa. Urakoitsija on omien sanojensa mukaan todennut, että yhteisen vesijätön poikki kulkeva oja on alkanut täyttyä pohjavirtauksien tuomasta vedestä, ja hän on kunnostanut koko ojan, jotta vesi pääsisi virtaamaan mereen.

Ojan aiheuttamasta haitasta:

Koska mereen suuntautuva ojauoman voidaan katsoa syntyneen kiinteistön Merlin teettämien maatöiden yhteydessä, he ovat itse vastuussa myös mahdollisista haitoista.

Kaivinkoneurakoitsijan mielestä ojan kunnostus syyskuussa 2021 oli välttämätön, ja toimimaton oja olisi ollut koko alueelle suurempi haitta kuin nykyinen oja.”

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Etelä-lin jakokunta 7.1.2022:

Kiinteistön Pihlaja omistaja ”on hakenut kyseistä kaivua jakokunnan alueelle. Jakokunta on suostunut kaivuun. Jakokunnalla ei ollut tuolloin syytä estää toteutettua kaivua. Kartasta katsoten jakokunnan ja yhteisalueen raja noudattaa entistä merialueen rajaa. Jakokunnan ja yhteisalueen rajasta on pääteltävissä, että kaivettu oja on jakokunnan ja yhteisalueen alueen matalimmalla, alavimmalla kohdalla. Jakokunnan ja yhteisalueen raja on kauimpana maalla päin tällä kohdalla”. Onko ollut aiemmin oja tai vettä johtava notkelma ei ole jakokunnan tiedossa.

Ennalta arvioiden suoritettu kaivu on toteutettu siten, että tästä olisi hyötyä yhteisalueelle, olettaen” hakijoillekin ”ja kaivun suorittaneelle” kiinteistön Pihlaja omistajille”, myös jakokunnalle, vettä johdetaan matalimmasta kohdasta mereen. Jakokunnan alueen toisella laidalla (” kiinteistön Pihlaja ”puolella) jakokunnan ja yhteisalueen raja ulottuu kauemmaksi merelle päin. Toinen puoli jakokunnan alueesta olisi tämän perusteella luonnostaan korkeammalla, ei ole veden johtamisen kannalta paras mahdollinen.

Jakokunta on sallinut kaivun jakokunnan alueelle, ei ole ollut tietoinen” hakijoiden ”suhtautumisesta kaivuun. Jakokunta ei ole voinut antaa lupaa kaivuun toisen alueelle - ei yhteisalueen eikä” kiinteistön Merlin ”puolelle. Suoritetun kaivun mahdolliset virheet tai haitat kuuluvat kaivun suorittaneelle.

Vaatimus, että oja tai takamaalta johdettavat vedet/oja tulee olla vähintään 12 metriä” kiinteistön Merlin ”rajasta, ei voi olla perusteltu. Viitaten Ely-keskuksen kaivun jälkeiseen lausuntoon, mereen laskevan ojan päään voi kääntää jakokunnan alueella niin, että se ei aiheuta samennusta” kiinteistön Merlin ”rantaan.

Kiinteistön Pihlaja omistaja ”on kaivanut ojan. On osoittautunut, että osapuolilla on eri käsitys onko” kiinteistön Merlin omistaja ”kaivanut ojaa tai vain tasannut omaa puoltaan. Nykyisen todellisen tilanteen selvittämiseksi jakokunta teetti kartoituksen” ”jossa on ojan sijainti jakokunnan ja” kiinteistön Merlin ”osalta, ojan syvyys ja korkoerot alueella. Jakokunnan ja” kiinteistön Merlin ”korkeuseroa voi tasata, mikäli se todetaan tarpeelliseksi.

Jakokunta toivoo, että asiassa olisi mahdollista päästä osapuolia tyydyttävään ratkaisuun. Oja ja vesien johtaminen alueelta tulee joka tapauksessa olla jakokunnan alueen laidalta, ei keskellä jakokunnan aluetta.”

Etelä-lin jakokunta toimitti 23.5.2022 ennen maastokatsemusta jakokunnan hoitokunnan 18.5.2022 tekemän kannanoton:

”Jakokunta on sallinut ojan kaivun jakokunnan alueen osalta. Jos yhteisalue osaltaan sallii toteutukseen, niin jakokunnalla ei huomauttamista kaivuun. Mikäli yhteismaa tai muuta päätetään, jakokunta sallii vesien johtamiseen myös jakokunnan toisen rajalinjan mukaisesti (ei keskeltä jakokunnan aluetta). Yhteismaan/jakokunnan alueilla voi olla tulevaisuudessa yhteiskäyttöä (kunnalla lunastusoikeus). Rajaojat (tai alueen erottaminen muutoin voi olla tarpeen. Tarvittaessa nykyistä oja-aluetta voi tasata tai kunnostaa jakokunnan puolelta.”

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto lin kunnan kaavoittajalta. lin kunnan rakennustarkastajaa on pyydetty kommentoimaan kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 hulevesien johtamista.

lin kunnan kaavoittaja 10.1.2022:

"Alueella on voimassa Meriläisenperän rantakaavan laajennus (1976). Alueella on voimassa myös lin rannikon ja saarten osayleiskaava (Iijokisuun osa-alue) johon viimeisimmät muutokset on hyväksytty vuonna 2008. Rantakaavan ollessa yleiskaavaa tarkentava, tulkitaan tässä nimenomaan vuonna 1976 hyväksyttyä rantakaavan laajennusta määräyksineen.

Hakijoiden omistaman kiinteistön Merlin RN:o 10:92, sekä naapurin kiinteistön Pihlaja RN:o 10:90 välisellä alueella on lin kunnan maanomistusta Pihlajakarintien varressa (RN:o 54:4), Etelä-lin jakokunnan maanomistusta rannassa (RN:o 876:5) sekä Yht. vesijättömaa (RN:o 878:63) näiden välissä. Tämä kiinteistöjen RN:o 10:92 ja 10:90 välinen alue on kokonaisuudessaan puistoaluetta (P) voimassaolevassa rantakaavan laajennuksessa. Kuten hakemuksessakin on mainittu, rantakaavan laajennuksessa on puistoalueita koskeva tarkentava kaavamääräys: "Alueen puistot on hoidettava luonnontilaisessa kunnossa ja niihin muodostuvat jalankulkutiet merkittävä, jotta liikkuminen alueella ei kuluta kaikkialta aluskasvillisuutta".

Hakijat esittävät, että kiinteistön Pihlaja RN:o 10:90 aloitteesta on suoritettu kaivuutoimenpiteitä Yht. vesijättömaan alueella (RN:o 878:63) ja Etelä-lin jakokunnan kiinteistön (RN:o 876:5) ja hakijoiden kiinteistön (RN:o 10:92) rajan tuntumassa, sekä läjitetty maamassoja em. Etelä-lin jakokunnan kiinteistölle. Hakijat esittävät kyseisten maansiirtotoimenpiteiden olevan puistoalueiden kaavamääräyksen vastaisia, koska läjittäminen on tuhonnut aluskasvillisuutta ja kaivettu oja estää pääsyn alueen asukkailta Yht. vesijättömaan kautta kaavaan merkitylle, yhteisessä virkistyskäytössä olevalle ranta-alueelle. Hakijoiden vaatimukset kohdistuvat kaivannon peittämiseen, Etelä-lin jakokunnan ja hakijoiden kiinteistön välisen rajan ennallistamiseen ja maamassojen poistamiseen Etelä-lin jakokunnan mailta.

Kaavoitusviranomainen huomauttaa, että kaavamääräyksissä ei oteta kantaa maansiirtotoimenpiteisiin, kuten ojien kaivamiseen, ruoppaamiseen tai maamassojen läjittämiseen. Puistoalueiden luonnontilaisuudesta on määrätty kaavassa, mutta on huomioimisen arvoista, että maankohoamisen vuoksi rantaviiva on siirtynyt merkittävästi vuoden 1976 tilanteesta, jolloin rantakaavan laajennus on hyväksytty. Rantaviivan siirtymisestä seuranneiden rakennuspaikkojen tarkoituksenmukaista käyttöä ja arvon säilymistä edistävien toimenpiteiden, kuten ruoppaamisen ja ruoppausmaiden läjittämisen myötä, ovat nämä alueen puistot jo suurelta osin voimakkaasti muokattuja. Ruoppaamisen tai ruoppausmaiden läjittämisen luvittaminen ei kuitenkaan kuulu kunnan viranomaistehtäviin.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Maastokäynnin perusteella yhteys Pihlajakarintieltä rantaan Yht. vesijättömaan kautta ei näyttäisi olevan pääasiallinen reitti, jota alueen asukkaat ovat käyttäneet päästäkseen rantaan jakokunnan maille. Kyseistä reittiä ei ole myöskään osoitettu rantakaavan laajennuksessa sitovalla paikkamerkinnällä, taikka merkitty sitä maastoon kuten puistoalueiden kaavamääräyksessä ohjeistetaan. Tehty kaivanto ei siis vaikuttaisi estävän alueen asukkaiden kulkemista rannan puistoalueelle, mutta toki estäisi tällaisen uuden kulkureitin muodostamisen jälkikäteen ko. paikkaan.

Hakijat mainitsevat kiinteistölle RN:o 10:90 myönnetystä poikkeamisluvasta. Poikkeamisluvan päätösesityksessä mainitaan seuraavat perustelut: ”Suunnitteilla oleva rakennushanke ei siten toteutettuna aiheuta haittaa kaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, ei vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, eikä vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista, eikä johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen.” Hakijat esittävät, että kiinteistön RN:o 10:90 asukkaat ovat toimineet kyseisen poikkeamisluvan vastaisesti aiheuttamalla vahinkoa luonnonympäristölle ja naapureilleen. Kaavoitusviranomaisen huomauttaa, että myönnetty poikkeamislupa koskee rakennuspaikan siirtoa ja rakennusoikeuden ylitystä kiinteistöllä RN:o 10:90. Kyseisellä poikkeamisluvalla ei myöskään ole otettu kantaa muilla kiinteistöillä tehtäviin toimenpiteisiin.”

lin kunnan rakennustarkastaja 9.6.2022:

”Tässä tapauksessa on kyseessä vain vesikatolta tulevat hulevedet, jotka ovat määrällisesti hyvin pieniä olemassa olevaan ojaan kertyvään vesimäärään suhteutettuna. Mikäli katolta johdetut hulevedet ohjataan kivipesän kautta avo-ojaan, en näe tässä asiassa ko. hulevesien aiheuttavan ongelmaa.”

Maastokatselmus

Alueelle tehtiin hakijoiden aloitteesta maastokatselmus 23.5.2022, johon osallistuivat kiinteistöjen Merlin RN:o 139-401-10-92, Pihlaja RN:o 139-401-10-90 ja Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 omistajat ja/tai omistajien edustajat, Oulunkaaren ympäristöpalveluiden ympäristöjohtaja Jarmo Kelloniemi ja ympäristötarkastaja Kaisa Pikkarainen sekä JJ-Infran edustajat. Maastokatselmuksen pöytäkirja on kokousasian oheisaineistona.

Maastokatselmuksella todettiin, että kiinteistöllä Yht. vesijättömaa ja kiinteistöjen Merlin ja Etelä-lin jakokunta rajalla oli mereen laskeva avo-oja. Ojaan johdettiin sadevedet kiinteistölle Pihlaja rakennetun vapaa-ajan asunnon katolta. Todettiin, että kiinteistön Yht. vesijättömaa eteläpuolella oja sijoittui suurelta osin kiinteistöjen Merlin ja Etelä-lin jakokunta rajalle ja eteläosasta kokonaan kiinteistön Etelä-lin jakokunta puolelle. Ojan syvyys ja leveys ja veden määrä ojassa vaihtelivat ojan eri osissa. Ojassa oli vettä koko matkalla.

JJ-Infran työntekijän mukaan oja kiinteistöjen Merlin ja Etelä-lin jakokunta rajalle oli muodostunut sen myötä, että molemmille kiinteistöille oli läjitetty maita vuonna 2021. JJ-Infran työntekijä kertoi, että kiinteistön Merlin

Oulunkaaren ympäristölautakunta

itälaidalle oli sijoitettu kesällä 2021 maa-aineksia, jotka oli poistettu kiinteistön Merlin rannasta uimapaikan puhdistamisen yhteydessä. JJ-Infran työntekijän mukaan hän oli havainnut syksyllä 2021 ojassa tukoksen ojan mutkan lähellä, kiinteistöjen Merlin ja Etelä-lin jakokunta rajalla. Hän oli poistanut tukoksen kaivinkoneella ja puhdistanut ojan koko matkalta rantaan saakka. Hänen mukaan hän oli syventänyt ojaa kiinteistöjen Merlin ja Etelä-lin jakokunta rajalla noin 20 cm poistamalla ojan pohjalta sakkaa.

Kiinteistön Pihlaja omistajien mukaan he eivät olleet pyytäneet JJ-Infralta ojan kaivamista tai kunnostamista, vaan JJ-Infran työntekijä oli tehnyt päätöksen itsenäisesti. Kiinteistön Pihlaja omistajat sanoivat kuitenkin maksaneensa tästä työstä.

Todettiin, että kiinteistön Pihlaja omistajien tekemä ruoppausilmoitus oli koskenut vain veneväylän kunnostusruoppausta kiinteistön Pihlaja edustalla ja ruoppausmassojen läjittämistä Etelä-lin jakokunnan alueelle. Kiinteistön Pihlaja omistajat olivat pyytäneet Etelä-lin jakokunnan suostumuksen ruoppausmassojen läjittämiseksi jakokunnan maalle. Ruoppausilmoitus ei koskenut ojan kaivamista tai kunnostamista. Todettiin, että koska kiinteistön Pihlaja omistajat eivät ole ojan kaivamista tai kunnostamista JJ-Infralta tilanneet, he eivät ole myöskään pyytäneet Etelä-lin jakokunnan suostumusta ojan kaivamiselle tai kunnostamiselle. Myöskään kiinteistön Yht. vesijättömaa omistajilta ei oltu kysytty suostumusta ojan kaivamiselle tai kunnostamiselle.

Etelä-lin jakokunnan edustajien mukaan jakokunta hyväksyy ojan sijoittamisen kiinteistöjen Etelä-lin jakokunta ja Merlin rajalle tai kiinteistölle Etelä-lin jakokunta kyseisen rajan viereen. Etelä-lin jakokunnan hoitokunnan puheenjohtaja totesi, että jakokunta hyväksyy myös ojan sijoittamisen kiinteistöjen Etelä-lin jakokunta ja Pihlaja rajalle tai kiinteistölle Etelä-lin jakokunta kyseisen rajan viereen, mutta jakokunta ei hyväksy ojan sijoittamista jakokunnan kiinteistön keskelle. Jakokunta hyväksyy ojan sijoittamisen kiinteistön molemmille rajoille tai rajojen viereen.

Todettiin, että maan pinnan korkeus kiinteistöllä Etelä-lin jakokunta oli korkeammalla kuin kiinteistöllä Merlin. Maan pinnan korkeus kiinteistöllä Etelä-lin jakokunta oli hieman korkeammalla ojan läheisyydessä ja laski hieman kiinteistöä Pihlaja kohti. Maan pinnan korkeus kiinteistöllä Etelä-lin jakokunta vaihteli.

Todettiin, että ojan laskukohta kiinteistön Merlin eteläpuolella kääntyi hieman länteen päin kohti rantaa kiinteistön Merlin kohdalla. Kiinteistön Merlin eteläpuolella maan pinnan korkotaso ojan länsipuolella oli lähellä ojan pohjan korkotasoa. Ojan itäpuolella maanpinta oli enimmillään noin metriä ylempänä kuin ojan pohja.

Kiinteistön Merlin omistajien mukaan oja aiheuttaa maisemahaittaa ja on laskenut kiinteistön Merlin arvoa noin 30 %. Heidän mukaansa oja on syvä ja sen laidat ovat liukkaat ja oja voi aiheuttaa vaaratilanteita alueella oleskeleville. Heidän mielestä oja ei tule toimimaan. Kun merivesi nousee, tulee ojaan vettä ja sen mukana roskia merestä, jotka aiheuttavat tukoksia ojassa. Heidän mukaan oja saattaa tulvia, jolloin ojasta valuu vesiä suoraan kiinteistön Merlin uimapaikkaan. Heidän mukaan se, että maan pinnan taso

Oulunkaaren ympäristölautakunta

kiinteistöllä Etelä-lin jakokunta on korkeampi kuin kiinteistöllä Merlin, johtaa siihen, että meren tuomat roskat eivät pääse leviämään jakokunnan alueelle, vaan kertyvät kaikki kiinteistön Merlin rantaan ja aiheuttavat rannan roskaantumista.

Hakijan kuuleminen

Hakijat ovat 21.6.2022 antaneet (sähköpostitse) vastineen asianosaisten kuulemisen yhteydessä annettuihin vastauksiin ja lin kunnan kaavoittajan lausuntoon todeten seuraavaa:

*"Aluksi selvennys tontillamme tehdyistä konetöistä elokuussa 2021. Olimme tehneet suullisen sopimuksen JJ-Infra:n kanssa rannan ja tonttimme puhdistamisesta pusikoista, kaatuneista puista, kantojen ja muutaman maakiven poistamisesta sekä maan tasoittamisesta kantojen ja kivien poiston jälkeen. Suurin osa poistettavista pusikoista ja puista oli tonttimme länsipuolella, alueella, johon olimme kaavailleet rantasaunaa. (nyt olemme joutuneet jäädyttämään kaikki suunnitelmat, kun piha-alueesta ollaan tekemässä kosteikko) Rannan puhdistus oli pääasiassa pusikoiden kantojen ja puutappien poistamista. Edellinen omistaja oli raivannut rantaa raivaussahalla niin, että puista oli jäänyt noin 20 cm tapit. Rannalla ei voinut kävellä ilman kenkiä. Lisäksi loivennettiin ns. uimapaikkaa ja tästä kertynyt vähäinen maa-aines käytettiin uimapaikan edustalla olevan painanteen, kivien, kantojen ja pensaiden juurinen poistamisesta syntyneiden kuoppien peittämiseen osa kuopista on edelleen nähtävissä piha-alueella. Kuten" kiinteistön Pihlaja omistajien "toimittamista ilmakuvista ja karttapalvelussa olevista ilmakuvista voi havaita ranta on ollut aina raivattu ja hoidettu edellisen omistajan toimesta. JJ-Infra:n lasku" **"rannan raivauksesta ja kunnostuksesta** ja nämä työt olemme teettäneet ja niistä maksaneet. Laskusta ilmenee myös traktorityön osuus, joka on huomattava koska traktori vei pois tontilta poistetut pensaat, risut ja kannot. Työ tehtiin elokuun 4 -5 ja 8-10 päivä elokuuta. Hyväksyimme työn emmekä missään tapauksessa olisi hyväksyneet mitään ojan kaivuita jakokunnan ja oman tonttimme välille emmekä ole edes asiasta keskustelleet jakokunnan edustajan, saati urakoitsijan välillä." Etelä-lin jakokunnan hoitokunnan puheenjohtajan "antamassa vastineessa ojan kaivuu luvan on hakenut" kiinteistön Pihlaja omistajat. "Se milloin urakoitsija on tontillamme ojaa kaivanut ei ole tiedossamme mutta ojaa ei ollut vielä syyskuun alussa, kun kävimme viimeisen kerran leikkaamassa nurmikon. Kuten hakemuksessa mainitsemme, näimme ojan ensimmäisen kerran 16.9.2021.*

Rakennustarkastaja" "kannanottoon hulevesien käsittelystä seuraavaa:

Olemme lähettäneet hänelle 16.9.2021 kaksi valokuvaa Yht.alueen ja tilan Pihlaja rajalta. Kuvissa näkyy putkenpää, joka nyttemmin on peitetty, paikalle on tehty ehkä kivikaivo. Katon hule vedet tulevat näiden lisäksi avoputkella kosteikkoon. Hän sanoo, että hulevedet ovat määrällisesti hyvin pieniä, olemassa olevaan ojaan kertyvän vesimäärään suhteutettuna. Paljonko muu vesikertymä on ja mistä se tulee, kun Pihlaja tilalla ollut oja/purokin on hävinnyt." Rakennustarkastajalla "on varmaan vesimäärästä olemassa laskelmat.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Luonnollisesti olemme erittäin kiinnostuneita näistä vesikertymistä. Haluamme tietää mitä vesiä tästä putkesta on johdettu Yht.alueen kosteikkoon ja siitä edelleen rajapyykin 54 yläpuolelta lähtevään uuteen avo-ojaan.

Seuraavassa kirjeenvaihtomme 17.9.2021” rakennustarkastajan kanssa

”Hei!

Kiitos kuvista.” Kiinteistön Pihlaja omistaja ”on kertomansa mukaan hakenut EL Y-keskuksesta ruoppaus- ja läjitysluvan näille alueille, eikä meillä ole asiasta sen tarkempaa tietoa. Tietääkseni uusia oja ei ole kuitenkaan kaivettu, vaan olemassa olevia paranneltu.

Sadevesien johtaminen painanteeseen/ ojaan ja sitä kautta vesistöön on ok, mutta siitä ei saa aiheutua naapurille haittaa.

Hyvä, että teillä on palaveri asiasta ja yrittäjä on siinä mukana, jolloin voitte sopia askarruttavat asiat ja mahdolliset muutostyöt.

Terveisin,”

*”rakennustarkastaja
IIN KUNTA”*

”Lähetäjä:” Hakija

”Lähetetty: torstai 16. syyskuuta 2021 17.42

Vastaanottaja:” lin kunnan rakennustarkastaja

”Hei keskustelimme tänään kesämökkkitonttini rajalle ja osaksi tontille kaivetusta ojasta. Tässä muutama kuva toisessa kuvassa näkyy ojan alkupää, joka on” kiinteistön Pihlaja ”ja välissämme olevan puistovyöhykkeen rajalla. Kuvassa näkyy selvästi putken pää, joka näyttää salaojaputkelta eli onko tontin sadevedet tarkoitus ohjata meidän tontille. Kuten kuvasta kolme näkyy ojassa on tällä hetkellä jo melkoisesti vettä. Ensimmäinen kuva on sitten ojan lopusta mereen laskukohdalta, oja on tässä kohtaa jo selvästi omistamallamme tontilla, rajamerkki on nähtävissä. Tontin Pihlaja 139-401-10-90 korkoja on nostettu huomattavasti samoin välissämme olevan puistoalueen (omistajat lin kunta, Etelä-lin jakokunta ja YHT.VESIJÄTTÖMAA 139-401-878-63), meille ei ole missään vaiheessa ilmoitettu näin huomattavista tonttien korkojen nostosta. Milloin ja kenen päätöksillä oja on kaivettu ja tonttien 10-90 ja 878-63 korot on nostettu.

Ystävällisin terveisin” Hakija

”Ps. olemme juuri sopineet” kiinteistön Pihlaja omistajan ja JJ-Infran työntekijän ” kanssa yhteisestä palaverista viikolla 42, joten emme ryhdy mihinkään toimenpiteisiin ennen tapaamista.

Tämä tapaaminen ei johtanut toivottuun lopputulokseen, kun vastapuolen mukaan he olivat kunnostaneet Etelä-lin jakokunnan ja Merlin tilan rajalla olevaa vanhaa ojaa. Me emme ole koskaan nähneet rajapyykkien 54 ja 55 välillä avo-ojaa.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Tässä kirjeessä” lin kunnan rakennustarkastaja ”sanoo, että hänen tietääkseen uusia oja ei ole kaivettu, mitä ja missä olevia vanhoja paranneltu, ei ole tiedossamme.

Hän poikkeusluvan esittelijänä ja rakennustarkastajana on varmaan käynyt paikalla ja hänellä on siten tieto ojan sijainnista, koska nyt esille tulleissa” kiinteistön Pihlaja omistajien ”vastineisiin liittämässä kuvissa ja karttapaikan kuvissa ei missään näy ojaa rajapyykkien 54 ja 55 välissä.

Löysimme kaksi valokuvaa, jotka on otettu 15.5.2021.” ”Toinen kuva mereltä Pihlajakarantielle päin ja toinen rakennuksen kuistilta merelle päin. Nykyisestä oja-alueesta ei ole merkkiäkään. Samoin” kiinteistön Pihlaja omistajien ”vastineeseen liitetty drone kuva toukokuulta 2020. Kuvaan” kiinteistön Pihlaja omistajat ”on merkinnyt nuolen ja tekstin ojan pää eli onko oja loppunut tuohon ns.ojanpäähän. Tosiasiassahan kuvassa on kosteikon länsireuna eli oja päättyy tähän kosteikkoon.

*Rajaojan Etelä-lin jakokunta ja Merlin välille syntymisestä näyttää olevan monta eri versiota,” JJ-Infran työntekijän ”mukaan oja on syntynyt, kun meidän ja jakokunnan kiinteistöillä on läjitetty maata. Kysymme mistä meidän tontin puolella läjitykseen tulleet maa-ainekset on saatu. Meillä ei ole ollut ruoppauslupaa emmekä ole sellaista hakeneet emmekä ruoppausta tilanneet tai maksaneet. Kuten yllä kerroin tilallamme ei ole tehty kaivuita (” Etelä-lin jakokunnan hoitokunnan puheenjohtaja ”tosin kirjeessään sanoo, että myös meidän alueella on kaivettu ja tasattu ja **samalla tehty oja.**) Miksi sitten jakokunta on vielä erikseen antanut luvan” kiinteistön Pihlaja omistajille ”ojan kaivuuseen, jos oja on jo ollut olemassa?*

Oja asiaa on jakokunnan hoitokunnan kokouksessa käsitelty vasta 7.12.2021, olemme ojakiista asian laittaneet vireille 29.11.2021 Oulun kaaren ympäristöpalveluihin. Mitä ojan kunnossapidosta ja vaaranvastuusta on sovittu, ojaahan on kaivettu jakokunnan luvalla ja” kiinteistön Pihlaja omistajien ”pyynnöstä, jakokunnan ja osaksi” hakijoiden ”omistamalle tilalle Merlin.

On myös huomioitava se, että kun nyt olemassa oleva oja on kaivettu, on siitä luonnollisesti nostettu maa-ainesta ja nähtävästi tämä ojan kaivuusta nostettu maa-aines näkyy Merlin tilan puolella ojan pengertä.

Lainaus maastokatselmus pöytäkirjasta s.3.” ”J-Infran työntekijä kertoi, että hän oli havainnut syksyllä (milloin tarkalleen)2021 ojassa tukoksen (missä ojassa, tarkoittaako kosteikkoa, joka on ollut rajapyykin 54 itäpuolella). Vertaa” kiinteistön Pihlaja omistajien ”kuva ojanpäästä.

Katselmuksessa” JJ-Infran työntekijä ”kertoi syventäneensä ojaa rajapyykin 54 yläpuolelta mereen 20 cm eli paikalla olisi ollut ennestään melko syvä oja. Katso Etelä-lin jakokunnan tekemäojanmittauspöytäkirja. Missään meillä olevissa valokuvissa eikä viranomaisen ottamissa ilmakuvissa näy ojaa rajapyykkien 54 ja 55 välillä. 11.6.2022 otetussa kuvassa” ”ei ojan syvyys merenpuoleisessa päässä ole nytkään 0,20 cm. Ojaa on kyllä yritetty kaivaa auki, ja polkemalla kiinnittää maa-ainesta ojan reunaan 11.6.-17.6.2022 välisenä aikana.”

Oulunkaaren ympäristölautakunta

"Tällä ojan kaivamisella kosteikko siirtyy osaksi piha-aluettamme" "kuva 11.6.2022 ja 19.6.2022, joissa näkyy veden seisominen ojassa ja ojan tukkeutuminen useasta kohdasta. Valitettavasti ojasta tulevaa hajuhaittaa emme pysty liittämään kuvamateriaaliin.

Katselmuspöytäkirjassa sivu 2 "Keskusteltiin siitä, onko kiinteistöllä Yht. vesijättömaa ollut oja aiemmin vai onko oja kaivettu syksyllä 2021" Tähän kohtaan tarkennuksena, että emme ole missään vaiheessa kiistäneet, etteikö Yht.alueella olisi ollut kosteikkoa tai ojan päätä, johon tilalta Pihlaja on tullut ojaa/puroa pitkin vettä. Oja, jonka aikaisemman olemassaolon kiistämme, on rajapyykin 54 yläpuolelta lähtevä ja jakokunnan ja meidän rajaa pitkin mereen asti kaivettu avo-oja, joka on kaivettu syyskuussa. Yht.alueella olevaa kosteikkoa on kuitenkin kaivettu ja laajennettu samana ajankohtana kuin pohjois-etelä suuntainen rajaoja on kaivettu."

Kiinteistön Pihlaja omistajien "vastineessa on myös liitteenä kuva ojasta tai purosta, joka on laskenut kosteikkoon. Missä oja nyt on, mitä ojalle on tapahtunut ja mihin vedet on nyt ohjattu? Oja/purohan on myös osa luonnon monimuotoisuutta, voidaanko oja hävittää ilman lupia?"

"Miksi" JJ-Infran työntekijä "ei ole soittanut meille, kun on aloittanut omien sanojensa mukaan ojan "puhdistamisen". Hänellä on kyllä ollut yhteystiedot koska on aikaisemmin soittanut useita kertoja" hakijalle ". Milloin tarkalleen tämä puhdistus on tehty koska ojan on täytynyt olla jo olemassa. Me olemme ojan nähneet ensimmäisen kerran 16.9.2021." Etelä-lin jakokunnan hoitokunnan puheenjohtajan "kirjeen mukaan 28.10.2021 klo 15:33 lupaa eikä ojaa ole mutta klo.16:26 ojan kaivuulle on sekä jakokunnan että Ely:n lupa. Meillä ei ole tietoa Ely:n luvasta eikä sitä löytynyt myöskään Ely:n kirjaamosta, kun pyysin tilan Pihlaja ruoppaus ja läjitys lupa-asiakirjat.

Onko kaivu ja oja pitänyt niin kiireellisesti tehdä, ettei ole ollut aikaa kysyä maanomistajan mielipidettä kaivuuseen, jakokunnalta kuitenkin lupa oli kysytty. Milloin jakokunnalle kaivuulupa pyyntö on tehty, ei ole tiedossamme eikä myöskään" Etelä-lin jakokunnan hoitokunnan puheenjohtajan "vastineesta ilmene pyynnön ajankohta. Onko käynyt niin, että syyssateet ovat nostaneen tilojen Pihlaja ja Merlin välissä olevan kosteikon vesipintaa niin, että vesi on kiireellisesti pitänyt ohjata pois kosteikosta. Syksyllähän tilalla Pihlaja tehtiin uudisrakennuksen perustuksia.

Kuten" kiinteistön Pihlaja omistajien "vastineisiin liittämät kuvat vuosilta 1999 ja 2009 sekä hänen itse ottama drone kuva toukokuulta 2020 näyttävät selvästi missä kosteikko pääasiallisesti on sijainnut.

Drone kuvassa näkyy myös runsas yhteisellä ja jakokunnan alueella oleva aluskasvillisuus.

Kasvillisuushan on myös hoitanut luonnontilassa olleen osan kosteikon vedestä ja vesi mitä kasvit eivät ole käyttäneet, on imeytynyt maahan ja vesinoroina kulkeutunut mereen mikä on kuvista selvästi nähtävissä. Se milloin jakokunta on omalta alueelta poistanut koko kasvillisuuden ei ole

Oulunkaaren ympäristölautakunta

tiedossamme. Voimassa olevan rantakaavan mukaan puistoalueet on hoidettava luonnontilaisessa kunnossa.

Tässä kohtaa otan myös kantaa **kunnan vastineeseen** kappaleessa neljä. ”Rantaviivan siirtymisestä seuranneiden **rakennuspaikkojen** tarkoituksenmukaista käyttöä ja arvon säilymistä edistävien toimenpiteiden, kuten ruoppaamisen ja ruoppausmaiden läjittämisen myötä, ovat nämä puistot jo suurelta osin voimakkaasti muokattuja.” Onko kunta huomionnut, että nyt kyseessä oleva alue ei ole rakennuspaikkaa vaan alue Pihlajakarintieltä rantaan asti on rantakaavassa puistoaluetta. Ymmärrämme täysin, että rakennuspaikkojen rannan voi hoitaa, näinhän olemme itsekin toimineet. Eikö olisi tärkeää, että nämä vähäiset rantakaavassa luonnonmukaisina säilytettävät alueet säilyisivät myös tuleville sukupolville.

Tilojen Pihlaja ja Merlin välissä oleva rantakaavassa puistoalueeksi kaavoitettu alue on ollut pääasiallisesti kosteikkoa, joka näkyy myös selvästi” kiinteistön Pihlaja omistajien ”vastineeseen liittämissä kuvissa. Yksi tärkeä tekijä ostopäätöksessä oli se, että Merlin ja Pihlaja välissä oli tämä luonnontilassa oleva kosteikko, joka antoi hyvän näkösuojan Pihlaja tilalle päin. Aluehan on tiheään rakennettua. Kunta on poikkeamispäätöksellä lisännyt Pihlaja tilan rakennusoikeutta, kaavan mukainen rakennusoikeus oli 60 m² loma-asuntokerrosalaa sekä 20 m² saunakerrosalaa. Rakennusoikeus lähes tuplattiin poikkeamispäätöksellä 30.03.2021 §28 1316/10-03-00/2021 rakennusoikeutta annettiin 150 k-m². Lisäksi rakennneosien korko tulee olla vähintään korkeudella N60+2.20m. Tämä on luonnollisesti yksi syy, miksi tilan Pihlaja korkoja on nostettu huomattavasti. Se, että myös jakokunnan vesijättömaa on nostettu samalle korolle aiheuttaa huomattavaa vahinkoa luonnolle ja meidän piha-alueelle. Eikö ennen poikkeamislupaa olisi pitänyt kuulla myös tilan Merlin omistajia, koska tämän päätöksen johdosta on aiheutettu suurta haittaa tilan Merlin piha-alueelle ja pilattu maisema näkymä pihalta merelle. Päätöksen perusteluissa todetaan: Suunnitteilla oleva rakennushanke ei siten toteutettuna aiheuta haittaa kaavoitukselle tai alueiden muulle järjestämiselle, ei vaikeuta rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista, eikä johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen.

Tämän uudisrakentamisen seurauksena kosteikko on siirtymässä osaksi piha-alueitamme. Kosteikon pääasiallinen sijainti on ollut yhteisellä ja jakokunnan alueella. Jakokunnan alueelle on läjitetty paikoin jopa metri maata ja näin suljettu kosteikon vesinorojen lasku mereen. Tilojen Pihlaja ja Merlin välissä oleva kosteikon peittäminen läjittämällä kosteikon päälle jopa metrin maamassa on tuhottu luonnon monimuotisuus lintujen pesimäalueena ja alueesta on tehty osa tilan Pihlaja piha-aluetta.

Etelä-lin jakokunnan vastine: Jakokunta on teettänyt ojasta kartoituksen ojan teon jälkeen. Yleensä ennen kuin ojaa edes tehdään, tulisi selvittää kuivatusvesien määrä (huom” lin kunnan rakennustarkastajan ”9.6.2022 antama vastine vesimäärästä eli onko olemassa ojasta suunnitelmat) ja mitoittaa oja sen mukaan. Lisäksi ojan suunnittelun tulisi hoitaa geotekniikan asiantuntija, jolloin ojan luiskien kaltevuus, verhouksmateriaali ym. on suunniteltu oikein ja ennen kaikkea siten, että oja toimii ja on

Oulunkaaren ympäristölautakunta

turvallinen. Tätä suunnittelua ohjaa mm. InfraRYL. Etelä-lin jakokunnan on täytynyt olla tietoinen alueella olevasta rantakaavasta ja kaavan määräyksistä ja ymmärtää, että läjitys ja maanpinnan nosto tulevat muuttamaan kosteikon vesimassojen kulkua.

Elyn lausunto POPELY/406/2021, jossa ruoppaukselle ja läjitykselle on annettu lupa ei mainita läjityksen korosta mitään eikä jakokunnan alueelle läjitettävän maa-aineksen määrää. Nyt tällä läjityksellä on nostettu jakokunnan vesijättömaan korkoja niin, että tilojen Merlin ja jakokunnan vesijättömaan korkoero on paikoin yli metrin. Tämä huomattava korkoero on aiheuttanut sen, että rajalle on syntynyt eräänlainen aallonmurtaja rajapyykkien 54 ja 55 välille. Lisäksi maankorotus estää normaalin meritulvaveden nousut.

Lausunnon lopussa sanotaan, että tämä lausunto ei vapauta toimenpiteiden suorittajaa vastuusta, mikäli niistä aiheutuu ennalta arvaamattomia vahinkoja, haittoja tai muita edunmenetyksiä.

Ruoppaus- ja läjitysluvan on allekirjoittanut [REDACTED] ja [REDACTED]. Samat virkamiehet kävivät myös pyynnöstämme tarkastuskäynnillä 19.10.2021. Olisiko heidän luvan myöntäjinä tullut myös arvioida vastaako nyt läjitetty määrä luvassa myönnettyä määrää. Tosin maa-ainesta on heidän käynnin jälkeen vielä lisätty jakokunnan maalle, mikä kyllä ilmenee heidän ja meidän myöhemmin ottamia kuvia vertailemalla. Maa-aineksen läjitys määrää ei tietenkään voi silmä määräisesti arvioida.” Kiinteistön Pihlaja omistajat ”sanovat vastineessa, että alueelle on läjitetty myös aikaisemman omistajan toimesta vuonna 2016. Pyysin Ely:n kirjaamosta lupapäätöksen ja nostolupa on silloin ollut 240 kuutiota. Se mihin maa-aines on levitetty ei ole tietoa koska vesijättömaan on silloin omistanut Etelä-lin jakokunta.

Katsomme, että tilallemme on aiheutettu huomattavaa vahinkoa, kiinteistömme arvo on alentunut huomattavasti. Piha-alueen käyttö koirien ja lasten leikkeihin on vaarallista koska ojan reunat ovat liukkaat ja jo nyt on havaittavissa selviä maa-ainesten valumia ojaan. Näkymä rakennukselta merelle on kaikkea muuta kuin kaunis ja luonnonmukainen.”

”Vielä huomio” Etelä-lin jakokunnan hoitokunnan puheenjohtajan ”kiinteistö katselmuksessa esittämään ehdotukseen, että ostaisimme yhdessä” kiinteistön Pihlaja omistajien ”kanssa tilojen Pihlaja ja Merlin välissä olevan alueen ja sopisimme sitten ojan paikasta. Rantakaavan mukaan alueella ei saa tehdä mitään muutoksia, alue on säilytettävä luonnontilaisena, eli rantakaavaan pitäisi laittaa vireille muutoshakemus. Kaavamuutos on pitkä ja kallisprosessi, johon emme ole valmiita ryhtymään.”

Vastineen liitteenä on JJ-Infran lasku elokuulta 2021, alueella otettuja valokuvia ja dronekuva sekä alueella kuvattu video, jossa on kuvattu meritulvan aikana tapahtuvaa veden virtaamista ojaan pitkin mereltä maalle.

Hakijat täydensivät antamaansa vastinetta 13.7.2022:

”Asiassa viitataan kaikkeen siihen materiaaliin ja niihin vaatimuksiin, jonka” hakijat ”ovat asiassa aikaisemmin esittäneet. Vaatimustensa perusteeksi” hakijat ”ovat esittäneet runsaasti valokuvia, joista käy selkeästi esille rannan ja Merlinin tilan asema ennen ja jälkeen riidanalaisen ojan

Oulunkaaren ympäristölautakunta

kaivamista ja Etelä-lin jakokunnan alueen (876-5) täyttämistä ruoppausmassoilla.

Myös tilan Pihlaja omistaja on esittänyt historiallisia ilmakuvia, jotka osoittavat luonnonmukaiset kosteikot ja veden kulkemisen mereen. Lisäksi esitetyt dronekuvat 2020/5 kk osoittavat, että Pihlajan tilalla on aiemmin ollut kosteikkoja, jotka ohjattu tilalle 878-63.

Luontaisen vedenkulun estäminen ja siirtäminen kaivettuun ojaan aiheuttaa Merlinin tilalle suuren vahingon kuten asiasta saatu vahinkoarvio osoittaa.

Riidan käsittelyyn oikeutettu viranomainen – ojitustoimitus tarpeellinen?
Mitä tarkoittaa ojitus

Vesilain 5:1 toteaa, että ojituksella tarkoitetaan maan kuivattamiseksi taikka muunlaisen alueen käyttöä häiritsevän veden poistamiseksi toteutettavaa ojan tekemistä, ojan, noron tai puron suurentamista tai oikaisemista sekä sellaista noron tai puron perkaamista, johon ei sovelleta 6: säännöksiä.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ojitusta koskevan erimielisyyden, joka ei edellytä 5:3 määrättyä lupaa. Asiakirjojen nojalla näyttäisi, että vesilain 5:3 mukainen lupaviranomaisen lupa olisi kuitenkin tarvittu ennen ojan kaivamista. Alla otteita lainsäädännöstä:

VesiL 2:10

Noron, ojan tai altaan omistaja ei saa estää tai muuttaa veden vapaata juoksua uomassa alapuolella olevan vahingoksi ilman tämän suostumusta.

VesiL 5:3

Jos ojitus ja sen käyttäminen ja kunnossapito aiheuttaa 3:2:ssa tarkoitettuja seurauksia, on ojitukseen oltava lupaviranomaisen lupa.

VesiL 3:2, 1

Lupaviranomaisen lupa on oltava, jos vesi muuttaa vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä taikka pohjaveden laatua tai määrää **JA** tämä muutos

2) aiheuttaa luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista taikka vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista;

3) melkoisesti vähentää luonnon kauneutta, ympäristön viihtyisyyttä tai kulttuuriarvoja taikka vesistön soveltuvuutta virkistyskäyttöön

4) aiheuttaa terveydelle vaaraa

8) vaarantaa puron uoman luonnon tilan säilymisen; tai

9) muulla edellä mainittuun verrattavalla tavalla loukkaa yleistä etua.

VesiL 3:2, 3

Lupaviranomaisen lupa tarvitaan myös:

1) sellaiseen noron tai ojan taikka sen vedenjuoksun muuttamiseen, josta aiheutuu vahinkoa toisen maalle, jos asianomainen ei ole antanut tähän suostumustaan eikä kyse ole 5 luvussa tarkoitettusta ojituksesta.

Tässä tapauksessa rantakaavan mukaisella puistoalueella tehty kaivaminen ja maantäyttö toteuttaa vesilain edellytykset siitä, että kyseessä on luvanvaraisen ojan kaivaminen tai vedenjuoksun muuttaminen. Vesilain 3:2 1 edellä kuvatut ympäristön muuttamisen kohdat täyttyvät ja ongelmat

Oulunkaaren ympäristölautakunta

ovat toteutuneet: oja muuttaa luontaisen veden kulkua, oja on paikoin useita metrejä leveä ja metrin syvä, ojan penkereet ovat vaarallisia ja purkautuvat kaivettuun ojaan. Erikseen viitataan VesiL 3:2,3:een. Ojitus on täydellisesti epäonnistunut.

Hämmästyttä herättää ELY:n muistion 20.10.2021 tulkinta, jonka mukaan kyseessä on vesilain 5:6 mukainen vähäinen ojitus, josta ei viranomaisilmoitusta tarvitse tehdä. Oja on kuitenkin uusi, se on naapuria (Merlinin tila) kuulematta kaivettu yhteisen vesijättömaan poikki Merlinin tilan rajalle ja oja ohjaa vedet Merlinin piha-alueelle. Koska oja on kaivettu hienoainekseen, ojan piennar purkautuu ojaan ja vesi tulee myös mereltä päin Merlinin tilan pihalle. Meriveden normaali nousu tilojen 10-90 ja 876-5 rannoille on ruoppausaineksella estetty.”

Hakijoiden ”vaatimukset

Luvattomien ojien poisto”

Hakijat ”ovat vaatineet, että Yhteisen vesijättömaan (139-401-878-62) poikki sekä Etelä-lin jakokunnan omistaman (139-401-876-5) tilan rajalle ja osittain Merlinin tilan (139-401-10-92) alueelle syyskuussa 2021 kaivettu avo-oja poistetaan ja maa-alue ennallistetaan niin, että tilojen korko muutetaan samalle tasolle kuin se on ollut ennen ojan kaivamista vuonna 2021. Lisäksi tilalla 878-62 sijainnut, ojan kaivuun yhteydessä laajennettu kosteikko tulee pienentää entiseen kokoonsa.

Mitä on pidettävä uskottavana? Asiakirjojen mukaan Etelä-lin jakokunta” ”on 28.10.2021 perustellen todennut, ettei tilalla 876-5 tapahtunutta kaivuuta ole jakokunnassa käsitelty. Lausumasta voidaan tehdä johtopäätös, ettei lupaa kaivuulle ole ollut. 7.1.2022 ympäristöpalveluille antamassaan lausunnossa” Etelä-lin jakokunnan hoitokunnan puheenjohtaja ”toteaakin, että kaivuu jakokunnan alueella on sallittu. Päätöksen päivää ei ole ilmoitettu eikä pöytäkirjan otetta liitetty asiakirjoihin.

Yhteisen vesijättömaan (878-62) kaivuulupaa tai hulevesien johtamislupaa ei todennäköisesti ole. Merlinin tilan omistajia ei ole missään vaiheessa kuultu vaikka oja on Merlinin tilan rajalla ja osittain Merlinin tilan puolella. Ojan penkereet ulottuvat lähes kauttaaltaan Merlinin tilalle.

Historialliset ilmakuvakuvat näyttävät osoittavan luontaisen veden virtauksen ja kosteikot Etelä-lin jakokunnan ja myös Pihlajan tilalla. Kaivettuja ojia historiakuvien osoittamista luontaisista virtauksista ei saa tekemälläkään, lukuunottamatta Pihlajan tilan rakennuksen takana olevaa ojaa (Pihlajan tilan dronekuva 2020/5). Pihlajan tilan arvio historiakuvista lienee virheellinen.

Käytännön seikoista on todettava, että ilmeisesti Pihlajan tilan toimesta oli viikolla 27/2022 ojan merenpuoleista päättä avattu ja haiseva vesi oli johdettu Merlinin uimapaikan puolelta mereen. Ojan suuta ei ole käännetty ELY:n tarkastuspöytäkirjassa esitetyllä tavalla.

Ruoppausmassojen poisto

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Ruoppausmassat tulee poistaa tilalta 876-5, jotta luontainen veden virtaus merelle onnistuisi ja tilanne puistoalueella palautuisi entiselleen. Toissijaisesti vaaditaan, että ruoppausmassat poistetaan Merlinin tilan (10-92) rajasta ainakin 15 metrin etäisyydeltä, jotta vesien kulkeutuminen ja penkereen luisuminen Merlinin tilalle estetään.

Viranomaisen on mittauksin tarkistettava, onko ruoppausmassaa levitetty enemmän kuin mitä POPELY on lausunnollaan 17.2.2021 mahdollistanut (480 m3:n) ilman aluehallintoviraston lupaa. Ruoppausmateriaalin levittämisen alue ja korkeus puhuvat suuremmasta ruoppausmassasta. Ruoppausmassalla on korotettu Etelä-lin jakokunnan aluetta osin yli metrillä ennen 2021 vallinnutta tilannetta (esim. valokuva 7, 8 ja 9/17.11.2021 ja vertaa kuvaan 5a/28.8.2021).

Jo Etelä-lin jakokunnan teettämästä ojamittauksesta on havaittavissa, että ruoppausmassat ovat nostaneet tilan 876-5 pintaa heti ojan pientareella; mittauksia ei ole tehty keskeimmällä tilaa. Verrattaessa Merlinin tilan korkeutta ojan vieressä, ero on merkittävä. On myös havaittava, että ruoppausmassoja on levitetty lisää POPELY:n 19.10.2021 tekemän tarkastuksen jälkeenkin.

Etelä-lin jakokunta/" "antamissa lausunnoissa ei tule esille, että tilalle 876-5 olisi jossain vaiheessa annettu ruoppausmassan läjityslupa; lupa-asiakirjoja ei ole esitetty. Naapurina olevaa Merlinin tilan omistajia ei läjityksestä ole missään vaiheessa informoitu saatikka pyydetty lupaa.

Pihlajan tila myöntää vastauksessaan 21.12.2021, että "Läjityksen myötä alava alue jäi jakokunnan alueen ja kiinteistön Merlin rajalle." Lausuma osoittaa, että rajalle on täysin tietoisesti rakennettu penger, joka ohjaa kuivatusvedet kaivettuun ojaan. On kiistatta muodostettu tilanne, jossa yläpuolelta virtaavat vedet, Pihlajan tilan hulevedet ja muut kuivatusvedet ohjautuvat kaivetun ojan välityksellä Merlinin tilan pihalle. Kuten on havainnollistettu, ojassa ei ole virtausta ja penkereen ylittävä vesi ohjautuu Merlinin tilalle.

Hulevesien johtaminen ja tontin kuivatus

Tiloilta 878-62 ja 876-5 on poistettava kaikki tilalta 10-90 johdetut hulevesi-ym. vesiputket. Tässä tapauksessa tilan 10-90 hulevesi-ym. putket tulevat tilan 878-62 poikki edelleen tilan 10-92 rajalle kaivettuun ojaan.

Rakennuspaikkojen pintavedet on imeytettävä tai johdettava pois omalla alueella. MRL 103f § mukaan kiinteistön on imeytettävä hulevedet ensisijaisesti omalle kiinteistölle ja jos kunta on järjestänyt hulevesien keräyksen, kunnan järjestelmään. Missään säädöksessä ei ole annettu mahdollisuutta itsevaltaisesti kaivaa ojaa toisten omistamalle maalle ja johtaa sinne pinta- ja hulevetensä.

Tilan 10-90 tarvitsema tontin kuivatus tulee tapahtua oman tilan alueella eikä Etelä-lin jakokunnan (876-5) tai yhteisen vesijättömaan (878-62) alueella. Yksi putken pää havaitaan 16.9.2021 oteussa kuvassa (kuva 1/16.9.2021), josta myös nähdään, että entistä luonnonmukaista kosteikkoa on laajennettu merkittävästi.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Tässä näyttää käyneen niin, että tila 10-90 on a) nostanut tilan 876-5 koron poikkeusluvassa määrättyyn rakennuksensa lattiakorkeuteen, b) ottanut tilan 876-5 ranta-alueen omaan hallintaansa c) eikä jättänyt tilojen 10-90 ja 876-5 välille tilaa kuivatusojalle. **Ongelma on poistettu vetämällä oja puistoalueen poikki Merlinin tilan rajalle.**

Todetaan, että Pihlajan tilan omistaja on ilmoittanut nostaneensa rakennuksen lattiakorkoa 10 cm korkeammalle kuin mitä poikkeusluvassa on määrätty minimikorkeudeksi. Hallintaanottoa osoittaa mm. se, että Pihlajan tilan omistaja oli häättänyt jakokunnan alueella olleet lomalaiset pois alueelta ilmoittaen, että alue on heidän hallinnassa eikä siellä saa olla; myös Pihlajan tilan kesäkalusteet ovat jakokunnan ranta-alueella.

Korvauskysymykset

Vesilain 13:1, 1 3) kohdan mukaan hankkeesta vastaava on velvollinen korvaamaan vesilain tai siihen perustuvan luvan nojalla suoritetusta tai suoritettavasta toimenpiteestä aiheutuvan edunmenetyksen siten kuin 13: säädetään, **jos edunmenetys aiheutuu: 3) toimenpiteestä, joka 3 luvun 2 §:n mukaan on luvanvarainen, mutta johon lupaa ei ole haettu sen vuoksi, ettei siitä ole voitu otaksua aiheutuvan sanotussa lainkohdassa tarkoitettujen seurauksia.**

Hankkeen toteuttajalla ovat kyllä seuraukset olleet tiedossa, mutta lupia ei ole katsottu tarpeelliseksi hankkia. Hankkeen toteuttajan ajatuksia ovat myötäilleet niin POPELY katsoessaan, ettei puistoalueen hävittämiseen ole tarvetta viranomaislupaa hankkia kuin lin kuntakin todetessaan, ettei puistoalueelle tarvita maisemätyölupaa.

Mikäli kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee riita-asian, on sen ratkaistava myös korvauskysymykset (vesil 13:6 2 mom).

lin Meriläisenperän rantakaavan laajennus 1976 ja
lin rannikon ja saarten osayleiskaava 27.4.2002

Asiakirjoista on havaittavissa, että luvattomasti kaivettu oja sijaitsee (sitovan?) rantakaavan mukaisella puistoalueella: yhteisen vesijättömaan (878-62) ja Etelä-lin jakokunnan (876-5) omistamalla maa-alueella sekä osittain tilan Merlin (10-92) alueella.

Voimassa olevan rantakaavan mukaan ”Alueen puistot on hoidettava luonnontilaisessa kunnossa ja niihin muodostuvat jalankulkutiet merkittävä, jotta liikkuminen alueella ei kuluta kaikkialta aluskasvillisuutta.” lin rannikon ja saarten osayleiskaavassa (27.4.2002) alue on merkitty VL:ksi.

Ruoppausmassojen levittäminen rantakaavassa merkitylle puistoalueelle on vastoin kaavan määräyksiä ja edellyttää viranomaisen lupaa sen arvioimiseksi, aiheuttaako ruoppausmassat arvokkaalle luonnontilaiselle puistolle vahinkoa ja aiheutuuko Merlinin tilalle voimakkaasta ojituksesta ja ruoppausmassojen levityksestä laissa tarkoitettua haittaa. Toteutuneet vahingot ja haitat ovat nyt todettavissa.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Ruoppausmassoja on levitetty rantakaavan alueelle jopa yli metrin vahvuudelta. Aiemmin puiston rantakaavan alue oli samalla tasolla kuin Merlinin tilan korko. Merlinin tilaa olisi ehdottomasti tullut kuulla ennen ruoppausmassojen levittämistä puiston ranta-alueelle.

Kiinteistölle 10:90 myönnetty poikkeamislupa

MRL 23: mukaan kunta voi erityisestä syystä myöntää poikkeamisen MRL:ssa tai sen nojalla annetusta rakentamista koskevasta määräyksestä. MRL 173 §:n mukaan ennen poikkeamista koskevan asian ratkaisemista kunnan on varattava mm. naapureille ja muille, joiden asumiseen tai muihin olosuhteisiin saattaa huomattavasti vaikuttaa, tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen.

Tässä tapauksessa ei poikkeamisluvasta ole mitenkään tiedotettu Merlinin tilan omistajia. Poikkeusluvan saaja on nostanut paitsi Pihlajan tilan, myös tilan 876-5 korkoa poikkeusluvan sallimaan rakennuksen lattiakorkeuteen.

Poikkeamislupa määrää talon lattian minimikoron, ei koko tontin korkoa. lin kunta on ottanut kantaa 10.1.2022 antamassaan lausunnossa tilalle 10:90 myönnettyyn poikkeuslupa. Lausunnossa kiinnittää huomiota se, että kunta väheksyy rantakaavassa määrättyä puistojen luonnontilaisena säilyttämistä. Kunta katsoo, että maankohoamisen takia voitaisiin ryhtyä puiston luontoarvoja vähentämään. Voidaan myös havaita, että poikkeusluvan rakennusoikeutta on lisätty 60+20:sta 150 k-m² (=70 k-m²) eikä lin rakennusvalvonta pidä sitä merkittävänä lisäyksenä.

*lin kunta ei ole vaatinut/myöntänyt kaavan mukaisen puistoalueen muuttamiselle **maisematyölupaa**, vaikka puistoalueelle tehdyt muutokset ovat erittäin merkittäviä ja vastoin rantakaavan määräyksiä. Asiakirjojen mukaan rakennusvalvonta on ollut täysin tietoinen Pihlajan tilan rakennus-, kaivuu- ja maantäyttötoiminnasta.*

Rakennusvalvonta ("kaavoittaja" 10.1.2022) toteaa, että "rakennuspaikkojen tarkoituksenmukaista käyttöä ja arvon säilymistä edistävien toimenpiteiden, kuten ruoppaamisen ja ruoppausmaiden läjittämisen myötä...". Tässä jutussa on kuitenkin kyse rantakaavan mukaisesta, luonnontilassa olleesta puistoalueesta, jota on ojituksella ja ruoppausmassojen läjityksellä merkittävästi muutettu. Kyseessä ei ole rakennuspaikka.

*Rantakaava-alueella on (MRL 73§) rakennuslupaviranomaisen erityisesti huolehdittava, että suunniteltu rakentaminen ja muu maankäyttö soveltuu rantamaisemaan ja muuhun ympäristöön ja että mm. luonnonsuojelu, maisema-arvot, virkistystarpeet, vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteet otetaan huomioon. **Maankohoaminen ei poista laissa edellytettyä rakennuslupaviranomaisen huolehtimisvelvollisuutta alueesta kokonaisuutena.***

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Miksi kiistanalainen oja on kaivettu

Asiakirjoista on selvitettävissä, että tila 10-90 on kaivattanut/maksanut ojan kaivamisen kustannukset, vaikka vastauksissaan kertoo, että urakoitsija olisi oma-aloitteisesti tehnyt luvattomat kaivuut. Toisaalta tilan 10-90 on vastineessaan 21.12.2021 ”todennut, ettei heidän kiinteistöllä ole ollut koskaan kuivattamisen tarvetta.

Herättää kysymyksen, miksi tila 10-90 on ilman kaikkien osapuolten tietämättä ryhtynyt kaivamaan tilojen 878-62 ja 876-5 alueille tällaista ojaa ja ohjaamaan vedet tilan 10-92 alueelle, jos kuivattamiseen tarvetta ei ole? Oja on kaivettu syksyllä 2021 eikä puistoalueella olevilta tiloilta ole minkäänlaisia lupia ojan kaivuulle – Etelä-lin jakokunta on edellä kerrotulla tavalla vastauksissaan epäröivä.

Kaivetussa ojassa havaitaan tilalta 10-90 tuleva hulevesiputki ojaan ja toinen kosteikkoon, jota on valtavasti laajennettu luonnonmukaisesta kosteikosta. Hämmästyttä herättää, että lin rakennustarkastaja ”on tilan 10-90 ilmoituksen mukaan todennut, ”että putki saa olla siinä, missä se nyt on” (tilan 10-90 sähköposti Kaisa Pikkaraiselle; huomioita maastokatselmuksesta 23.5.2022).

Rantakaava-alueen puistossa ei koskaan aikaisemmin ole ollut tarvetta johtaa luonnonmukaista veden virtausta avo-ojan kautta mereen. Puisto-alue on ollut luonnontilaisia kosteikkoja ja juotteja, joita pitkin vesi on ketään häiritsemättä ohjautunut mereen.” Hakijat ”ovat tarkkailleet maastoa 1980-luvulta lähtien eikä ongelmaa ole tuona aikana ollut.

On selvä, että kun ruoppausaineuksella nostettiin maat korkealle tilan 10-90 ja puiston alueella, muodostui korkea pengeri, jolloin vedet jouduttiin johtamaan avo-ojan kautta tilan 10-92 rajaa pitkin mereen. Hämmästyttä herättää, miksi avo-ojaa ei tehty tilojen 10-90, 876-5 ja 878-62 rajalle, vaan asiaan liitettiin tilan 10-92 omistajat. Avo-oja olisi ollut luontevampi sopimuskumppanien välille.

*Mutta kuten edellä on arvioitu, tila 10-90 otti tilan 876-5 ranta-alueen itselleen eikä tilojen väliin avo-oja sopinut. **Oli parempi toimittaa ongelma tilan 10-92 huoleksi.***

Kaivetun ojan kunnossapito

Merlinin tilan 10-92 korkoa korkeammalle nostettu tilan 876-5 ranta-alueen maanpintaa purkautuu kaivettuun ojaan. 11.10.2021 otetuissa kuvissa on selkeästi osoitettu, että vesi virtaa mereltä rannalle ja tuo roskaa ja muuta jätettä maalle ja osaltaan tukkii kaivettua ojaa. Tämä kaikki merkitsee, ettei Merlinin tilan ja yhteisen alueen rajalla olevassa ojassa ole virtausta eikä vesi poistu uomasta – oja on tukossa. Seisova vesi aiheuttaa yleisenkin tiedon perusteella hajuhaittoja, jotka ovat todennettavissa Merlinin tilan pihalla.

Viranomaisen kannanottoa pyydetään siihen, kenen velvollisuutena on pitää kaivettu oja käyttökunnossa ja huolehtia siitä: ojan kaivajan vai tilan 876-5 eli Etelä-lin jakokunnan.”

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Valmistelijoiden päätösesitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta määrää lin kunnan Etelä-lissä sijaitsevan kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 omistajat [REDACTED] ja [REDACTED] omalla kustannuksellaan siirtämään kiinteistöjen Merlin RN:o 139-401-10-92 ja Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 raja-alueelle tehdyn ojan kokonaisuudessaan kiinteistön Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 alueelle, pienentämään kiinteistöllä Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) olevaa ojaa ja vähentämään ojasta kiinteistölle Merlin RN:o 139-401-10-92 aiheutuvaa haittaa. Tehtävissä toimenpiteissä tulee noudattaa seuraavia määräyksiä:

1. Ojaan ja sen lähialueeseen kohdistuvat toimenpiteet tulee suorittaa noudattaen hyviä työtapoja.
2. Kiinteistöjen Merlin RN:o 139-401-10-92 ja Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 raja-alueelle tehty oja pientareineen tulee siirtää kokonaisuudessaan kiinteistön Etelä-lin jakokunta alueelle.
3. Ojan syvyys kiinteistöllä Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 tulee olla enintään 0,5 metriä ja leveys (noin 1 metrin levyiset pientareet huomioiden) enintään 3,0 metriä. Ojan laskukohta tulee johtaa suoraan mereen, eikä laskukohtaa saa kääntää kohti kiinteistön Merlin RN:o 139-401-10-92 rantaa.
4. Kiinteistöllä Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) olevaa ojaa tulee täyttää siten, että ojan syvyys on täytön jälkeen enintään 0,7 metriä ja ojaa tulee kaventaa, että sen leveys on kaventamisen jälkeen (noin 1 metrin levyiset pientareet) huomioiden enintään 3,5 metriä.
5. Ojan molemmin puolin tulee varata noin 1 metrin levyinen piennar mahdollisia kaivuumassoja varten. Kaivuumassat tulee sijoittaa siististi ojan molemmille puolille olosuhteiden mukaan siten, että ne eivät missään olosuhteissa kulkeudu ojaan. Kaivuumassat voidaan läjittää myös kiinteistönomistajien osoittamaan paikkaan.
6. Ojan täyttämiseen ja kaventamiseen tulee käyttää alueelle ominaisia puhtaita kivennäismaita. Ennen täyttämistä ja kaventamista ojasta tulee poistaa liete ja mahdollinen kasvillisuus.
7. Ojan kaltevuus tulee kaivaa viettäväksi siten, että veden virtaussuunta on normaalioloissa merelle päin.
8. Kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 sade- ja sulamisvesiä ei saa johtaa kiinteistöllä Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) olevaan ojaan, vaan ne tulee ensisijaisesti imeyttää maahan kiinteistöllä Pihlaja. Mikäli sade- ja sulamisvesien imeyttäminen ei ole mahdollista, ne tulee johtaa kiinteistöjen Pihlaja ja Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 raja-alueelle sijoitettavaa ojaa tai painannetta pitkin mereen.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

9. Kiinteistölle Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5, kiinteistöjen Merlin RN:o 139-401-10-92 ja Pihjala RN:o 139-401-10-90 väliselle alueelle läjitetyt ruopatut maa-ainekset tulee muotoilla siten, että maanpinta kiinteistöllä Etelä-lin jakokunta on samassa tasossa kiinteistön Merlin maanpinnan kanssa 5 metrin etäisyydelle kiinteistöjen rajasta saakka.
10. Kiinteistön Pihjala RN:o 139-401-10-90 omistajien tulee suorittaa työ omakustanteisesti, muille maanomistajille ei tule aiheutua kustannuksia.
11. Vaaditut toimenpiteet tulee suorittaa tehdä 30.6.2023 mennessä.
12. Toisen kiinteistön kuivatusta palvelevaa ojaa ei saa perusteettomasti tukkia tai veden juoksua ojassa estää.
13. Ojan kunnossapito tulee jatkossa suorittaa vesilain 5 luvun 8 §:n tarkoittamalla tavalla.
14. Ojakiinteistöjen omistajilla on oikeus hakea korvausta edunmenetyksestä, jota veden johtamisoikeuden myöntämisvaiheessa ei ole voitu todeta.

Päätöksen perustelut

Riidanalainen asia on ollut tarpeen ratkaista päätöksellä, koska asiasta ei ole pystytty sopimaan.

Vesilain 5 luvun 1 §:n mukaan ojituksella tarkoitetaan maan kuivattamiseksi taikka muunlaisen alueen käyttöä haittaavan veden poistamiseksi toteutettavaa ojan tekemistä.

Ojitus on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta, jos hankkeen tai käytön tarkoitus voidaan saavuttaa ilman kustannusten kohtuutonta lisääntymistä kokonaiskustannuksiin ja aiheutettavaan vahingolliseen seuraukseen verrattuna (vesilaki 2 luku 7 §). Ojitus on lisäksi toteutettava niin, ettei toiselle kuuluvalla alueella aiheudu vahingollista vettymistä tai muuta edunmenetystä. Jos vettymisen tai muu edunmenetys kuitenkin on huomattavasti pienempi kuin kustannus, joka hankkeesta vastaavalle aiheutuisi tällaisen seurauksen estämisestä, hankkeesta vastaava saa rahalla korvata edunmenetyksen. (vesilaki 5 luku 7 §). Hyödynsaajan tai hyödynsaajien on pidettävä oja kunnossa siten kuin vesilain 5 luvun 7 §:ssä säädetään (vesilaki 5 luku 8 §).

Jos ojittamisesta toisen alueella ei sovita, vesilain 5 luvun 9 §:n mukaan hyödynsaajalle voidaan antaa oikeus: 1) johtaa vettä toisen ojaan; 2) tehdä oja taikka ojitusta varten tarpeellinen suojapenger tai pumppuasema toisen alueelle; tai 3) ryhtyä puron tai noron perkaukseen toisen alueella. Oikeus voidaan antaa, jos se on tarpeen alueen tarkoituksenmukaista kuivattamista varten tai vahingollisen vettymisen tai muun edunmenetyksen

Oulunkaaren ympäristölautakunta

estämiseksi. Oikeuden antamisesta päättää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, ellei ojitus edellytä lupaviranomaisen lupaa tai ojitustoimituksen päätöstä.

Vesilain 5 luvun 10 §:n mukaan toisen alueelle tehtävä oja on sijoitettava kiinteistön rajalle tai muutoin sellaiseen paikkaan, että siitä aiheutuu kiinteistön omistajalle mahdollisimman vähän haittaa. Avonaista ojaa, ellei se ole kiinteistön rajalla, ei saa ilman omistajan suostumusta tehdä toisen erityiseen käyttöön otetulle alueelle eikä myöskään, ellei se ole välttämätöntä, toisen salaojitetulle alueelle. Ojaan katsotaan kuuluvan uoman kummallakin puolella yhden metrin levyinen piennar, jollei sitä ole määrätty leveämmäksi tai maan laatu vaadi leveämpää piennarta. Maanomistajalla on oikeus käyttää ojasta nostettu maa hyväkseen. Jos maanomistaja ei halua käyttää maata, hankkeesta vastaavan tulee panna maa ojan viereen tai muuhun sellaiseen paikkaan, jossa se ei aiheuta maan omistajalle haittaa eikä estä veden valumista ojaan tai aiheuta ojan luiskan sortumista, taikka viedä maa pois.

Ojitusoikeuden myöntämiseksi (myös jälkikäteen) tulee arvioida, voidaanko vesilain 2 luvun 7 §:n mukaisesti välttää ojituksesta naapurikiinteistölle aiheutuvat edunmenetykset ja vahingot, joita ovat mm. maa-alueen menetys ja voidaanko ojituksen tarkoitus saavuttaa ilman ojituskustannusten kohtuutonta lisääntymistä vahingolliseen seuraukseen verrattuna.

Alueen historiallisten ilmakuvien ja hakemuksen käsittelyn yhteydessä esitettyjen valokuvien perusteella Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo osoitetuksi, että kiinteistöllä Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) on ollut avo-oja ennen alueella vuonna 2021 toteutettuja kaivutoimenpiteitä. Hakijat eivät kiellä ojan olemassa oloa kiinteistöllä Yht. vesijättömaa. Alueen historiallisten ilmakuvien ja hakemuksen käsittelyn yhteydessä esitettyjen valokuvien perusteella voidaan todeta, että kiinteistöjen Merlin RN:o 139-401-10-92 ja Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 raja-alueella ei ole ollut ojaa ennen alueella vuonna 2021 tehtyjä toimenpiteitä.

Ennen ojan tekemistä kiinteistöjen Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 ja Merlin RN:o 139-401-10-92 rajalle on kiinteistöllä Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) olevaan ojaan tullut vesi valunut pintavaluntana kiinteistöjä Etelä-lin jakokunta ja Merlin pitkin mereen. Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että kyseinen pintavalunta on voinut aiheuttaa ainakin ajoittaista ja ainakin pienialaista vettymistä kiinteistöillä Etelä-lin jakokunta ja Merlin.

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että nyt toteutettu ojan tekeminen kiinteistöjen Merlin RN:o 139-401-10-92 ja Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 rajalla on toteutettu ilman maanomistajien suostumusta. Rajalle sijoitettu oja katsotaan myös toisen alueelle sijoitetuksi ojaksi. Näin ollen ojan tekemisessä on toimittu vastoin vesilain (587/2011) 5 luvun 9 §:ä.

Ojan tekeminen ja kunnostaminen ei ole sisältynyt ruoppausilmoitukseen. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen mukaan ojan tekemisestä ja

Oulunkaaren ympäristölautakunta

kunnostamisesta ei ollut ilmoitettu kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 omistajien tekemässä ruoppaus- ja niittoilmoituksessa, eikä siitä ole myöskään tehty erillistä ojitushilmoitusta ELY-keskukselle. ELY-keskuksen mukaan kyseistä ojankaivua voidaan pitää vesilain 5 luvun 6 §:n mukaisena vähäisenä ojituksena, josta ei tarvitse ilmoittaa ELY-keskukselle.

Hakemuksen käsittelyn yhteydessä kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 omistajat ovat kertoneet, että he eivät ole tilanneet ojan kaivamista kiinteistöjen Merlin RN:o 139-401-10-92 ja Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 rajalle, eikä kiinteistölle Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) sijoittuvan ojan kunnostamista, mutta he ovat maksaneet kyseisistä toimenpiteistä töiden suorittajalle. Toimenpiteiden suorittamisesta maksamalla kiinteistön Pihlaja omistajat ovat hyväksyneet tehdyt toimenpiteet ja ovat siten niistä vastuussa.

Hakijoiden mukaan ruoppausmassojen läjittämisestä johtuvasta kiinteistöjen Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 ja Merlin RN:o 139-401-10-92 välisestä korkeuserosta johtuen kiinteistön Merlin rantaan kertyy enemmän merivesien tuomia roskia kuin niitä kertyisi, jos kiinteistöt olisivat edelleen samassa tasossa. Etelä-lin jakokunta on vastauksessaan todennut, että kiinteistöjen Etelä-lin jakokunta ja Merlin korkeuseroa voidaan tasata, mikäli se todetaan tarpeelliseksi.

Kiinteistön Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63 (palsta 2) osalta on perusteltu tarve vesien johtamiseen. Myös kiinteistön Merlin RN:o 139-401-10-92 kuivatustilanne voi parantua ojituksen vaikutuksesta.

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että tässä päätöksessä luvitettu ojitus määräyksien mukaan toteutettuna ei aiheuta merkittäviä ympäristövaikutuksia eikä haittaa asianosaisille.

Vahingonkorvausvaatimuksesta Oulunkaaren ympäristölautakunta toteaa, että siihen ei ole syytä ottaa kantaa ennen kuin ojitusasia on lainvoimaisesti ratkaistu. Kun asia on lainvoimaisesti ratkaistu, hakijoiden tulee halutessaan tehdä uusi vahingonkorvaushakemus. Vaatimukseen viranomaismaksujen osoittamisesta vahingonaiheuttajille lautakunta toteaa, että asian käsittelystä perittävä maksu peritään asian vireille laittajilta eli hakijoilta.

Määräysten perustelut

Ympäristöön kohdistuvien haittojen ehkäisemiseksi on tarpeellista antaa määräyksiä. Määräyksillä varmistetaan, että ojituksen toteutuksessa noudatetaan vesilain määräyksiä.

Hakijat eivät ole antaneet suostumusta ojan tekemiselle kiinteistöjen Merlin ja Etelä-lin jakokunta rajalle. Hakijat katsovat, että rajalle sijoitetusta ojasta aiheutuu haittaa kiinteistölle Merlin. Etelä-lin jakokunta on antanut suostumuksen ojan sijoittamiselle kiinteistön Etelä-lin jakokunta rajalle tai rajan viereen. Jakokunta ei ole antanut suostumusta ojan sijoittamiselle jakokunnan alueen keskelle. (Määräys 2).

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Ojaa ei tule tehdä tarpeettoman suurena. Sen tulee kuitenkin olla sen tarkoitus ja siitä saatava hyöty huomioiden riittävän kokoinen. (Määräykset 3 ja 4). Kiinteistön Yht. vesijättömaa omistajilta ei ole pyydetty suostumusta ojan kunnostamiseen. Kunnostetun ojan suuri koko voi hankaloittaa kiinteistöllä Yht. vesijättömaa liikkumista. (Määräys 4).

Vesilain 5 luvun 10 §:n mukaan ojaan katsotaan kuuluvan uoman kummallakin puolella yhden metrin levyinen piennar, jollei sitä ole määrätty leveämmäksi tai maan laatu vaadi leveämpää piennarta. Maanomistajalla on oikeus käyttää ojasta nostettu maa hyväkseen. Jos maanomistaja ei halua käyttää maata, hankkeesta vastaavan tulee panna maa ojan viereen tai muuhun sellaiseen paikkaan, jossa se ei aiheuta maan omistajalle haittaa eikä estä veden valumista ojaan tai aiheuta ojan luiskan sortumista, taikka viedä maa pois. (Määräys 5).

Määräykset 6 ja 9 on annettu, jotta ojasta ja siihen kohdistuvista toimenpiteistä ei aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Määräys 7 on annettu ojan toimivuuden varmistamiseksi.

lin kunnan rakennusjärjestyksen (hyväksytty KValt 27.4.2020 § 20) mukaan rakennuspaikan hulevesiä ei saa johtaa jätevesiviemäriin eikä naapurin puolelle. Mikäli alueella ei ole mahdollisuutta johtaa pinta- ja perustusten kuivatusvesiä kunnan hulevesijärjestelmään, ne tulee imeyttää tontilla tai johtaa ympäröivään maastoon alueen haltijan suostumuksella. Kiinteistön Pihlaja omistajilla ei ole ojakiinteistöjen omistajien suostumusta vesien johtamisesta ojaan. (Määräys 8).

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että kiinteistön Etelä-lin jakokunnan maanpinnan tasaamista samalle tasolle kiinteistön Merlin kanssa 5 metrin etäisyydelle kiinteistöjen rajasta saakka voidaan pitää riittävänä kiinteistöjen välisestä maanpinnan korkotasoerosta aiheutuvien ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Etelä-lin jakokunta on antanut suostumuksen ruoppausmaiden läjittämiselle alueelle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on hyväksynyt ruoppausmaiden sijoittamisen ruoppausilmoituksen käsittelyn yhteydessä. lin kunnan rakennusvalvonta on katsonut, että ruoppausmaiden läjittäminen alueelle ei edellytä maisematyölupaa. (Määräys 9).

Ojaan kohdistuvien toimenpiteiden suorittamisesta maksamalla kiinteistön Pihlaja omistajat ovat hyväksyneet tehdyt toimenpiteet ja ovat siten niistä vastuussa (Määräys 10).

Toimenpiteiden toteuttamiselle on ollut tarpeen määrätä määräaika (Määräys 11).

Toisen kiinteistön kuivatusta palvelevaa ojaa ei saa perusteettomasti tukkia tai veden juoksua ojassa estää (vesilaki 5 luku 10 §). Ojan veden kulun estämisestä on perusteltua määrätä, kun asianosaisten kesken on olemassa erimielisyyttä veden johtamisasiassa. (Määräys 12).

Vesilain 5 luvun 8 §:n ojasta hyötyä saavien tulee pitää oja kunnossa (Määräys 13). Oulunkaaren ympäristöpalvelut katsoo hyödynsaajiksi

Oulunkaaren ympäristölautakunta

kiinteistöjen Yht. vesijättömaa RN:o 139-401-878-63, Etelä-lin jakokunta RN:o 139-401-876-5 ja Merlin RN:o 139-401-10-92 omistajat.

Jos veden johtamisesta kaikesta huolimatta ilmenee ojakiinteistöillä edunmenetyksiä, on tarpeen määrätä mahdollisuudesta hakea jälkeensä korvauksia edunmenetyksistä (vesilaki 5 luku 12 §, 13 luku 1 ja 9 §) (Määräys 14).

Päätöksen täytäntöönpano ja voimassaolo

Päätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin päätös on saanut lainvoiman. Päätös ja määräykset tulevat voimaan heti päätöksen tultua lainvoimaiseksi. Päätös on voimassa toistaiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Vesilaki (587/2011) 2 luku 7 §, 5 luku 1 §, 5 § ja 7-12 §, 11 luku 2-3 §, 6-8 §, 17 §, 21-22 § ja 24 §, 13 luku 1 §, 8-9 §.
Hallintolaki (434/2003) 34 §, 38 §, 62 a §.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan julkisesti kuuluttamalla hallintolain 62 a §:ssä säädetyllä julkisella kuulutuksella (vesilaki 11 luku 22 §). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös lin kunnan verkkosivuilla.

Ote pöytäkirjasta:

Hakijat
Asianosaiset
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Päätöksestä perittävä maksu

Oulunkaaren ympäristölautakunnan päätöksellään 26.11.2020 § 90 hyväksymän ympäristönsuojelua ja maa-aineksia koskevien suoritteiden maksutaksan liitteenä olevan maksutaulukon kohdan 28. b) perusteella ojitusta koskevaa erimielisyyttä koskevan asian käsittelystä peritään 526,00 euroa. Maksu peritään hakijoilta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Liitteenä valitusosoitus.

Ympäristöjohtajan päätösesitys

Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijoiden päätösesityksen.

Päätös

Puheenjohtaja avasi keskustelun asiasta

Keskustelun aikana Outi Koukkari esitti, että ojan siirtämisen ja pienentämisen kustannukset jaetaan tasan kiinteistön Pihlaja RN:o 139-401-10-90 ja kiinteistöjen Merlin RN:o 139-401-10-92 omistajien kesken. Esitys ei saanut kannatusta.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	PÖYTÄKIRJA	7	
----------------------	------------	---	--

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Ympäristöjohtajan esitys tulee lautakunnan päätökseksi.

Outi Koukkari jätti päätökseen suullisesti eriävän mielipiteen.

Liitteet

PTK-LIITE 3;

Liite ojitusasiaaa koskevasta hakemuksesta tehtävään päätökseen

Ei julkaistava liite

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Viranhaltijapäätösten ottaminen käsiteltäväksi

OULYMP 25.08.2022 § 72

Kuntalain 92 § sekä kaupungin hallintosäännön määräysten mukaisesti ympäristölautakunnalle annetaan tiedoksi viranhaltijoiden päätösluettelot ajalta 23.6.2022 – 18.8.2022.

Päätösluettelo on esityslistan liitteenä.

Ympäristöjohtajan esitys

Ympäristölautakunta päättää hyväksyä viranhaltijoiden päätösten tiedoksiannon.

Päätös

Ympäristölautakunta hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Liitteet

PTK-LIITE 4;
Päätösluettelo ajalta 23.6.2022 - 18.8.2022

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Tiedoksi saatettavat asiat

OULYMP 25.08.2022 § 73

Ympäristölautakunnan tiedoksi ovat saapuneet seuraavat kirjelmät ja päätökset:

1. Vastaus vesilain mukaiseen ilmoitukseen, Lehto, Vaala, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 23.6.2022
2. Päätös, Kuivajoen sillan uusiminen sekä työnaikaisen sillan ja kiertotien rakentaminen, Ii, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, 28.6.2022
3. Vastaus vesilain mukaiseen ilmoitukseen Puuhapalsta, Vaala, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 1.7.2022
4. Tarkastuskertomus, Navettarimpi, Vaala, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 4.7.2022
5. Lausunto, vesistötarkkailu v. 2022, Linnatien Lohi Ky, valvonta, Rintamatalan, Jussinmatalan, Kotalahden ja Ryöskärinkallan kalankasvatuslaitos, Ii, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 4.7.2022
6. Vastaus vesilain mukaiseen ilmoitukseen, My Mustonen, Vaala, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 8.7.2022
7. Lausunto vesistöналituksesta, Luonnonvarakeskus LUKE, vesistön alitus, tutkimushylje/karkotinkokeilu, Ii, Iijoki, alaosa, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 11.7.2022
8. Lausunto, ilmoitus vesistöön rakentamisesta, Kukkola, ruoppaus- ja niittoilmoitus, Ii, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 12.7.2022
9. Vastaus vesilain mukaiseen ilmoitukseen, Yläleppälä, Vaala, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 12.7.2022
10. Ilmoitus, merkintä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään, Kiinteistöhuolto Riekkä Oy, Pudasjärvi, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 19.7.2022
11. Vastaus vesilain mukaiseen ilmoitukseen, Lohko 28 perkaus, Pekkala, Pudasjärvi, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 21.7.2022
12. Päätös jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä, Nosto- ja kuljetus Perätalo Oy, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 26.7.2022
13. Lausunto Kuivajokisuun ruoppaukset, Ii, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 27.7.2022
14. Vastaus ilmoitukseen Myllyojan suun kunnostustöistä, Ii, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 27.7.2022
15. Vastaus vesilain mukaiseen ilmoitukseen, Kärppis, Ii, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 3.8.2022
16. Hallintojohtajan viranhaltijapäätös, §47, 8.8.2022, Ympäristötarkastajan viran täyttäminen, ympäristönsuojelu Pudasjärvi

Oulunkaaren ympäristölautakunta

17. Tutkimuslupa näytteenottoon ja liikkumiseen Metsähallituksen hallinnassa olevilla suojelualueilla ja suojeluun varatuilla alueilla, Metsähallitus, 9.8.2022
18. Tutkimuslupa näytteenottoon ja liikkumiseen Metsähallituksen hallinnassa olevilla suojelualueilla ja suojeluun varatuilla alueilla, Metsähallitus, 10.8.2022
19. Rannan kunnostaminen ja ojan ruoppaaminen kiinteistön Tyrsky alueella Tukkarissa, li, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 10.8.2022
20. Tarkastuskertomus, Neova Oy, Tunturisuon, Utajärvi, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 11.8.2022
21. Tarkastuskertomus, Neova, Itäsuon, Utajärvi, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 11.8.2022
22. Tutkimus- ja näytteenottolupa pohjaeläinnäytteenottoon ja koekalastukseen myllyojassa, Syötteen kansallispuistossa, Metsähallitus 11.8.2022
23. Lausunto, rannan kunnostaminen kiinteistön 139-403-15-112 edustalla, Laitakarissa, li, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 12.8.2022
24. Todistus liikkuvaa elintarvikehuoneistoa koskevan ilmoituksen käsittelystä, Oulunkaaren ympäristöpalvelut 12.8.2022
25. Lausunto, rannan kunnostaminen ruoppaamalla kiinteistön Haukilahti 139-402-152-1 edustalla Ruukinlahdella, li, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 15.8.2022
26. Jätehuoltorekisterin muutos, Jätekuljetus ja Maansiirto Ari Holappa, Utajärvi, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 15.8.2022
27. Vastaus vesilain mukaiseen ilmoitukseen Pirhola Utajärveltä, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 15.8.2022
28. Tarkastuskertomus, Turveruukki Oy, Matkasuo, Pudasjärvi, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, 16.8.2022

Ympäristöjohtajan esitys Lautakunta merkitsee asiat tietoonsa saatetuksi ja toteaa, etteivät ne anna aiheutta lisätoimenpiteisiin.

Päätös Ympäristölautakunta hyväksyi esityksen yksimielisesti.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI	PÖYTÄKIRJA	7	
----------------------	------------	---	--

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Muut esille tulevat asiat

OULYMP 25.08.2022 § 74

Ympäristöjohtaja kertoi, että ympäristötarkastajan virkaan (ympäristönsuojelu, Pudasjärvi) on valittu diplomi-insinööri Nina Keränen.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Ympäristölupa, toiminnan olennainen muuttaminen, jätteenkäsittely, GRK Infra Oyj, Mustikkakangas, Utajärvi

OULYMP 25.08.2022 § 75
851/11.01.00/2022

ASIA

GRK Infra Oyj hakee ympäristönsuojelulain 29 §:n nojalla ympäristölupaa luvanvaraisen jätteenkäsittelytoiminnan olennaiseen muuttamiseen Utajärvellä Mustikkakankaan teollisuusalueella, kiinteistöllä Mustikkaharju RN:o 889-407-28-91 (palsta 3). Lupaa haetaan eri tyyppisten jätteiden vastaanottamiselle, välivarastoinnille, hakettamiselle, kuivaamiselle ja pyrolysoinnille. Käsiteltäviä jätemateriaaleja otetaan vastaan enintään 19 990 tonnia vuodessa. Alueella varastoidaan jätemateriaaleja kerrallaan enintään 10 000 tonnia. Pyrolyysillä tuotetaan biohiiltä noin 5 000 tonnia vuodessa. Jätteiden lisäksi prosessin ylijäämäenergialla kuivataan energiahaketta tai vastaavaa biomateriaalia enintään 15 000 tonnia vuodessa. Uusi toiminta korvaa nykyisen ympäristöluvan mukaisen toiminnan.

Päätös sisältää ratkaisun ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

GRK Infra Oyj
Jaakonkatu 2
01620 Vantaa
y-tunnus: 0533768-1

ASIAN VALMISTELIJAT

Kaisa Pikkarainen, ympäristötarkastaja p. 050 3950366
Brita Telenvuo, ympäristötarkastaja p. 0500 282 946

LUVAN HAKEMISPERUSTE

Toiminta on ympäristölupavelvollista ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 alakohdan f perusteella (jätteen ammattimainen tai laitospäinen käsittely).

Ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaan toiminnan muuttamista koskevan lupahakemuksen ratkaisee se viranomainen, jonka toimivaltaan kuuluu ratkaista vastaavaa uutta toimintaa koskeva hakemus.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014, YSA) 2 §:n 2 momentin kohdan 12 alakohdan f mukaan, kun kyseessä on muu jätelain soveltamisalaan

Oulunkaaren ympäristölautakunta

kuuluva jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitosmaista ja jossa käsitellään jätettä alle 20 000 tonnia vuodessa.

Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Oulunkaaren ympäristölautakunta.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on saapunut Oulunkaaren ympäristöpalveluille 13.5.2022. Hakemusta on täydennetty 15.6.2022 ja 1.7.2022.

ALUEEN SIJAINTI

Suunnittelualue sijaitsee noin kolme kilometriä Utajärven keskustasta kaakkoon Kajaanintien (valtatie 22) eteläpuolella. Alue on Mustikkakankaan teollisuusalueella, Utajärven kunnan omistamalla kiinteistöllä Mustikkaharju RN:o 889-407-28-91, korttelin 506 tonteilla 3 ja 4 Varastotien eteläpuolella. Koordinaatit ovat N: 7178802 E: 474086 (ETRS-TM35FIN). Suunnittelualue on jätteenkäsittelyaluetta.

LUVAT JA SOPIMUKSET

GRK Infra Oyj:llä on Oulunkaaren ympäristölautakunnan päätöksellään 27.8.2021 § 162 myöntämä, toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa vastaanottaa, välivarastoida ja käsitellä voimalaitoskuonaa ja - pohjatuhkaa/-hiekkaa yhteensä enintään 19 900 tonnia vuodessa ja betoni-, tiili- ja asfalttijätettä yhteensä enintään 49 900 tonnia vuodessa kiinteistöllä Mustikkaharju RN:o 889-407-28-87 (nykyisin RN:o 889-407-28-91).

Ympäristöluvan muutoksen hakemiselle on kirjallinen suostumus kiinteistönomistajalta. Toimintaa varten otetaan ympäristövahinkovakuutus ennen toiminnan aloitusta.

KAAVOITUSTILANNE

Utajärven 30.3.2017 hyväksytyssä Kirkonkylä-Vaala osayleiskaavassa 2035 suunnittelualue on osoitettu osaksi Mustikkakankaan teollisuusalueen laajennusta. Utajärven kunnanvaltuuston 25.3.2021 kokouksessa hyväksytyssä Mustikkakankaan eteläosan asemakaavassa suunnittelualueella on merkintä T-1 teollisuus ja varastorakennusten korttelialue. Asemakaavan mukaan T-1 alueella kiertotaloutta tukevat toiminnot ovat mahdollisia ja alueelle saa sijoittaa myös toimintaan liittyviä liiketiloja.

Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavassa suunnittelualueella ei ole kaavamerkintöjä. Suunnittelualueen lähialueella on maakuntakaavassa merkinnät pääsähkijohdosta, ylimaakunnallisesta ulkoilu ja retkeilyreitistä, rautatiestä, rakennetun kulttuuriympäristön kohteesta Keisarin tie, muinaismuistokohteesta ja kevyenliikenteen yhteystarpeesta.

YMPÄRISTÖ

Mustikkakankaan teollisuusalue rajoittuu koillisessa Kajaanintiehen (vt 22), lounaassa Oulu-Kontiomäki rataa ja alueen läpi kulkee Mustikkakankaantie. Liikennöinti suunnittelualueelle tapahtuu reittiä Kajaanintie – Mustikkakankaantie – Varastotie. Kajaanintien liikenne on

Oulunkaaren ympäristölautakunta

keskimäärin 2 815 ajoneuvoa vuorokaudessa. Melua alueella aiheuttavat Kajaanintien (vt 22) ajoneuvoliikenne sekä Oulu-Kontiomäki-radon junaliikenne. Alueella toimiva yritystoiminta ja teollisuus aiheuttavat myös teollisuusmelua. Alueelle vuonna 2020 laaditussa tärinä- ja runkomeluserelvityksessä on määritetty raide- ja katuliikenteestä aiheutuvan tärinän ja runkomelun voimakkuus alueella.

Mustikkakankaan teollisuusalueella suunnittelualueesta n. 300 metriä pohjoiseen on yritystoimintaa Mustikkakankaantien ja Varastotien varrella. Alueella toimii mm. sahalaiteos ympärivuorokautisesti, romuajoneuvoja esikäsittelyä yritys ja lämpölaiteos, jonka alueella varastoidaan ja haketetaan energiapuuta ja kantoja. Muilta osin alueen lähiympäristö on rakentamaton ja metsävaltainen. Suunnittelualueesta n. 300 metrin luoteeseen sijaitsee rautatie. Idän suunnassa n. 500 metrin etäisyydellä suunnittelualueesta on kuljetusalan yritys.

Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat valtatie 22:n varressa n. 550 metrin päässä suunnittelualueesta koilliseen ja n. 750 metrin päässä suunnittelualueesta itään. Suunnittelualueen ja lähimmän asutuksen välissä on rakentamatonta metsä- ja suoaluetta. Luoteessa n. 600 etäisyydellä rautatien toisella puolella on myös asuinrakennus. Tämän asuinrakennuksen ja suunnittelualueen väliin on kaavoitettu teollisuusalue. Mustikkakankaan eteläosan asemakaavassa alueen ympärille on kaavoitettu teollisuusalue ja jätteenkäsittelyalue.

Suunnittelualueelle on tehty maaperän rakennettavuusselvitys 17.10.2017. Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) Maankamara-kartta-aineiston perusteella alueen maaperä on hyvin tai kohtuullisen hyvin rakentamiseen soveltuvaa hiekkamoreenialuetta. Alue on rakennettu jätteenkäsittelytoimintaa varten, tällä hetkellä kenttäalue on murskepinnalla.

Kohde ei sijaitse pohjavesialueella eikä alueen pohjavettä hyödynnetä talousvesikäytössä. Lähin pohjavesialue on Oulujoen vastarannalla, n. 3,7 km suunnittelualueesta kaakkoon sijaitseva vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue Isokangas (11889006, luokka 2). Lisäksi suunnittelualueesta on n. 6,2 km koilliseen sijaitseva vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue Mäntyvaara (11889001, luokka 1) ja n. 6,8 km etelään sijaitseva vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue Hirsijärvi-Ahmas (11494052, luokka 1).

Suunnittelualueen pohjaveden pinnan taso selvitettiin koekuoppamenetelmällä 15.6.2021. Alueelle kaivettiin kaksi koekuoppaa. Pohjavettä havaittiin kuopassa 1 n. 2,4 metrin syvyydessä ja kuopassa 2 n. 2,2 metrin syvyydessä. Lisäksi aluetta ympäröivässä ojassa ei ollut vettä havaittavissa n. 1,2 metrin syvyydessä. Tutkimushetkellä pohjaveden pinta Pohjois-Pohjanmaalla oli keskimääräistä korkeammalla.

Toiminta sijoittuu Oulujoen yläosan (59.21) ja Muhosjoen alaosan (59.16) valuma-alueiden rajalle. Alue on maastoltaan voimakkaasti muokattua aluetta, jonka hulevedet eivät nykytilanteessa johdu minnekään. Alueen hulevedet imeytyvät maaperään ja ohjataan teollisuusalueen

Oulunkaaren ympäristölautakunta

hulevesijärjestelmän kautta läheisen rautatien alittavaan ojaan. Lähin vesistö on suunnittelualueesta n. 0,9 km itään sijaitseva Oulujoki.

Mustikkakankaan alueelle on tehty 17.9.2020 luontoselvitys Mustikkakankaan teollisuusalueen asemakaavan muutoksen ja laajennuksen yhteydessä. Alueella ei havaittu luonnonsuojelulain tarkoittamia uhanalaisia luontotyyppejä, vesilaissa mainittuja suojeltavia kohteita eikä metsälain tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Luontoselvityksessä havaittiin teollisuusalueen pohjoisosassa, n. 900 metrin etäisyydellä suunnittelualueesta luoteeseen, eläimistön kannalta säilyttämisen arvoinen kosteikkoalue. Kosteikkoalueen ja suunnittelualueen välissä sijaitsee Mustikkakankaan teollisuusalue. Toiminta-alueen lähialueilla ei sijaitse luonnonsuojelualueita. Lähin luonnonsuojelualue on suunnittelualueesta n. 2,9 km koilliseen sijaitseva Uusi-Kontion kallion (YSA207180) yksityinen suojelualue.

Suunnittelualueella ei sijaitse muinaismuistolain (295/1963) perusteella suojeltavia kohteita. Lähin kiinteä muinaisjäänös on suunnittelualueesta 0,7 km etäisyydellä kaakkoon sijaitseva kivikautinen asuinpaikka Orikangas 1 (1000023676).

NYKYISEN LUVAN MUKAINEN TOIMINTA

GRK Infra Oyj:llä on Oulunkaaren ympäristölautakunnan päätöksellään 27.8.2021 § 162 myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa vastaanottaa, välivarastoida ja käsitellä voimalaitoskuonaa ja -pohjatuhkaa/-hiekkaa yhteensä enintään 19 900 tonnia vuodessa ja betoni-, tiili- ja asfalttijätettä yhteensä enintään 49 900 tonnia vuodessa kiinteistöllä Mustikkaharju RN:o 889-407-28-87 (nykyisin RN:o 889-407-28-91). Suurimmat kertavarastointimäärät ovat arviolta samoja kuin vuosittaiset vastaanottomäärät.

Voimalaitoskuonan ja -pohjatuhkan käsittelyssä materiaalista erotetaan metallit ennen hyödyntämistä maarakentamisessa. Käsittely tapahtuu mekaanisella kuivaerotuslaitoksella seulomalla, magneettierotuksella ja ei-magneettisten metallien erotuksella. Betoni-, tiili- tai asfalttijätteistä valmistetaan murskeita hyötykäyttäväksi maarakentamisessa. Materiaalit pienennetään suunnitellun hyötykäytön kannalta tarvittavaan kappalekokoon pulveroimalla ja murskaamalla. Alueelle on tähän mennessä vastaanotettu 120,16 tonnia betonijätettä käsittelyyn. Voimalaitoskuonan- ja pohjatuhkan vastaanottoa tai käsittelyä ei ole aloitettu.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

GRK Infra Oyj hakee ympäristönsuojelulain 29 §:n nojalla muutosta ympäristölupaan Utajärven Mustikkakankaan teollisuusalueelle, Mustikkaharjun kiinteistölle, rakennettavalle uudelle biomateriaalien termiselle käsittelylaitokselle, raaka-aineiden välivarastoinnille ja haketukselle.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Raaka-aineet

Termisen käsittelylaitteiston raaka-aineena käytetään rakennuspuujätettä tai muuta materiaalina hyödyntämätöntä biomateriaalia enintään 19 990 tonnia vuodessa. Lisäksi kuivauksen raaka-aineena käytetään energiahaketta tai vastaavaa biomateriaalia enintään 15 000 tonnia vuodessa. Varastossa jättemateriaaleja on kerrallaan enintään 10 000 tonnia. Varastossa on kerrallaan enintään noin 3 kuukauden raaka-aineet.

Taulukko 1. Jäteraaka-aineiden EWC-koodit, alueella vuosittain vastaanotettavien jätteiden määrät ja suurimmat kertavarastointimäärät jätejakeittain eriteltynä.

Jäteryhmä	Jätejae	Vastaanotto- määrä, tonnia/vuosi	Enimmäis- varastointi- määrä, tonnia
02 01 maataloudessa, puutarhataloudessa, vesiviljelyssä, metsätaloudessa, metsästyksessä ja kalastuksessa syntyvät jätteet	02 01 03 kasvijätteet	0...7 000	0...7 000
	02 01 06 eläinten ulosteet, virtsa ja lanta (likaantunut olki mukaan luettuna) sekä erikseen kootut ja muualla käsiteltävät nestemäiset jätteet	0...2 300	0...2 300
	02 01 07 metsätalouden jätteet	0...10 000	0...10 000
03 01 puun käsittelyssä sekä levyjen ja huonekalujen valmistuksessa syntyvät jätteet	03 01 01 kuori- ja korkkijätteet	0... 19 990	0... 10 000
	03 01 05 muut kuin nimikkeessä 03 01 04 mainitut sahajauho, lastut, palaset, puu ja puupohjaiset levyt (kuten lastulevy ja vaneri)	0... 19 990	0... 10 000
	03 01 99 jätteet, joita ei ole mainittu muualla	0... 19 990	0... 10 000
Metsäteollisuuden lietteet	03 03 11 muut kuin nimikkeessä 03 03 10 mainitut, jätevesien käsittelyssä toimipaikalla syntyvät lietteet	0... 19 990	0... 10 000
17 02 puu, lasi ja muovit	17 02 01 puu	0... 19 990	0... 10 000
20 01 yksilöidyt jätelajit (lukuun ottamatta nimikeryhmää 15 01)	20 01 38 muu kuin nimikkeessä 20 01 37 mainittu puu	0... 19 990	0... 10 000
20 02 puutarha- ja puistojätteet, hautausmaiden hoidossa syntyvät jätteet mukaan luettuina	20 02 01 biohajoavat jätteet	0... 10 000	0... 10 000
	Yhteensä	19 990	10 000

Vastaanotettavalla lannalla tarkoitetaan hevosen kuivikelantaa eikä toiminnassa vastaanoteta lietelantaa. Jätenimike 03 01 99 tarkoittaa puun käsittelyssä sekä levyjen ja huonekalujen valmistuksessa syntyviä jätteitä, joita ei ole mainittu muualla jäteluettelossa. Jätteet ovat puunjalostuksessa syntyviä ei-vaarallisia puupohjaisia jätteitä, kuten sahausjätettä.

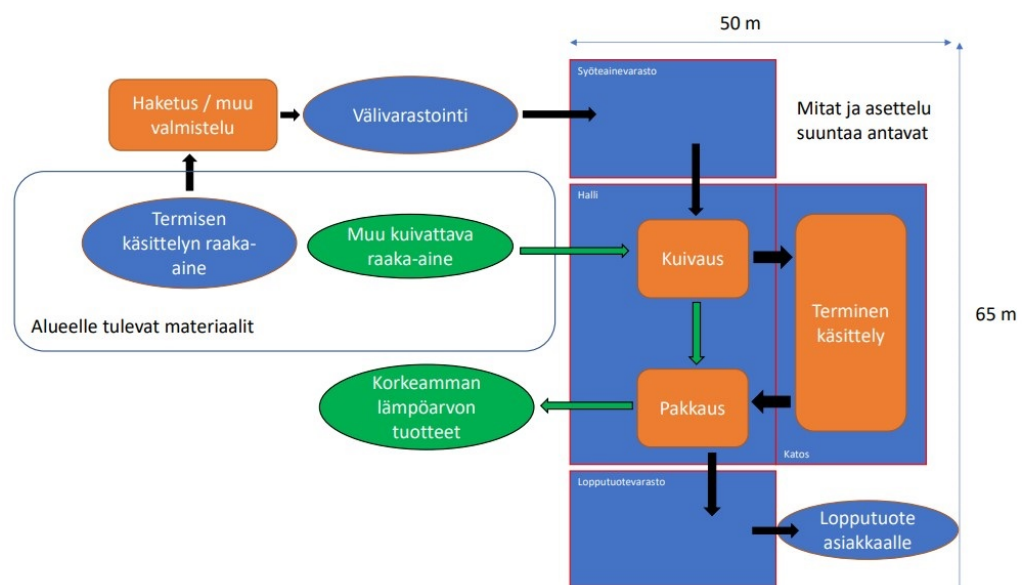
Jätenimike 03 03 11 on massojen, paperin ja kartongin valmistuksessa ja jalostuksessa syntyviä muita kuin nimikkeessä 03 03 10 mainittuja, jätevesien käsittelyssä syntyviä lietteitä. Jätteellä tarkoitetaan metsäteollisuuden sellutehtaissa syntyviä kuitupitoisia, puupohjaisia jätteitä. Materiaalien kuiva-ainepitoisuus on lähtöpäässä n. 20–25 % ja se prosessoidaan ennen toimitusta siten, että kuiva-ainepitoisuus on n. 60 %, jotta se mahdollistaa varastoinnin aumassa. Kyseessä on järvenpohjasta nostettavia ruopattavia materiaaleja, materiaalit eivät ole jätteenpolttolaitoksen raaka-aineita. Koostumukseltaan materiaalit ovat pääasiassa ligniinimassaa. Kemiallinen koostumus on hyvin selvillä ja materiaalit eivät sisällä merkittäviä haitta-ainepitoisuuksia.

Prosessit

Termisen käsittelyn prosessi koostuu seuraavista vaiheista (kuvat 1 ja 2):

Kuva 1. Termisen käsittelyprosessin vaiheet.

Kuva 2. Prosessikuvaus

Raaka-aine kuljetetaan alueelle rekka-autoilla. Raaka-aineen vastaanotto tapahtuu varastointialueelle (puumateriaali) ja halliin (ravinnepitoiset

Oulunkaaren ympäristölautakunta

materiaalit). Materiaalien laatutiedot varmistetaan jo ennen materiaalien toimitusta. Eri jätelajit varastoidaan omiin kasoihinsa. Raaka-aineiden käsittely tapahtuu pyöräkuormaajalla.

Prosessiin syötetään jaekooltaan alle 100 mm materiaalia. Tämän vuoksi suurin osa materiaalista haketetaan välivarastokentällä. Haketus toteutetaan useamman kerran vuodessa mobiilihakkurilla. Haketusta on alueella 3–6 kertaa vuodessa, kerrallaan noin 2 viikon ajan. Haketuksessa mahdollisesti erotellut metallit kerätään varastoon ja toimitetaan kierrätykseen vaihtolavan täytyessä. Valmiiksi haketettu materiaali voidaan syöttää suoraan prosessiin.

Haketuksessa alueella varastoitu materiaali syötetään hakkuriin kaivinkoneella tai vastaavalla laitteella. Hakkurilla käsitellään noin 150 m³ (60 tn) syötemateriaalia tunnissa. Hakkuri prosessoi materiaalin 30–50 mm palakokoon, jonka jälkeen se siirtyy välivaraston kautta pyrolyysiprosessiin.

Varastosta materiaali siirretään kuivuriin. Kuivurin sisälämpötila on 80–120 C, riippuen materiaalin laadusta ja kosteudesta. Kuivauksessa materiaalin kosteus vähenee noin 20–40 %, riippuen raaka-aineen kosteuspöytästä. Kuivattu materiaali syötetään termiseen käsittelyyn. Terminen käsittely tapahtuu eri prosessivaiheissa raaka-aineen tavoitteiden tarpeen mukaan 110–700 C lämpötilassa ja kestää noin 30–70 minuuttia, riippuen raaka-aineen laadusta ja lopputuotteelta tavoitelluista ominaisuuksista.

Pyrolyysikaasujen koostumus vaihtelee pyrolyysiin syötettävän raaka-aineseoksen mukaan. Prosessi tapahtuu suljetussa tilassa, missä kaikki kaasut otetaan talteen. Kaasu hyödynnetään prosessissa lämmöntuottoon ja biomassan kuivaukseen. Kaasut (CO₂, H₂O, CO, C₂H₂, C₂H₄, C₂H₆, C₆H₆) muodostuvat pyrolyysissä ja ne hajotetaan jälkipoltossa hiilidioksidiksi ja vesihöyryksi. Tässä polttoprosessissa erityistä on, että kaasut ovat kuumia jo reaktorista lähtiessä ja jälkipolttot on näin tehokasta.

Prosessissa kaasut poltetaan kahdessa osassa. Poikkeuksellisesti pyrolysointi tilaan johdetaan rajoitetusti happea (jolla kontrolloidaan prosessin nopeutta ja lämpötilaa) ja sen kontrollilla taataan polton osittainen tapahtuminen prosessin kammioissa. Astioiden päällä tapahtuva prosessin sisäinen palaminen on hyvin rajoitetulla alueella tapahtuvaa ja lämmittää suoraan prosessiastioita, mutta samalla palo estää hiilen muuttumisen hiilidioksidiksi taaten maksimaalisen hiilen saannon. Lisäksi loput irtaavat hiilivedyt, joiden koostumus riippuu pyrolysoitavasta biomassasta ja astioiden prosessointivaiheesta polttimille, missä ylihapella poltetaan kaasuvirrasta loput hiilivedyt hiilidioksidiksi ja vedeksi. Prosessin poltot tapahtuvat matalissa paineissa ja kaasuja kohti kuivausta lähdetään sekoittamaan ulkoilmaan, niin että imun tuottavat puhaltimet kestävät saapuvat kaasuvirrat. Näitä vartioi lämpötilamittaukset.

Palotilaan annetaan riittävästi happea, jotta kaikki palokaasut palavat polttotilassa. Prosessiin syötetään lämpöä ja happea siten, että kaikki loput hiilivedyt ja häikä palaa tullessaan ulos kuumien kaasujen kaasukanavasta. Valitulle pyrolyysiteknologialle ominaista on, että polttotilassa kaasut ovat kaikista kuumimmillaan ja palavat siten, ettei palamattomia kaasuja ole jäljellä jälkipolton jälkeen. Reaktorista kaasut lähtevät 700-asteisina ja

Oulunkaaren ympäristölautakunta

sytyvät itsestään, kun prosessiin annetaan riittävästi happea. Näin ollen kaikki pyrolyysikaasut poltetaan jälkipolttona ja tämän jälkeen hyväksikäytetään kuumat kaasuvirrat biomassojen tehokkaaseen kuivaamiseen. Palotilassa varmistetaan, että liekki pysyy tasaisesti palavana, jota tukee pyrolysointiprosessin mahdollisimman jatkuvaksi tehty toiminta.

Termisessä käsittelyssä syntyvät kaasut johdetaan kuivaukseen ja prosessiyksiköiden lämmittämiseen. Prosessi syntyvät höyryt ja kaasut käsitellään korkeassa lämpötilassa tarvittaessa hajuhaittojen minimoimiseksi. Reaktorista 700-asteisina lähtevät kaasut päätyvät ilma-akkuun, missä on kammioita ja sivukammioita. Tänne tullessaan lämpötilaa on laskettu polttotilan jälkeen lämpötiloja tarkkailemalla ja säätämällä. Ilma-akkuun imetään ilmaa ulkoilmasta, mitä sekoitetaan lämpimään ilmaan ilma-akun kammioissa jatkuvatoimisesti korkealämpötilapuhaltimilla. Sivuilmaa syötetään lämpimään ilmaan siten, että sekoitettu ilmaseos on 300-asteinen. Puhaltimet imevät ilma-akusta koko ajan edelleen jäähdytettyä ilmaa kuivaimille. Ilmaa jäähdytetään sivuilmalla, jotta saavutetaan oikea lämpötila kuivauksen optimaaliseen tekemiseen. Biomassan optimaalinen kuivauslämpötila on 100–150 asteen välissä.

Termisesti käsitelty materiaali jäähdytetään n. 100 C lämpötilaan ja tuotteen lopullinen kuiva-ainepitoisuus riippuu käyttökohteen tarpeista. Jäähdytyksen veden käytöllä optimoidaan kosteutta. Jäähdytyksen jälkeen termisesti käsitelty lopputuote varastoidaan hallissa kasalla tai säkitetään. Laitteisto toimii jatkuvatoimisesti pl. huollot. Vuosittainen käyntiaika on noin 8500 h.

Hakemuksen mukaan alueella vastaanotetaan myös sahanpurua kuivattavaksi ja pelletöitäväksi. Sahanpuru vastaanotetaan ja varastoidaan katetussa tilassa tai hallissa erillään muista jätteistä. Pelletöinnillä tarkoitetaan tasalaatuisten sylinterimäisten kappaleiden valmistusta jauhemaisesta tai kappalemaisesta materiaalista puristamalla sitä kolleripyörien avulla matriisin läpi. Matriisin puristuskanavassa raaka-aineen lämpötila kohoaa jatkuvan puristuksen ansiosta. Puuraaka-aineessa oleva ligniini pehmenee lämmitessään ja muodostaa raaka-ainehiukkasten välille kemiallisen sidoksen liimaten raaka-ainehiukkaset toisiinsa. Pelletöinnissä käytettävä puhdas puupohjainen materiaali syötetään pelletöintilaitteistoon, missä se puristuu pelleteiksi ulos pelletöintimatriisin alapuolelta, ja ne irtoavat itsestään tai leikkuriterät leikkaavat ne halutun kokoiseksi. Pelletöinnissä voidaan käyttää muita puhtaita puupohjaisia materiaaleja sideaineina. Hyvissä ajoin ennen pelletöintitoiminnan aloittamista (vähintään 2 kk ennen) toimitetaan tarkennettu kuvaus pelletöinnistä lupaa valvovalle viranomaiselle.

Tuotteet, tuotanto ja tuotantokapasiteetti

Laitoksen pääasiallinen tarkoitus on aineellisten tuotteiden tuottaminen. Termisessä käsittelyssä valmistettava tuote, biohiili, on huokoinen ekologinen materiaali, jota voidaan käyttää infrarakentamisen kasvualustoissa parantamassa laatua (kosteuden ja ravinteiden pidättämis- ja luovuttamiskyky ja ilmavuus), maarakentamisessa ja vedenkäsittelyssä suodatinmateriaalina.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Tuotteen ominaisuuksia voidaan jalostaa eri tarkoituksikohteisiin sopivaksi hallitsemalla termokemiallista prosessointia. Tuote on merkittävästi hiilinegatiivinen, jokainen tuotetonnei sitoo noin 2,5–3,5 tonnia hiilidioksidia. Biohiili syntyy vuosittain noin 5 000 tonnia. Lisäksi ylijäämäenergialla kuivattavasta materiaalista syntyy energiateollisuuden tarpeisiin ja kuivikkeiksi biomassavirtoja, joille on suuri tarve turvetuotannon murrosvaiheessa. Näitä materiaaleja syntyy vuosittain noin 10 000 tonnia. Valmis tuote lastataan rekka-autoihin irtotavarana tai säkitettyinä ja kuljetetaan loppuasiakkaille.

Laitteistot

Tuotantoprosessi on kehitetty mobiliteettitarpeita ajatellen ja laitos on siirrettävissä uuteen käyttökohteeseen nopeasti (vertaa mobiilimurskauslaitteisto). Laitteisto on kemiallisterminen prosessi, joka on rakennettu konttipohjaiseen konseptiin. Laitteisto tuodaan käsittelypaikalle ja operoidaan käyttökuntoon laitetoimittajan puolesta ja paikallinen henkilöstö koulutetaan käyttämään laitteistoa.

Laitteisto koostuu syöttimistä, kuljettimista, teollisista kuivaimista (3 erillistä kuivainta) ja termokemiallisista reaktoreista (6 erillistä pienempää prosessivaihetta). Kaikki on liitetty moderniin automaatioon ja datan hallintaan. Kaasuvirtaukset prosessin välillä on ketjutettu kokonaisuudeksi, jossa puhtaat poltтокаasut ohjataan kuivuriin. Näin prosessin energiatehokkuus saadaan maksimoitua. Prosessin käynnistämistä lukuun ottamatta laitos tuottaa prosessin ylläpitämiseen tarvittavan energian. Prosessin aloitusenergiana voidaan käyttää uusiutuvaa energiaa (prosessiin jätetään varaus öljypolttimen käytölle). Prosessin vähäpäästöisyys ja positiivinen ilmastovaikutus maksimoidaan optimoimalla energia- ja materiaalivirrat.

Laitteisto on koteloitu ja eriytetty lohkoihin turvallisen operoinnin ja liikuteltavuuden maksimoimiseksi. Laitteistot on kotimaisen toimittajan patentoituja innovaatioita ja laitteistoa kehitetään jatkuvasti kyseisen kokonaisuuden ollessa ensimmäinen tuotantomittakaavaan käyttöönotettava laitteisto. Laitteistoa ja sen turvallista käyttöä on valvottu suunnittelun ja rakentamisen ajan ulkopuolisen toimesta ja havaintojen perusteella laitteistoa on kehitetty. Prosessia tarkkaillaan ja kehitystoimintaa jatketaan käyttöönoton jälkeen tarvittaessa. Tästä laitteiston omistaja ja valmistaja ovat sopineet pitkäjänteisellä sopimuksella.

Rakenteet

Suunnittelualueen koko on noin 1,65 hehtaaria. Laitteiston rakennustyöt ovat käynnissä toisessa sijainnissa. Mustikkaharjun valmistelevat työt käynnistetään elokuussa 2022. Näillä tarkoitetaan välivarastokentän, hallin ja laitteiston perustusten rakentamista. Valmisteleviin töihin haetaan rakennuslupa.

Termisen käsittelylaitteiston lisäksi alueelle rakennetaan varastohalli ja -katos. Alueelle rakennetaan vaihteittain 1–4 varastohallia, joiden suurin yhteenlaskettu pinta-ala on noin 4 000 m². Varastointitilaa halleihin tulee

Oulunkaaren ympäristölautakunta

enimmillään 20 000 m³. Raaka-aineet vastaanotetaan kenttäalueelle tai katettuun tilaan tai halliin.

Materiaalit, joita varastoidaan katetussa tilassa tai hallissa:

- 02 01 06 eläinten ulosteet, virtsa ja lanta (likaantunut olki mukaan luettuna sekä erikseen kootut ja muualla käsiteltävä nestemäiset jätteet
- 03 01 05 muut kuin nimikkeessä 03 01 04 mainitut sahajauho, lastut, palaset, puu ja puupohjaiset levyt (kuten lastulevy ja vaneri)

Materiaalit, joita varastoidaan ulkona kenttäalueella:

- 02 01 03 kasvijätteet
- 02 01 07 metsätalouden jätteet
- 03 01 01 kuori- ja korkkijätteet
- 03 01 99 jätteet, joita ei ole mainittu muualla
- 03 03 11 muut kuin nimikkeessä 03 03 10 mainitut, jätevesien käsittelyssä toimipaikalla syntyvät lietteet
- 17 02 01 puu
- 20 01 38 muu kuin nimikkeessä 20 01 37 mainittu puu
- 20 02 01 biohajoavat jätteet

Laitteiston ja välivarastoinnin sekä hallin sijainnit on esitetty hakemuksen liitteenä olevassa asemapiirustuksessa. Asemapiirutukseen on merkitty päästölähteinä pyrolyysiprosessi sekä haketus. Polttoainesäiliö ja tankkauspaikka sijoitetaan jonkin rakennettavan hallin sisälle. Varastopaikat on nimetty jätelajikkeittain. Asemapiirustuksen mukaan tuotanto- ja varastorakennukset sijoitetaan suunnittelualueen lounaisosaan ja jätteiden varastointialueet suunnittelualueen koillisosaan. Varastoalueiden käyttöönotto on vaiheistettu ja asemapiirustukseen merkitty vaiheen 2 varastoalue otetaan käyttöön tarvittaessa.

Toiminta-ajat

Voimassa olevan ympäristöluvan mukaan toimintaa saa harjoittaa arkisin maanantaista perjantaihin ympäri vuorokauden, lukuun ottamatta eniten melua aiheuttavaa murskaustoimintaa, jota saa harjoittaa arkisin klo 7.00–22.00. Muutosta toiminta-aikaan esitetään siten että pyrolyysilaitos on toiminnassa ympärivuorokautisesti viikon jokaisena päivänä. Haketukselle esitetään toiminta-ajaksi murskaustoiminnan toiminta-aikaa arkisin klo 7.00–22.00. Poikkeavista toiminta-ajoista sovitaan etukäteen valvontaviranomaisen kanssa.

Liikenne

Raaka-aine ja tuotekuljetukset toteutetaan rekka-autoilla ja niiden kokonaismäärä on noin 2-4 rekkaa / päivä. Kuljetukset toteutetaan pääosin klo 7-22 reittiä Kajaanintie – Mustikkakankaantie – Varastotie.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Polttoaineet, kemikaalit ja veden sekä energian käyttö

Polttoaineena laitteistolla käytetään termisessä käsittelyprosessissa syntyvää kaasua. Käynnistyspolttoaineena käytetään kuivattua biomassaa (pellettejä tai haketta), kevytpolttoöljyä tai nestekaasua. Pyöräkoneen polttoaineena käytetään polttoöljyä. Lastaukseen käytettävä trukki käyttää polttoaineena nestekaasua. Polttoainesäiliö varastoidaan katetussa tilassa asfaltoidulla alustalla ja nestekaasu varastoidaan asianmukaisesti hallissa. Käytettävät polttoaineet ja käyttömäärät on kirjattu taulukkoon 2.

Taulukko 2. Käytettävät polttoaineet.

Polttoaine	Käyttökohde	Käyttömäärä m3 /vuosi
Kevyt polttoöljy	Käynnistyspolttoaine	2
Polttoöljy	Pyöräkone	40
Nestekaasu	Trukki	< 100 kg kerrallaan varastoituna

Prosessin käynnistämisen ja alueella työskentelevien koneiden käyttämä kevytpolttoöljy varastoidaan maksimissaan kahteen 2999 litran IBC-astiaan. Käytettävät polttoaineet varastoidaan kaksoisvaipallisissa tai suoja-altaallisissa, lukituissa säiliöissä. Suoja-altaan tilavuus on vähintään 10 % suurempi kuin suoja-altaassa olevan suurimman säiliön tilavuus. Tankkauslaitteistossa on lukittavat sulkuventtiilit. Tankkauspaikka on suojattu siten, että mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen.

Prosessissa ei käytetä kemikaaleja. Toiminnassa käytetään ainoastaan vähäisiä määriä tavanomaisia laitteiden toimintaan ja kunnossapitoon liittyviä kemikaaleja (voiteluöljyt ja rasvat) sekä puhdistuskemikaaleja. Nämä varastoidaan asianmukaisesti hallin varastotilassa. Lisäksi tuotteiden pakkaamisessa säkkeihin käytetään tarvittaessa tyypikaasua. Taulukossa 3 on esitetty arvio laitoksella käytettävistä kemikaaleista. Lähtökohtaisesti alueella ei varastoida räjähdysaineita tai herkästi syttyviä aineita.

Taulukko 3. Käytettävät kemikaalit.

Kemikaali	Käyttökohde	Käyttömäärä m3 /vuosi
Voiteluöljyt ja rasvat	Huolto- ja kunnossapito	< 1
Puhdistusaineet	Huolto- ja kunnossapito	< 1
Tyypikaasu	Varastointi ja pakkaus	< 1

Vedenkulutus perustuu jäähdytykseen käytettävän vesipumpun vedenkulutukseen. Vesipumppu kuluttaa vettä arviolta 20 l/min ja 1 m3/h. Jäähdytyksen käytettävän veden määrä on arviolta 1 000 m3 vuodessa. Prosessi käyttää vettä termisesti käsitellyn materiaalin jäähdyttämisessä. Vesi hankintaan vesijohtoverkosta. Jäähdytysveden määrä optimoidaan niin, että jäähdyttävä vaikutus syntyy veden haihtumisesta käsitellyn materiaalin pinnasta. Siten tuotteiden jäähdyttämisessä käytettävä vesi haihtuu tai imeytyy materiaaliin.

Sähkön kulutus on riippuvainen vahvasti laitoksen vuosittaisesta käyttömäärästä, mutta maksimituotannolla arvioksi on laskennallisesti arvioitu 1 480 MWh/vuosi. Näistä suurimmat käyttömäärät on laitoksen imuihin tehdyillä puhaltimilla, joista kuivainten puhaltimien tarve on tästä

Oulunkaaren ympäristölautakunta

noin 60 %:ia. Turhaa sähkön ja polttoaineen kulutusta tulee välttää mahdollisuuksien mukaan, kuten käyttämällä työkoneissa mahdollisimman uusia, energiatehokkaita moottoreita.

Pyrolyysissä syntyvien ja kaasupolttimella poltettavien kaasujen käyttömäärä on n. 5 500 tn, josta merkittävä osa poltetaan jo pyrolyysireaktoreissa. Loput kaasuista poltetaan erillisessä polttilassa lisähapen avulla, josta lämpöenergia ohjataan kiertoon. Ylijäämäenergia ohjataan raaka-aineen kuivaamisen ja tilojen lämmittämiseen. Laitoksen polttoaineteho on 1,55 MW. Laitoksen energiantuotanto on 6,88 GWh vuodessa.

Poikkeukselliset tilanteet ja niihin varautuminen

Toiminnan tunnistettuja ympäristöriskejä ovat:

Tunnistettu riski	Hallinta
Materiaalien laadun heikkeneminen tai väärän laadun toimittaminen	Materiaalien laatua tarkkaillaan jatkuvana seurantana aistinvaraisesti ja raportoimalla materiaalien alkuperä. Jos materiaalia epäillään pilaantuneeksi, siitä raportoidaan välittömästi työnjohdolle ja se poistetaan alueelta. Vastuu materiaalin puhtaudesta on toimittajalla, mikä on ilmoitettu myös vastaanottoehdoissa.
Polttoainevuodot	Työkoneet huolletaan ja pidetään toimintakuntoisina jatkuvasti. Mahdollisiin vuotoihin reagoidaan välittömästi ja vuototilanteita varten alueella on riittävä määrä imeytystarvikkeita.
Roskaantuminen	Jatkuva seuranta.
Tulipalo	Laitos varustetaan automaattisella palonilmaisulalaitteistolla ja mahdollisesti sammutusjärjestelmällä paloviranomaisen antamista määräyksistä riippuen. Ensisammutukseen käytetään jauhesammutusta.
Räjähdyksivaara	Räjähdyksivaara ja palosuojaukset on otettu huomioon kaikessa laitoksen suunnittelussa. Turvallisuuskatselmointi tehdään laitoksen koeikäytön aikana ennen siirtoa ympäristöluvan mukaiselle käsittelyalueelle. Turvallisuuskatselmointi toteutetaan GRKn turvallisuusjohtajan ja ulkopuolisen arvioitsijan toimesta. Räjähdyssuojausasiakirja laaditaan ennen toiminnan aloittamista

Jokainen työmaalla työskentelevä henkilö perehdytetään GRK:n työjohdon toimesta ympäristökäytäntöihin. Perehdyttämisen yhteydessä käydään läpi aluetta koskevat ympäristöasiat. Kemikaalien ja vaarallisten aineiden käyttöön perehdytetään tarvittaessa työvaihekohtaisesti ja kemikaalikohtaisesti. Perehdyttämisen tekee työmaapäällikkö. Perehdyttämiseen kuuluu työkohteen kuvaus, työmenetelmien käyttö, henkilökohtaisen suojauksen vaatimukset sekä toiminta ongelma- ja hätätilanteissa. Kaikista onnettomuus- ja vahinkotilanteista informoidaan niin pian kuin mahdollista.

Poikkeuksellisia tilanteita, kuten tulipaloa tai räjähdystilanteita, varten laaditaan laitokselle turvallisuussuunnitelma. Merkittävimpiä toimintaan liittyviä mahdollisia riskitapahtumia ovat kuivan hakkeen käsittelyyn liittyvät pölyräjähdykset ja tulipalo, joissa voi syntyä hallitsemattomia päästöjä

Oulunkaaren ympäristölautakunta

ympäristöön esimerkiksi sammutusvesien mukana. Räjähdysvaara ja palosuojaukset on otettu huomioon kaikessa laitoksen suunnittelussa. Turvallisuuskatselmointi tehdään laitoksen koekäytön aikana ennen siirtoa ympäristöluvan mukaiselle käsittelyalueelle. Turvallisuuskatselmointi toteutetaan GRK:n turvallisuusjohtajan ja ulkopuolisen arvioitsijan toimesta. Mahdolliset riskikohdat korjataan ennen laitteiston siirtoa Utajärvelle. Räjähdyssuojausasiakirja laaditaan ennen toiminnan aloittamista.

Laitos varustetaan automaattisella palonilmaisulaitteistolla ja mahdollisesti sammutusjärjestelmällä paloviranomaisen antamista määräyksistä riippuen. Ensisammutukseen käytetään jauhesammutusta. Tulipalotapauksessa toimitaan turvallisuussuunnitelman mukaisesti.

Mahdollisia poikkeustilanteita voivat aiheuttaa myös sähkökatkos tai happea tuottavan puhaltimen epäkuntoon meneminen. Poikkeustilanteissa magneettiventtiilit pitävät paloluukut auki. Paloluukut avataan, jotta kaasut pääsevät ulkoilmaan. Toiminta poikkeuksellisissa tilanteissa testataan koetoimintavaiheessa ennen laitoksen teollisen mittakaavan tuotantoon siirtymistä.

Kaasu menee aina polttimelle, missä poltin ottaa happea. Kaasun ollessa erittäin kuumaa, on tavoitteena kaasun itsesyttyminen kaasun saadessa syttymiseen tarvittavan hapen. Mikäli sähkökatkos pysäyttää kaasun johtamisen eteenpäin pyrolysointilaitteilta ja polttoon tulevan hapen syötön, avataan näissä poikkeustiloissa tarvittavat kaasujen poistumiset ulos kaasujen polttilasta ja ilmavirta pääsee karkaamaan aiheuttamatta muulle laitokselle prosessiin ongelmia. Pyrolysointi jatkuu hiljaisemmalla tahdilla, kunnes lämpötila laskee kammioissa ja kaasujen muodostuminen estyy luontaisesti. Poikkeustilanteessa laitoksen toiminta keskeytetään tarvittaessa tilapäisesti ja siten normaalista poikkeavia päästöjä ei synny.

Poikkeustilanteissa voi tapahtua lyhytaikaista raaka-aineiden palamista, jolloin palokaasut pääsevät hetkellisesti ulkoilmaan.

Kemikaalien varastointi on alueella hyvin vähäistä, eikä siihen arvioida liittyvän merkittäviä riskitekijöitä. Käytettävät polttoaineet varastoidaan katetulla ja asfaltoidulla kentällä kaksoisvaipallisissa tai suoja-altaallisissa, lukituissa säiliöissä. Suoja-altaan tilavuus on vähintään 10 % suurempi kuin suoja-altaassa olevan suurimman säiliön tilavuus. Tankkauslaitteistossa on lukittavat sulkuventtiilit. Tankkauspaikka on suojattu siten, että mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen. Öljyvahinkoja varten alueelle varataan imeytysainetta.

Onnettomuus- tai vahinkotilanteessa maahan valunut polttoaine tulee kerätä/imeyttää mahdollisimman pian imeytysturpeen tai imeytysmattojen avulla. Pilaantunut maa-aines tulee kuoria pois ja toimittaa pilaantuneita maita vastaanottavalle kaatopaikalle.

Mikäli ilmoitus vahingosta tai onnettomuudesta tehdään muualle kuin yleiseen hätänumeroon, tulee informoitavien tahojen (mm. päivystävä pelastusviranomainen, tehdaspalokunta tms.) yhteystiedot olla lisättynä myös toimipisteen toimintaohjeeseen.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Jätteitä ei kerry laitokselle jatkuvana virtana, vaan materiaaleja toimitetaan tilauksesta tarpeen mukaan. Alueella varastoidaan vain enimmäisvarastointimäärän mukainen määrä materiaaleja. Vastaanotetuista ja tuotetuista materiaaleista on määräseuranta. Poikkeuksellisessa tilanteessa materiaalien vastaanotto keskeytetään tarvittaessa tilapäisesti.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

GRK Infra Oyj:llä on ISO9001:2015, ISO14001:2015 ja ISO45001:2018 johtamisjärjestelmästandardien mukaisesti rakennettu ja sertifioitu toimintajärjestelmä, jossa osana on ympäristöasioiden hallintajärjestelmä. Toiminta täyttää standardin ISO14001:2015 vaatimukset.

Yrityksellä/konsernilla on ympäristöpolitiikka, missä kuvataan ympäristöjohtamisen, ympäristötoiminnan ja ympäristöasioiden hallinnan periaatteet. Toiminnalle asetetaan vuosittaiset tavoitteet, ja niiden toteutumista seurataan säännöllisesti. Toimintaa auditoidaan vuosittain niin sisäisesti kuin ulkoisesti, lisäksi pidetään johtamisjärjestelmien mukainen johdon katselmus. Viimeisin auditointi on tehty 11.-14.1.2022.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN VÄHENTÄMINEN

Hakijan mukaan jätteenkäsittelytoiminnasta aiheutuvat päästöt ja toiminnan ympäristövaikutukset vähenevät merkittävästi käsittelyyn vastaanotettavien jätteiden määrän vähenemisen myötä. Materiaalien vastaanotto- ja käsittelymäärä muuttuu siten, että toiminta pienenee käsittelyyn vastaanotettavien jätteiden määrän osalta 49 900 tonnia, 69 800 tonnista 19 990 tonniin. Ympäristövaikutus päästökohteittain ympäristöluvan OULYMP 27.8.2021 § 162 mukaisessa toiminnassa ja hakemuksen mukaisessa toiminnassa on esitetty taulukossa 5.

Taulukko 5. Ympäristövaikutus päästökohteittain ympäristöluvan OULYMP 27.8.2021 § 162 mukaisessa toiminnassa ja hakemuksen mukaisessa toiminnassa.

Päästöt	Nykyinen toiminta	Toiminnan muutos
Ilmaan	Materiaalin pölyäminen käsittelytoiminnassa (kuonan- ja pohjatuhkan seulonta, betonin murskaus), sekä raskaasta liikenteestä, hajapäästö ympäristöön.	Materiaalin (esim. kierrätyspuu) pölyäminen käsittelytoiminnassa (haketus), sekä raskaasta liikenteestä, hajapäästö ympäristöön, prosessikaasut kuivurista (VOC, hiukkaset, typi).
Maaperään	Ei päästöjä maaperään, tuotannossa ei käytetä kemikaaleja lukuun ottamatta työkonien ja laitteiden polttoaineita.	Ei päästöjä maaperään, tuotannossa ei käytetä kemikaaleja lukuun ottamatta työkonien ja laitteiden polttoaineita.
	Toiminnasta ei aiheudu suoria päästöjä vesistöön, alueella ei käsitellä vettä, toiminnasta ei synny jätevesiä.	Toiminnasta ei aiheudu suoria päästöjä vesistöön, alueella ei käsitellä vettä, toiminnasta ei synny jätevesiä.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

	Vaikutus vesistöön kenttäalueen hulevesien kautta, kiintoainesta ja epäorgaanisia aineita teollisuusalueen hulevesijärjestelmään.	Vaikutus vesistöön kenttäalueen hulevesien kautta, kiintoainesta ja epäorgaanisia aineita teollisuusalueen hulevesijärjestelmään.
Melupäästöt	Meluvaikutus liikenteestä, mekaanisesta käsittelytoiminnasta (murskaus, seulonta). Ei merkittävää lisäävää meluvaikutusta ympäröivän teollisuusalueen ympäri vuorokaudisesta toiminnasta ja liikenteestä aiheutuvaan meluvaikutukseen.	Meluvaikutus liikenteestä, mekaanisesta käsittelytoiminnasta (haketus). Ei merkittävää lisäävää meluvaikutusta ympäröivän teollisuusalueen ympäri vuorokaudisesta toiminnasta ja liikenteestä aiheutuvaan meluvaikutukseen.

Päästöt vesistöön ja viemäriin

Toiminta on uutta toimintaa ja talousjätevesien ja purkuvesien määrästä tai laadusta ei ole tietoa. Aluetta ei ole vielä liitetty kunnalliseen viemäri- tai vesijohtoverkkoon, mutta toimisto- ja sosiaalitilojen vesien osalta liitytään viemäriverkkoon ennen toiminnan aloittamista tai vaihtoehtoisesti vedet kerätään umpisäiliöön. Viemäriin johdettavat talousjätevedet täyttävät viemäriin johdettavien jätevesien raja-arvot.

Alueelta ei synny kiintoainespäästöjä vesistöön. Kuivauksessa poistuva vesi poistuu pääosin vesihöyrynä. Termisessä prosessissa ei synny jätevesiä. Tuotteiden jäähdyttämisessä käytettävä vesi haihtuu tai imeytyy materiaaliin.

Toiminnassa syntyvien jätevesien määrä on hyvin alhainen, eikä prosessijätevesiä synny. Siten toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia alueen vesistöjen veden laatuun. Mahdolliset pienet määrät purkuvesiä käsitellään talousvesien yhteydessä.

Tasausaltaan kautta hulevedet ohjataan teollisuusalueen avo-ojaan siitä edelleen teollisuusalueen hulevesialtaaseen. Alueen maaperään imeytymättömät hulevedet johdetaan teollisuusalueelta läheisen rautatien alittavaan ojaan.

Päästöt ilmaan

Termisestä käsittelystä kuumat kaasut ohjataan takaisin kuivaimiin polttoaineeksi. Kuivauksesta vesi poistuu pääosin vesihöyrynä ilmaan sisältäen pieniä määriä hiukkasia ja haihtuvia orgaanisia puuperäisiä yhdisteitä eli VOC-yhdisteitä sekä typen oksideja. Johtuen kuivauksen alhaisesta lämpötilasta, ilmaan pääsevät VOC- ja typenpäästöt ovat alhaisia. Termisestä käsittelystä kuumat kaasut ohjataan takaisin kuivaimiin polttoaineeksi. Termisessä käsittelyssä oikealla lämpötilalla ja happitasolla varmistetaan orgaanisten yhdisteiden hapettuminen ja typen oksidien palaminen lähes kokonaan.

Kuivurista kaasut ohjataan kuivurin katolla olevan poistoputken kautta ilmaan. Muodostuvien kaasujen laatua tarkkaillaan. Kuivurin hiukkaspitoisuuden arvioidaan olevan alle 30 mg/m³n ja VOC-pitoisuuden kokonaishiileksi laskettuna alle 10 mgC/m³n. Arvioitu VOC-päästö on

Oulunkaaren ympäristölautakunta

jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien päästötason mukainen (lämpöarvoa omaavan jätteen mekaaninen käsittely, 10–30 mg/Nm³). Typen oksidien hetkellisten maksimipitoisuuksien on arvioitu olevan lähellä PIPO-asetuksen (1065/2017) raja-arvoa 200 mg/Nm³.

Taulukossa 6 on esitetty maksimipitoisuudet ja tähän perustuva arvio vuotuisista päästömääristä.

Päästö	Maksimipitoisuus	Yksikkö	Päästö t/a (enintään)
VOC	10	mg C/Nm ³	10
Hiukkaset	30	mg /Nm ³	40
Typpi NO _x (laskettuna NO ₂)	200	mg /Nm ³	20

Prosessin käynnistämiseen tavoitellaan maksimaalista kuivatun biomassan käyttöä. Biomassa voi olla pellettejä tai haketta, ja ratkaisu käyttää pyörivää biomassapoltinta. Polttimesta on tuloksia esim. Lapin Ammattikorkeakoululta tuottaen erittäin puhtaan polton tuottaen vain vähäisen määrän tuhkaa, joka pyritään kerryttämään talteen otettavaksi ennen kuumennukseen menoa. Määrät ovat erittäin pieniä ja riippuvaisia laitoksen käynnistämisen tarpeista. Tavoitteena laitoksella on ajaa mahdollisimman tasaisesti, jolloin käynnistymisen tarpeet minimoidaan. Vaihtoehtoisina käynnistymisen avustajina käytetään kevyttä polttoöljyä tai nestekaasua. Näiden käyttömäärät ovat tavoitteellisesti erittäin vaatimattomia ja erittäin vaikeita tässä vaiheessa arvioida. Laitoksen operoinnit pyritään tuotteen maksimaalisen ympäristöhyväksyttävyyden saavuttamiseksi.

Arvio prosessin käynnistämiseen käytettävän kevyen polttoöljyn käyttömäärästä on 2 m³/vuodessa. Käynnistyspolttimen päästöt ilmaan muodostuvat kevyen polttoöljyn polttamisesta aiheutuvista typenoksidoista (NO_x) ja häästä (CO). Käynnistyspolttimen polttoaineena käytettävän kevyen polttoöljyn 2 m³/vuodessa polttamisesta aiheutuva vaikutus ympäristöön on n. 5,4 t CO₂.

Pelletit ovat uusiutuvaa energiaa. Pellettien käytön päästöt muodostuvat tuotannon ja kuljetuksen aikana. Pellettien energiahyötykäytöstä ei ole päästötietoja saatavissa. Hakkeiden käyttö rinnastuu pellettien käyttöön.

Nestekaasun käyttömäärät ovat pieniä ja tavoitteellisesti sitä käytetään vain starttaamassa prosessin sisäistä palamista. Astian sytytys tehdään pulloista ja käyttömäärät jäävät muutamiin kuutioihin vuodessa. Päästöt arvioidaan pienemmiksi kuin polttoöljyn tarpeet.

Biomassojen käsittely (haketus), varastointi ja kuljetukset aiheuttavat vähäisiä pölypäästöjä ilmaan etenkin kuivana vuodenaikana. Haketustoiminnan aikana seurataan toiminnan pölyvaikutusta. Pölyämistä tulee ensisijaisesti pyrkiä vähentämään ennakoivilla menettelyillä ja menetelmillä mm. kastelemalla ja/tai suolaamalla pölyäviä rakenteita ja materiaaleja. Pölyltä suojautuminen on toissijainen vaihtoehto. Pölyämistä hallitaan tarvittaessa oikealla lastaustekniikalla, kuljetuskaluston säännöllisellä pesulla, päälystettyjen teiden harjauksella tai pesulla,

Oulunkaaren ympäristölautakunta

tieverkon kastelulla tai suolauksella sekä varastokasojen sijoittelun avulla. Haketuksessa, säkityksessä ja varastoinnissa käytetään pölynhallintajärjestelmää. Kuivauksen ja termisen käsittelyn pölyämistä hallitaan koteloinnilla ja ohjaamalla kaasuja takaisin kuivaimiin. Välivaraston raaka-aineiden pölyämistä hallitaan tarvittaessa kastelemalla ja varastoimalla hallissa/katoksessa.

Hiukkas-, VOC- ja typpipäästöjen määrät noudattavat PIPO-asetuksen tai jätteenkäsittelyn BAT-päätelmien vaatimuksia. Siten toiminnalla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta alueen ilmanlaatuun. Puunkäsittelystä ja liikennöinnistä aiheutuva pölyäminen voi ajoittain heikentää ilmanlaatua käsittelyalueella ja sen välittömässä läheisyydessä.

Toiminnan lähiympäristössä ei ole hajuhaitoille alttiita kohteita. Hajuvaikutus on riippuvainen prosessiin syötettävästä materiaalista. Puupohjaisista biomassoista ei aiheudu hajuhaittoja. Ilmapäästöjen puhdistusprosessissa käytetään tarvittaessa biosuodatinta, esimerkiksi jos hevosenlannan käsittelystä havaitaan aiheutuvan merkittävää hajuhaittaa.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Ravinnepitoiset raaka-aineet varastoidaan hallissa ja puumateriaalit varastoidaan välivarastokentällä. Välivarastokentän hulevedet ohjataan laskeutusaltaaseen ja niiden ei arvioida aiheuttavan vaikutuksia maaperään tai pohjaveteen. Hallista ei synny vesiä, jotka vaikuttaisivat maaperän tai pohjaveden laatuun.

Melupäästöt ja tärinä

Hakemuksen mukaan toiminnan merkittävimpiä melulähteitä ovat raaka-aineen hakuus ja laitteiston lastauksessa ja tuotteiden siirroissa käytettävät työkoneet. Haketusta toteutetaan muutaman viikon jaksoissa 3-6 kertaa vuodessa. Toiminta-alueella olevien työkoneiden ja -laitteiden tyyppilliset äänitehotasot (LWA) ovat seuraavat:

- mobiilihaketin 121-123 dB(A)
- pyöräkuormaaja 100-110 dB(A)

Melutasot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa mitataan laitoksen toiminnan käynnistyttyä. Toiminnasta aiheutuva keskiäänitaso ei ylitä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa päiväohjearvoa 55 dB (klo 7-22) eikä yöohjearvoa 50 dB (klo 22-7). Tarvittaessa melun leviämistä lähimpiin häiriintyviin kohteisiin estetään välivarastokasojen sijoittelulla. Kuivauksen ja termisen käsittelyn aiheuttamaa melua hallitaan koteloinnilla. Hakijan mukaan laitos ja toiminta ei aiheuta tärinää.

Jätteet

Toiminnassa ei synny prosessijätteitä. Jäteperäisten puumateriaalien esikäsittelyssä syntyy mahdollisesti pieniä määriä metallia, mikä toimitetaan raaka-aineeksi metallinvalmistukseen. Metallit ym. epäpuhtaudet kerätään lavoille tms. sopiviin astioihin. Vähäiset määrät kunnossapidon jätteitä, kuten öljyjä ja rasvoja, ja toimistojätteitä toimitetaan asianmukaiseen

Oulunkaaren ympäristölautakunta

jätteenkäsittelyyn. Toimistojätteet lajitellaan: energiajäte, biojäte, muovi ja paperi. Jakeet toimitetaan hyötykäyttöön.

Lähtökohtaisesti toiminnassa ei esiinny tai synny vaarallisia jätteitä. Vaarallisiksi jätteiksi lueteltavien aineiden käyttöä ja toimitusta valvotaan aina vaarallisten jätteiden käsittelylaitokselle asti ja niiden määrät kirjataan ylös siirtoasiakirjoihin. Työmailla ei saa varastoida vaarallisia jätteitä, vaan ne tulee toimittaa vaarallisen jätteen keräyspisteisiin työn jälkeen tai työn yhteydessä. Poikkeustapauksessa, mikäli vaarallisia jätteitä varastoidaan työmailla, tulee jätteelle varata asianmukaiset tiiviit varastot tai peitettävät varoaltaat sekä lisätä jätteenkohtaiset varoitusmerkinnät varastokopin kylkeen tai varoaltaan viereen.

Vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen

Toiminnasta ei synny merkittäviä määriä jätevesiä. Termisen käsittelyn kaasut ohjataan laitteistoon takaisin ja kuivurista syntyvät päästöt ilmakehään ovat vähäiset. Satunnainen pölyäminen ja haketuksen ja työkoneiden aiheuttama melu rajoittuvat käsittelyalueelle ja sen läheisyyteen (<500 m), jossa ei ole häiriintyviä kohteita. Hakemuksen mukaan toiminnasta ei siten aiheudu vaikutusta yleiseen viihtyvyyteen tai ihmisten terveyteen.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Hakijan mukaan hanke ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön.

Ympäristövaikutusten arviointi

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määriteltä YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa. Tämä hanke ei ole ko. hankeluettelon mukainen hanke. Siten toiminta ei edellytä ympäristövaikutusten arviointia.

Suunnitellun laitoksen merkittävimpinä ympäristövaikutuksina voidaan pitää kuivurin päästöjä ilmaan sekä melupäästöjä. Laitoksen päästöt ilmaan tulevat kuitenkin olemaan vähäiset, eikä niiden arvioida aiheuttavan merkittävää muutosta alueen ilmanlaatuun. Melupäästöjen ei voida katsoa aiheuttavan merkittävää lisäystä myöskään alueen kokonaismelupäästöihin.

Ilmastovaikutus

Kokonaiskuvassa ympäristölupahakemuksen kohteena oleva laitos on hiilinegatiivinen lopputuotteen mahdollistaman hiilensidonnän kautta. Myös sivutuotteena syntyvän energiatehokkaan bioenergiajalosteen käsittelyyn tarvittava lämpöenergia saadaan prosessista itsestään, parantaen entisestään prosessin ilmastovaikutusta. Prosessi käyttää pääsääntöisesti energialähteenä massavirran omaa energiasisältöä.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltaminen ja ympäristön kannalta parhaan käytännön (PEB) soveltaminen

Kyseessä ei ole direktiivilaitos, eikä toimintaan sovelleta toimialakohtaisia BAT-päätelmiä. Yleisellä tasolla arvioiden laitos täyttää ympäristönsuojelulain mukaiset parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja ympäristön kannalta parhaan käytännön vaatimukset. Prosessin energiatehokkuus on korkea, mahdollisuus tuottaa energiaa muuhun käyttöön. Termisen käsittelyn kaasut ohjataan uusiokäyttöön energiasisällön hyödyntämiseksi. Vedenkäyttö minimoidaan, samalla jätevesien syntymistä on hyvin vähäisesti. Syntyvät tuotteet ovat hiilinegatiivisia ja tällä on suuri ilmastovaikutus.

Toiminnan tarkkailu

Hakemuksen liitteenä on jätelain 120 §:n mukainen jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma. Työmaalle on nimetty ympäristöasioista ja ympäristöseurannasta vastuulliset henkilöt. Jätteen vastaanotto-, esikäsittely- ja jalostustoiminnoista vastaavat yrityksellä neljätoista asiantuntijaa. Jätteiden käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmassa mainitaan hakettamisen lisäksi murskaus ja seulonta. Hakija on 15.6.2022 tekemässään täydennyksessä ilmoittanut, että alueella ei suoriteta murskausta ja seulontaa.

GRK:n ympäristötarkastuksiin nimetty henkilö tekee kohteessa säännöllisesti tarkastuskierroksen. Tarkastuksissa kirjataan ylös tarvittaessa ympäristöhavaintoja esimerkiksi seuraavasti:

- Kemikaalien oikea säilytys ja käyttö
- Ympäristölle vaarallisten kemikaalien ja aineiden varastointi
- Mahdolliset kemikaali- ja öljyvuodot koneissa ja laitteissa sekä varastoissa
- Materiaalien järkevä ja oikeaoppinen varastointi
- Jätelavojen kunto, jätelavojen ympäristö sekä kierrätyksen oikeaoppisuus

Lajittelutoiminnan laadunvarmistusmenettelyohjeet on laadittu osana GRK Infra Oyj:n kehittämää johtamisjärjestelmää ja yhtiön henkilökunta on koulutettu toimimaan ohjeiden mukaisesti. Käsittelytoiminnan laadunvarmistus toteutetaan jatkokäsittelykohteen vaatimusten mukaisesti.

Käsittelystä syntyvät materiaalit tuotteistetaan EBC (European Biochar Certificate) -standardin mukaisesti. Kaikki laboratorioanalyysit tehdään akkreditoidussa ulkopuolisessa laboratoriossa. Analyysit tehdään standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaava kansallinen tai kansainvälisesti yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla, yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä.

Alueelle otetaan jätteitä vastaan vain etukäteen hyväksytyiltä toimittajilta. Asiakkaan tulee aina toimittaa tuomastaan materiaalista ennakkotiedot (laatu, määrä, tarvittaessa analyysitodistukset), joiden perusteella tehdään vastaanottopäätös.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Vastaanotettaessa materiaalia tarkistetaan:

- kuorman sisältö
- materiaalin laatu
- kuormaa koskevat asiakirjat (mm. siirtoasiakirja)

Alueelle ei vastaanoteta kuormia, joilla ei ole:

- asianmukaista siirtoasiakirjaa
- tarvittavia analyysitodistuksia

Alueelle ei hyväksytä myöskään kuormia, jotka sisältävät muuta kuin sovittua jätettä, vaarallisia jätteitä tai epäpuhtauksia. Siirtoasiakirjat vaaditaan siirtoasiakirjavelvollisuuden soveltamisalaan kuuluvista jätteistä, kuten rakennustyömailta peräisin olevasta puujätteestä. Muista materiaaleista on myös kirjanpito ja määräseuranta.

Jätteen haltijan ja vastaanottajan on säilytettävä vahvistamansa siirtoasiakirja tai sen jäljennös kolmen vuoden ajan allekirjoituksesta. Säilytys voidaan tehdä sähköisessä muodossa. Jätteen haltija tai vastaanottaja voi sopia esimerkiksi jätteen kuljetusyrityksen kanssa siirtoasiakirjojen säilytyksestä näiden puolesta. Kuorman täyttyessä vastaanottoehdot, ohjataan se asianmukaiselle purkupaikalle.

Puujätettä tarkkaillaan metsätuhoja aiheuttavien hyönteisten varalta puumateriaalin varastoinnin aikana. Hyönteistuhoja torjutaan tarvittaessa. Tuholaishyönteisistä aiheutuva riski minimoidaan pyrkimällä pitämään varastonkierto mahdollisimman nopeana. Kesäaikana käsiteltävä materiaali kuivataan tarvittaessa tuholaishyönteisten esiintyvyyden rajoittamiseksi. Käsittelyprosessilla pystytään puhdistamaan tuholaishyönteisiä sisältävä puuaines.

Materiaalin tuottajalla velvollisuus on toimittaa koostumustiedot sekä laatututkimukset jäteraaka-aineesta. Vastaanotettavan jäteraaka-aineen jäteluokan mukainen laatu varmistetaan ennen materiaalien hyödyntämistä prosessissa. Syötettävien materiaalien laatu varmistetaan prosessista syntyvälle tuotteelle haettavan EBC-sertifikaatin mukaisella toiminnalla. Tällä varmistetaan, että biohiilen laatu pysyy hyvänä, jokainen tuotantosarja sertifioidaan ja sertifioinnin onnistumiseksi prosessista tulee pitää kirjaa jokaista tuotantosarjaa kohden. Kirjanpidosta selviää EBC-sertifikaatin mukaiset käytettävät biomassat sekä mahdolliset tuotannon ongelmat ja keskeytykset.

Lopputuotteesta analysoidaan eräkohtaisesti

- pH
- Kosteuspitoisuus
- Tuhkapitoisuus
- Hiilen, vedyn ja typen osuus
- Hapen ja rikin määrä
- Metallit kuten Pb, Cu, Zn ja Mn
- PAH-yhdisteet

Pääsääntöisesti raaka-aineen laatu vaikuttaa prosessin kapasiteettiin ja sitä kautta suhteessa päästöihin. Reunaehtojen sisällä merkittävin muuttuja on

Oulunkaaren ympäristölautakunta

kosteus, mutta vaikutusta on myös sillä, onko raaka-aine luovuttanut estereitä luontaisen hajoamisprosessin kautta.

Raaka-aineen vaihtelun vaikutus prosessiin ja päästöihin minimoidaan ja lopputuotteiden tasalaatuisuus varmistetaan tekemällä vastaanotettavista materiaaleista raaka-ainesekoituksia prosessiin. Vakiodulla ja tasalaatuisella syöttöpanoksella minimoidaan toiminnan päästövaikutukset ja niiden vaihtelu. Materiaalit toimitetaan prosessissa omia kuljetinlinjoja pitkin esikuumennuksen, eri linjat ovat optimoitu erilaisille raaka-aineseoksille.

Käyttötarkkailun tehtävänä on varmistaa laitoksen häiriötön toiminta. Käyttötarkkailua tehdään jatkuvasti. Raaka-aineiden ja tuotteiden määrä sekä veden ja energian kulutus kirjataan säännöllisesti. Lisäksi tarkkaillaan prosessiparametreja (lämpötila ja käsittelyaika) sekä tuotelaatua. Syntyvistä jätemääristä ja niiden toimituksesta hyötykäyttöön pidetään kirjaa.

Kuivauksessa ennen puhallinta mitataan tuloilman

- suhteellinen kosteus, (jatkuvatoimisesti)
- lämpötila, (jatkuvatoimisesti)
- virtausnopeutta (jatkuvatoimisesti) ja
- painetta. (jatkuvatoimisesti)

Kuivauksen jälkeen poistoilmasta mitataan

- suhteellinen kosteus, (jatkuvatoimisesti)
- lämpötila, (jatkuvatoimisesti)
- ilmanpaine (jatkuvatoimisesti) ja
- häkäpitoisuus. (jatkuvatoimisesti)

Lisäksi syöttöbunkkerissa mitataan pintaa, kosteutta, tilavuutta. Annostelussa raaka-aine punnitaan ja pintaa mitataan syöttöä varten.

Materiaalivirrasta mitataan

- syöttöbunkkerissa pintaa mitataan, (jatkuvatoimisesti)
- syötettävän materiaalin tilavuuden mittausta kuljettimelta (jatkuvatoimisesti) - kertoo syötteen määrän
- materiaalin kosteudenmittaus syöttölaitteesta - märkä materiaali kuivaimeen (jatkuvatoimisesti)
- materiaalin kosteudenmittaus poistokuljettimelta - kuiva materiaali kuivaimesta (jatkuvatoimisesti)
- syöttölaitteen pinnanmittaus jatkuvatoimisesti

Kuivaimen sisällä mitataan syöttölaitteen siilon pintatasoa (jatkuvatoimisesti), joka takaa raaka-aineen etenemisen prosessin sisällä. Näitä parametreja seuraamalla optimaalisen kuivaamisen seuranta on mahdollista energiataseiden kautta. Tällöin on tiedossa materiaalin mukana tulevan kosteuden määrä ja siitä poistettavaksi tarvittavan kosteuden määrä, sekä sitä varten syötetty energiamäärä. Näiden suhdetta tarkkaillaan ja optimoidaan prosessin aikana.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Myös kuivatun tuotteen kosteus mitataan jatkuvatoimisesti sekä tarvittaessa kertamittauksina, jotta varmistutaan erityisesti jatkoprosessointeihin materiaalin laadullinen hyvyys (pelletointi, pyrolysointi, laatuhaake). Energiataseet vaativat tämän ajoittain, mutta jatkuvatoimisilla saadaan oikea kuivuminen varmistettua prosessiin.

Pyrolysoinnin annostelussa materiaalin raaka-aine punnitaan (kertamittaus) astiassa ja pintaa mitataan syöttöä varten (jatkuvatoimisesti) ruuveilta, jolloin varmistetaan raaka-aineen riittävyys. Liika kuivattu aines ohjataan sivutuotteina tehtävien jakeiden käsittelyyn (esim. pelletointi tai laatuhaakkeen varastointiin).

Pyrolyysiprosessin tärkeimmät seurattavat suureet ovat eri vaiheiden lämpötilat. Pyrolysoinnista mitataan reaktorien lämpötiloja vähintään kahdella lämpömittarilla eri kohteista (jatkuvatoimisesti) ja eri vaiheista kanavistoa aina ilma-akuille (jatkuvatoimisesti). Hapen syöttöä prosessin sisällä valvotaan tuotteen reaktioiden kautta. Lisäksi happipitoisuutta seurataan jälkipoltosta.

Prosessin suureista tarkkaillaan myös

- prosessin pitoaikoja, (jatkuvatoimisesti)
- laitteistojen käyttöasteita ja kapasiteettia (kertamittaukset punnituksilla)
- laitteistojen lämpötilaa. (jatkuvatoimisesti)

Jatkossa energiataseen ja happipitoisuuksien seuranta tehdään tarpeen mukaan (kertamittaukset) ja järjestelmien kehitystä pystytään etänä muuttamaan ja valvomaan.

Toiminnan meluvaikutus selvitetään melumittauksella toiminnan alkaessa. Meluvaikutusta tutkitaan äänitehotasomittauksella laitteiston läheisyydessä. Mittaukseen sisältyvät käsittelylaitteisto ja laitoksella käytettävät työkoneet. Melumittausten tuloksille tehdään impulssimaisuuden ja kapeakaistaisuuden analyysit. Meluselvityksessä otetaan huomioon toiminnan liikenne. Tärinän tarkkailulle ei esitetä toimenpiteitä.

Pölyvaikutuksen ja alueen siisteyden (roskaantuminen) tarkkailua suoritetaan käytötapatarkkailuna. Vaarallisiksi jätteiksi lueteltavien aineiden käyttöä ja toimitusta valvotaan aina vaarallisten jätteiden käsittelylaitokselle asti ja niiden määrät kirjataan ylös siirtoasiakirjoihin.

Hiukkasmittaus tehdään toiminnan alkaessa kohteessa ja mallinnetaan vaikutukset lähimpään häiriintyvään kohteeseen raja-arvojen (Vna 79/2017, hengitettävät hiukkaset 50 µg/m³ alueilla, joilla asutaan tai oleskellaan) saavuttamisen varmistamiseksi.

Laitoksen ilmajärröistä tehdään mittaukset toiminnan alkaessa ja 2–3 kertaa ensimmäisen vuoden aikana. Tämän jälkeen ilmajärröä tarkkaillaan vuosittain. Koska termisestä käsittelystä ei ohjata kaasuja ilmaan, vaan ne käsitellään, prosessin päästöt ovat alhaiset. Siten ilmapäästöjä tarkkaillaan toiminnan alettua ja tämän jälkeen kolmen vuoden välein. Kuivurin poistokaasusta mitataan hiukkaset, VOC-yhdisteet ja typpipitoisuus.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Ennen ja jälkeen kuivaimen mitataan ilmavirta, lämpötila ja suhteellinen kosteus sekä häkäpitoisuus.

Pintaveden laatua tarkkaillaan kahdesti vuodessa purkuojasta otettavin näyttein. Näytteestä analysoidaan pH, elohopea, kadmium, kromi, kupari, nikkeli, lyijy, sinkki, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori, öljyhiilivedyt C10–C40, sähkönjohtavuus ja COD. Lisäksi pintaveden laadun tarkkailua suoritetaan jatkuvana tarkkailuna aistinvaraisesti. Purkuojasta tehtävä pintaveden tarkkailu suoritetaan keväisin ja syksyisin, tarkkailu suoritetaan purkuojasta laskeutusaltaan jälkeen. Oja ja pintavesien tarkkailupaikka on merkitty asemapiirustukseen. Pohjaveden tarkkailulle ei esitetä toimenpiteitä.

Tarkkailutulokset raportoidaan kerran vuodessa kirjallisessa yhteenvedossa ja sähköistä YLVA raportointipohjaa käyttäen.

Vahinkoarvio ja vahinkoa estävät toimenpiteet sekä korvausesitys vesistöön kohdistuvista vahingoista

Termisessä prosessissa ei synny jätevesiä. Tuotteiden jäähdyttämisen käytettävä vesi haihtuu tai imeytyy materiaaliin. Mahdolliset pienet määrät purkuvesiä käsitellään talousvesien yhteydessä. Toimisto- ja sosiaalitoimien vedet ohjataan viemäriin tai umpisäiliöön. Toiminnasta ei siten aiheudu vahinkoa vesistöön ja toimenpiteitä vahinkojen ehkäisemiseksi ei ole esitetty eikä korvausesitystä ole laadittu.

Toimenpiteet muiden kuin vesistövahinkojen ehkäisemiseksi

Kuivauksessa poistuva vesi poistuu pääosin vesihöyrynä ilmaan sisältäen pieniä määriä hiukkasia ja haihtuvia orgaanisia yhdisteitä eli VOC-yhdisteitä. Termisestä käsittelystä kuumat kaasut ohjataan takaisin kuivaimiin polttoaineeksi. Termisessä käsittelyssä oikealla lämpötilalla ja happitasolla varmistetaan orgaanisten yhdisteiden hapettuminen lähes kokonaan. Siten ilmaan pääsevät kaasut sisältävät lähinnä hiukkasia ja poltossa muodostuvia typenoksideja. Kuivurista muodostuvia kaasuja tarkkaillaan toiminnan alkaessa ja tämän jälkeen kolmen vuoden välein.

Perustelut toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lain voimaisuutta

Ympäristölupa haetaan YSL 199 §:n mukainen lupa aloittaa luvan mukainen toiminta lupapäätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Toiminnan aloittamislupa on tarpeen, jotta mahdollinen valitusprosessi ei viivästyä toiminnan aloittamista. Hankkeelle on saatu RFF-tuki Suomen kestävä kasvun ohjelmasta. Biomateriaalien käsittely arvokkaiksi ja hyötykäyttökelpoisiksi tuotteiksi on keskeistä Hiilineutraali Suomi 2035 tavoitteen saavuttamiseksi. Energiaylijäämäinen laitoskäsittely tukee lisäksi energiatehokkuussopimusten vaatimuksia.

Hakija katsoo, että toiminnan aloittaminen lupapäätöstä noudattaen ei aiheuta sellaisia peruuttamattomia ympäristövaikutuksia, jotka tekevät muutoksenhaun hyödyttömäksi. Laitteisto on mobiili ja se voidaan siirtää alueelta pois. Alue on jo rakennettu suunniteltuun käyttöön.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Esitys vakuudeksi

Hakijan näkemyksen mukaan YSL 199 §:n mukaisen toiminnan aloittamislupaa koskevan vakuuden suuruudeksi tulee asettaa 5 000 €. Esitetty summa riittää kattamaan ne kustannukset, jotka aiheutuvat ympäristön palauttamisesta ennalleen esimerkiksi jätteiden poiskuljetuksen osalta, mikäli lupa kumoutuisi valituksen johdosta. Muita vakuudella katettavia, ennallistamista vaativia ympäristövaikutuksia toiminnalla ei katsota olevan.

Nykyinen YSL 59 §:n mukainen vakuus on asetettu toiminnan ennallistamiseksi tilanteessa, missä toiminta loppuu äkillisesti ja alueella olevat materiaalit toimitetaan jatkokäsittelyyn. Vakuuslaskelma perustuu alueella varastoituna olevien materiaalien määrään. Toiminnalle on asetettu 26 800 euron vakuus. Vakuuslaskelmassa ei ole otettu huomioon positiivisen arvon omaavia tuotteita, kuten jätteenpolton kuonaa, vaan kustannus on esitetty betoni-, tiili- ja asfalttimurskeelle. Uudeksi vakuudeksi esitetään 30 000 euroa.

SALASSA PIDETTÄVÄ AINEISTO

GRK Infra Oyj on merkinnyt Utajärven Mustikkaharjun kiinteistön ympäristöluvan muutoshakemukseen muutamia asiakirjoja salassa pidettäviksi.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (julkisuuslaki) mukaan hakemusasiakirjat ovat pääsääntöisesti julkisia. Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin kohdan 20 mukaan salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta, samoin kuin sellaiset asiakirjat, jotka sisältävät tietoja muusta vastaavasta yksityisen elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa, ja kysymys ei ole kuluttajien terveyden tai ympäristön terveellisyyden suojaamiseksi tai toiminnasta haittaa kärsivien oikeuksien valvomiseksi merkityksellisistä tiedoista tai elinkeinonharjoittajan velvollisuuksia ja niiden hoitamista koskevista tiedoista. Liikesalaisuuslain (595/2018) 2 §:n mukaan liikesalaisuudella tarkoitetaan tietoa, joka ei ole kokonaisuutena tai osiensa täsmällisenä kokoonpanona ja yhdistelmänä tällaisia tietoja tavanomaisesti käsitteleville henkilöille yleisesti tunnettua tai helposti selville saatavissa; jolla edellä mainitulla tavalla tarkoitettun ominaisuuden vuoksi on taloudellista arvoa elinkeinotoiminnassa; ja jonka laillinen haltija on ryhtynyt kohtuullisiin toimenpiteisiin sen suojaamiseksi.

Hakijan mukaan kaikki julkisuuslain kriteerit salassapidon osalta täyttyvät. Luottamukselliseksi hakijan esittämät asiakirjat pitävät sisällään yksityisiä liikesalaisuuksia, jotka edustavat yhtiön omaa keksinnöllisyyttä. Tiedot eivät ole yleisesti tunnettuja tai helposti saatavilla, kyseessä on erityistä rakennus- tai liiketoimintaa varten kehitettyjä ratkaisuja sekä suunnitelmia.

Luottamukselliseksi merkityt tiedot edustavat yhtiön omaa tuotekehitystä ja tuottavat sille taloudellista arvoa. Näiden tietojen julkaiseminen kilpailijoille on omiaan aiheuttamaan yhtiölle mahdollisia taloudellisia vahinkoja. Kyseessä ei ole myöskään kuluttajien terveyden tai ympäristön terveellisyyden suojaamiseksi tai toiminnasta haittaa kärsivien oikeuksien

Oulunkaaren ympäristölautakunta

valvomiseksi merkityksellisistä tiedoista tai elinkeinonharjoittajan velvollisuuksia ja niiden hoitamista koskevista tiedoista.

Salassa pidettäviä hakemusasiakirjoja ovat energialaskelma, yksityiskohtainen prosessikuvaus, vakuuslaskelma ja tarkempi prosessikaavio.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä sähköisen kuulutuksen liitteenä Pudasjärven kaupungin internetsivuilla (www.pudasjarvi.fi/ymparistoterveys-ja-elaimet/) kuulutusaikana 14.7.-22.8.2022. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Utajärven kunnan verkkosivuilla ja 21.7.2022 Tervareitti-lehdessä. Hakemuksesta on ilmoitettu kirjallisesti lähialueen yrittäjille ja kiinteistöjen omistajille.

Lausunnot

Ympäristölupahakemuksesta pyydettiin lausunto Utajärven kunnan vesihuoltolaitokselta, Oulu-Koillismaan pelastuslaitokselta ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY:n) Ympäristö- ja luonnonvarat vastualueelta. Oulunkaaren ympäristölautakunta toimii Utajärven kunnan terveydensuojeluviranomaisena. Hakemuksesta on keskusteltu terveydensuojeluviranomaisen viranhaltijan kanssa, mutta asiasta ei ole pyydetty lausuntoa terveydensuojeluviranomaiselta.

Utajärven kunnan vesihuoltolaitos 14.7.2022:

"Ympäristölupahakemuksesta ei ole huomautettavaa VV-laitoksen osalta."

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 21.7.2022:

"Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus lausuu pääosin toimivaltaisen lupaviranomaisen määräytymiseen liittyvistä seikoista, joista on käyty keskustelua Oulunkaaren ympäristöpalveluiden kanssa ennen hakemuksen kuuluttamista. ELY-keskus toteaa, että pyrolyysilaitoksen toiminnassa on kyse ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) taulukon 2 kohdan 13 mukaisesta jätteiden ammatti- tai laitospöytäkäsitteystä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on valtioneuvoston asetuksessa ympäristönsuojelusta (713/2014, YSA) 2 § kohdan 13 f) mukaisesti toimivaltainen lupaviranomainen kohteessa, jossa käsitellään jätettä alle 20 000 tonnia vuodessa.

Jätteenpolttolaitoksella tarkoitetaan yksikköä, joka on tarkoitettu jätteiden lämpökäsittelyyn, riippumatta siitä, hyödynnetäänkö poltossa syntyvä lämpö vai ei, siten, että jäte poltetaan hapettamalla tai käytetään pyrolyysiä, kaasutusta tai plasmakäsittelyä taikka muuta lämpökäsittelyä, jos käsittelyssä syntyvät aineet tämän jälkeen poltetaan. Ympäristönsuojelulain 107 § 1) kohdan mukaan jätteenpolttoasetusta ei kuitenkaan sovelleta kaasutus- tai pyrolyysilaitokseen, jos jätteen lämpökäsittelyssä syntyvä kaasu puhdistetaan niin, että se ei ole enää jätettä ennen sen polttamista eikä se voi aiheuttaa päästöjä, jotka ovat suurempia kuin maakaasun polttamisesta aiheutuvat päästöt.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Jäte määritellään aineeksi tai esineeksi, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Jätelainsäädäntöä pääosin sovelletaan jätteisiin ja jätetään soveltamatta ei-jätteisiin. ELY-keskuksen tulkinnan mukaan hakemuksen mukaisessa pyrolyysiprosessissa syntyvän kaasun mennessä takaisin samaan prosessiin lämpöenergian tuotantoon ilman muuntamistoimia, on kyse kaasun uudelleenkäytöstä prosessin sisäisessä kierrätyksessä, eikä kyse olisi jätteeksi luokitellusta kaasusta. Näin ollen ELY-keskus katsoo, että YSL 107 § 1) kohdan mukaista kaasun puhdistusvaatimusta ei ole tarpeen soveltaa, koska kaasu ei ole koskaan päätynyt jätteeksi, eikä kyse ole näin ollen jätteeksi luokitellusta kaasusta. Sen sijaan on kuitenkin syytä tarkastella, voiko polttamisesta aiheutua päästöjä, jotka ovat suurempia kuin maakaasun polttamisesta aiheutuvat päästöt. ELY-keskuksen mielestä asiassa ei ole tarpeen tarkastella muodostuvan kaasun osalta jätteeksi luokittelun päättymistä koskevaa sääntelyä.

Hakemuksen perusteella pyrolyysissä muodostuvien kaasujen polttamisesta ei aiheutuisi savukaasupäästöjä ympäristöön, vaan kaasut kierrätettäisiin prosessissa. Tätä seikkaa hakemuksessa on kuitenkin tarpeen vielä tarkentaa. ELY-keskus toteaa, että toiminnanharjoittajan on esitettävä ympäristölupahakemuksessa tiedot polttoprosessin päästöistä ilmaan eli osoitettava että kaasun polttamisesta ei voi aiheutua päästöjä, joissa on suurempia määriä haitallisia epäpuhtauksia kuin maakaasun polttamisesta aiheutuviissa päästöissä. Tarvittaessa prosessin mahdolliset päästöt tulee todentaa mittauksin toiminnan alkaessa sekä toiminnan vakiintuessa.

Lupamääräyksiä annettaessa on kuitenkin soveltavin osin otettava huomioon YSA 17 a §:ssä edellytetyt vaatimukset.”

Oulu-Koillismaan pelastuslaitos 19.8.2022:

”GRK Infra Oyj:llä on aloittanut hankkeen, jonka tarkoituksena on rakentaa biomateriaalien terminen käsittelylaitos varastoalueineen Utajärven Mustikkakankaalle kiinteistölle 889-407- 28-91. Laitos käyttäisi raaka-aineenaan mm. rakennusjätepuuta ja muita biomassoja, joiden vuosittainen läpivirtaus olisi enintään 19 990 tonnia. Raaka-aineiden suurin samanaikainen varastointimäärä olisi enintään 10 000 tonnia. Prosessiin kuuluvan kuivauksen energianlähteenä käytettäisiin energiahaketta tai muuta vastaavaa biomateriaalia enintään 15 000 tonnia vuodessa. Suurinta varastointi määrää ei ole esitetty. Toiminnan edellyttämien varastohallien yhteenlaskettu kerrosala olisi enintään noin 4 000 k-m2. Toimintaa ei liity mahdollista öljypoltinta ja sen öljysäiliötä lukuun ottamatta vaarallisia kemikaaleja. Laitos olisi jatkuvatoiminen ja ilmeisesti ainakin osittain miehittämätön. Suunniteltu laitos vaatii alueen nykyiseen toimintaan nähden ympäristöluvan muutosta. Ympäristölupa hakemus on valmistunut ja siitä pyydetään Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen lausuntoa.

Oulu-Koillismaan pelastuslaitos ei näe estettä laitostekonaisuuden sijoittamiselle ko. kiinteistölle. Alueen järjestelyissä tulisi pyrkiä siihen, että alueella olisi hälytysajoneuvoille soveltuva ympäristie. Ympäristie mahdollistaa alueelle tulevien rakennusten/hallien sekä raaka-ainevarastojen lähestymisen eri suunnista. Raaka-ainevarastot (palava-aineisen materiaalin varastokasat) vähintään 8 m etäisyydelle alueelle

Oulunkaaren ympäristölautakunta

tulevista rakennuksista/halleista ja työkoneiden pysäköintipaikoista. Palava-aineinen materiaalin varastointi aumoihin, joiden leveys enintään n. 15 ... 20 metriä. Pituutta voi olla tarpeellinen määrä, kunhan ympäristie toteutuisi. Alueelle on järjestettävä mahdollisuus sammutusvesihuoltoon joko vesijohtoverkosta tai luonnonvesilähteestä. Sammutusvesihuollon järjestelyistä on sovittava tarkemmin pelastusviranomaisen kanssa. Hakemuksessa ja/tai ympäristöluvassa tulisi ottaa kantaa myös energiahakkeen suurimpaan sallittuun varastointimäärään.

Ympäristölupahakemuksen täydentämistä koskevissa aineistoissa (15.6.2022, kohta 26) on selvitys toiminnoista pyrolyysikaasupolttimen häiriötapauksissa. Ajatusmalli, jossa itsesyttymiskelpoinen, erittäin kuuma pyrolyysikaasuseos sytytetäisiin sekoittamalla siihen ilmaa/happea, on mielestämme erikoinen ja hyvin riskialtis. Vastaavissa tilanteissa käytetään usein pilottiliekkiä tai muuta järjestelyä, jolla voidaan varmistua syttymisestä ilman päästöjä ja/tai kaasuseoksen räjähtämistä. Muutenkin rikkaan ja lämpötilan puolesta itsesyttymiskelpoisen kaasuseoksen kanssa on oltava erittäin huolellinen.

Asemapiirustuksessa todetaan, että työkoneet tankataan ja säilytetään rakennusten sisällä. Jo tässä yhteydessä on hyvä huomata, että tuotantotila tai sisätiloihin sijoitetut raaka-aine- ja tuotevarastot eivät ole oikea paikka työkoneille.

Alueelle tulevien rakennusten rakenteelliseen paloturvallisuuteen ja laitoksen paloturvallisuustekniikkaan otamme kantaa rakennuslupamenettelyn yhteydessä."

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia tai mielipiteitä ei ole jätetty.

Hakijan kuuleminen

Hakija on jättänyt 4.8.2022 vastineen Pohjois-Pohjanmaan ELY:n lausuntoon:

"Toiminnanharjoittaja todentaa epäpuhtauksien määrän päästömittauksilla toiminnan alkaessa ja vakiintuessa. Tiedot toimitetaan ympäristöviranomaiselle vuosiraportin yhteydessä. Prosessin raaka-aineita ei polteta, vaan ne käsitellään pyrolysoimalla. Tämän vuoksi hiukkasten määrä on pieni. Typen määrä vaihtelee merkittävästi käytettävän raaka-aineen mukaan. Kaasujen uudelleenkäyttö varmistaa sen, että typen pitoisuus ei ylitä maakaasun polttamisessa syntyvien päästöjen määrää kuivurista poistuvassa ilmassa."

Hakija on jättänyt 22.8.2022 vastineen Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen lausuntoon:

"Lausunto: Alueen järjestämisessä tulisi pyrkiä siihen, että alueella olisi hälytysajoneuvoille soveltuva ympäristie. Ympäristie mahdollistaa alueelle tulevien rakennusten/hallien sekä raaka-ainevarastojen lähestymisen eri suunnista. Raaka-ainevarastot (palava-aineisien materiaalien varastokasat) vähintään 8 metrin etäisyydelle alueelle tulevista rakennuksista/halleista ja

Oulunkaaren ympäristölautakunta

työkoneiden pysäköintipaikoista. Palava-aineisen materiaalin varastointi aumoihin, joiden leveys enintään n 15...20 m. Pituutta voi olla tarpeellinen määrä, kunhan ympäristie toteutuisi. Alueelle on järjestettävä mahdollisuus sammutusvesihuoltoon joko vesijohtoverkosta tai luonnonvesilähteestä. Sammutusvesihuollon järjestelyistä on sovittava tarkemmin pelastusviranomaisen kanssa. Hakemuksessa ja/tai ympäristöluvassa tulisi ottaa kantaa myös energiahakkeen suurimpaan sallittuun varastointimäärään.

Vastine:

- Alueen suunnittelussa huomioidaan paloviranomaisen ohjeet. Raaka-ainevarastot sijoitetaan vähintään 8 m etäisyydelle alueelle tulevista rakennuksista/halleista ja työkoneiden pysäköintipaikoista. Materiaalit varastoidaan aumoilla, joiden leveys on enintään 15...20 m. Lisäksi alueen ympärille rakennetaan ympäristie, joka mahdollistaa hälytysajoneuvojen kulun alueen ympäri.
- Sammutusvesihuollon vesi otetaan vesijohtoverkosta. Verkosto rakennetaan alueelle muun rakentamisen yhteydessä. Vesihuollon liittymispiste on nyt valmiina alueen reunalla.
- Energiahaketta varastoidaan enintään 5 000 t kerrallaan.

Lausunto: Ympäristölupahakemuksen täydentämistä koskevista aineistoissa (15.6.2022, kohta 26) on selvitys toiminnoista pyrolyysikaasupolttimen häiriötapauksissa. Ajatusmalli, jossa itsesyttymiskelpoinen, erittäin kuuma pyrolyysikaasuseos sytytettäisiin sekoittamalla siihen ilmaa/happea, on mielestämme erikoinen ja hyvin riskialtis. Vastaavissa tilanteissa käytetään usein pilottileikkiä tai muuta järjestelyä, jolla voidaan varmistua syttymisestä ilman päästöjä ja/tai kaasuseoksen räjähtämistä. Muutenkin rikkaan ja lämpötilan puolesta itsesyttymiskelpoisen kaasuseoksen kanssa on oltava erittäin huolellinen.

Vastine:

- Happea annetaan prosessiin hallitusti luontaisesti ja lisätään tarvittaessa puhaltimella jo pyrolysointipesien käytön aikana. Hapen lisääminen pyrolyysipesiin turvaa toiminnan niin, ettei mihinkään synny kaasutaskuja palamattomalle kaasulle. Merkittävä osa pyrolysointiprosessin kaasuvirrasta on jo jatkokäyttöön soveltuvia palaneita kaasuja eli hiilidioksidia ja vesihöyryä.
- Prosessin hapen syöttö on tyypillistä pyrolysoinnille. Hapen syöttö takaa turvallisen toiminnan ja estää palamattomien kaasujen muodostumisen prosessiin sekä parantaa energiatehokkuutta. Pyrolysoinnin toimintamalli on yleinen keino valmistaa biohiiltä turvallisesti. Nyt suunnitellussa prosessissa hukkalämpö otetaan tehokkaasti ja turvallisesti käyttöön ja prosessista tehdään jatkuvatoiminen.
- Pyrolysointikaasuvirrat on jäädytettävä lämmön hyödyntämiseksi kuivauksessa. Jotta samalla varmistutaan, että kaikki palava kaasu on palanut, kuumaan kaasuvirtaan johdetaan mahdollisimman tehokkaasti happea.
- Pilottileikin tarvetta prosessin tehostamiseksi arvioidaan koekäyttöjen aikana. Häiriötilanteissa kaasutila aukaistaan ulos ja kaasujen kierto estyy puhaltimien sammuttua. Tällöin sähkömagneetti vapauttaa luukun ja erillinen poltin varmistaa kaasujen palamisen.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Lausunto: Asemapiirustuksessa todetaan, että työkoneet tankataan ja säilytetään rakennusten sisällä. Jo tässä yhteydessä on hyvä huomata, että tuotantotila tai sisätiloihin sijoitetut raaka-aine- ja tuotevarastot eivät ole oikea paikka työkoneille.

Vastine:

- Työkoneet tankataan ja varastoidaan katoksessa, asfaltoidulla kentällä.”

Neuvottelut

Hakemukseen liittyen on pidetty Teams-neuvotteluja lupaa valmistelevan organisaation ja luvanhakijan edustajien välillä 19.4.2022, 6.5.2022 ja 27.6.2022.

VALMISTELIJOIDEN PÄÄTÖSESITYS

Oulunkaaren ympäristölautakunta myöntää GRK Infra Oyj:lle ympäristöluvan jätteenkäsittelytoiminnan olennaiselle muuttamiselle Utajärven kunnan Mustikkakankaalla kiinteistöllä Mustikkaharju RN:o 889-407-28-91. Lupa myönnetään lupamääräyksessä 1 yksilöityjen jätteiden vastaanottamiselle, välivarastoinnille, hakettamiselle, kuivaamiselle ja pyrolysoinnille. Jätteenkäsittelytoimintaa koskeva aiempi ympäristölupa Oulunkaaren ympäristölautakunta 27.8.2021 § 162 raukeaa tällä lupapäätöksellä.

Lupa myönnetään täydennetyn hakemuksen sekä päätökseen sisältyvien rajausten mukaisesti seuraavin lupamääräyksin:

Yleiset toimintaa koskevat määräykset

- Kiinteistöllä Mustikkaharju RN:o 889-407-28-91, toimintaan osoitetulla alueella saa vastaanottaa, välivarastoida ja käsitellä seuraavia jätteitä:

Jäteryhmä	Jätejae	Vastaanotto- määrä, tonnia/vuosi	Enimmäis- varastointi- määrä, tonnia
02 01 maataloudessa, puutarhataloudessa, vesiviljelyssä, metsätaloudessa, metsästyksessä ja kalastuksessa syntyvät jätteet	02 01 03 kasvijätteet	0...7 000	0...7 000
	02 01 06 eläinten ulosteet, virtsa ja lanta (likaantunut olki mukaan luettuna) sekä erikseen kootut ja muualla käsiteltävät nestemäiset jätteet	0...2 300	0...2 300
	02 01 07 metsätalouden jätteet	0...10 000	0...10 000
03 01 puun käsittelyssä sekä levyjen ja huonekalujen valmistuksessa syntyvät jätteet	03 01 01 kuori- ja korkkijätteet	0... 19 990	0... 10 000
	03 01 05 muut kuin nimikkeessä 03 01 04 mainitut sahajauho, lastut, palaset, puu ja puupohjaiset	0... 19 990	0... 10 000

Oulunkaaren ympäristölautakunta

	levyt (kuten lastulevy ja vaneri)		
	03 01 99 jätteet, joita ei ole mainittu muualla	0... 19 990	0... 10 000
03 03 massojen, paperin ja kartongin valmistuksessa ja jalostuksessa syntyvät jätteet	03 03 11 muut kuin nimikkeessä 03 03 10 mainitut, jätevesien käsittelyssä toimipaikalla syntyvät lietteet	0... 19 990	0... 10 000
17 02 puu, lasi ja muovit	17 02 01 puu	0... 19 990	0... 10 000
20 01 yksilöidyt jätelajit (lukuun ottamatta nimikeryhmää 15 01)	20 01 38 muu kuin nimikkeessä 20 01 37 mainittu puu	0... 19 990	0... 10 000
20 02 puutarha- ja puistojätteet, hautausmaiden hoidossa syntyvät jätteet mukaan luettuina	20 02 01 biohajoavat jätteet	0... 10 000	0... 10 000
	Yhteensä	19 990	10 000

- Jätejaekohtaisia sekä kaikkien jätteiden yhteenlaskettuja vastaanoton ja kertavarastoinnin enimmäismääriä ei saa ylittää. Jätteenkäsittelyalueella ei saa vastaanottaa, välivarastoida eikä käsitellä muita kuin lupamääräyksessä 1 mainittuja jätteitä. Energiahakkeen enimmäisvarastointimäärä alueella saa olla enintään 5 000 tonnia.
- Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä alueella vastaanotettavan jätteen laajista, laadusta ja määrästä. Toiminnanharjoittajan on ennen toiminnan aloittamista toimitettava valvontaviranomaiselle vastaanotettavan jätteen hyväksyntä- ja laadunhallintajärjestelmä. Vastaanotettavat jätejakeet eivät saa sisältää PCB-yhdisteitä, pentakloorifenolia (PCP), asbestia, lyijyä tai kyllästettyä puuta taikka muuta haitallisilla aineilla pilaantunutta materiaalia. Mikäli alueelle tuodaan jätettä, jonka vastaanottoa alueella ei ole sallittu, on jäte palautettava viipymättä jätteen haltijalle tai toimitettava vastaanottajalle, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä.
- Vastaanotetut jätejakeet on lajiteltava viipymättä niiden saavuttua jätteenkäsittelyalueelle. Jätteet on varastoitava toisistaan selvästi erillään siten, että jätteiden hyödyntämismahdollisuuksia ei jätteitä sekoittamalla heikennetä. Alueella varastoitaville jätteille on oltava asianmukaiset varastointipaikat ja käsitellyt ja käsittelemättömät jätejakeet on varastoitava toisistaan erillään. Ravinnepitoiset ja herkästi pölyävät jätejakeet tulee varastoida katetussa tilassa tai hallissa. Toiminnan sijoittelussa tulee noudattaa pelastuslaitoksen lausunnossa esitettyjä seikkoja.
- Jätevarastot on pidettävä mahdollisimman pieninä ja käsittelyssä syntyneet jätteet tulee toimittaa säännöllisesti edelleen hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi. Vastaanotettu jäte tulee käsitellä viimeistään

Oulunkaaren ympäristölautakunta

kolmen vuoden kuluessa alueelle tuonnista ja toimittaa hyötykäyttöön tai muulle asianmukaiselle vastaanottajalle. Jäteperäisten puumateriaalien esikäsittelyssä ja haketuksessa syntyvä metallijäte ja mahdolliset muut toiminnassa syntyvät jätelajit on kerättävä ja toimitettava asianmukaiselle vastaanottajalle vuoden sisällä jätteiden syntymisestä.

6. Toimintaa saa harjoittaa seitsemänä päivänä viikossa ympäri vuorokauden, lukuun ottamatta haketustoimintaa, jota saa harjoittaa maanantaista perjantaihin klo 7.00-22.00. Poikkeavista toiminta-ajoista tulee sopia etukäteen valvontaviranomaisen kanssa.
7. Asiaton pääsy ja jätteiden luvaton sijoittaminen alueelle on estettävä valvonnalla ja tarvittaessa liittymään asennettavalla portilla. Alueen käyttötarkoituksen ja toiminnasta vastaavan yhteystietojen tulee ilmetä alueelle sijoitetusta opastaulusta.
8. Jätteenkäsittelytoiminnalla tulee olla nimetty vastuuhenkilö, jonka nimi ja yhteystiedot tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle. Vastuuhenkilön tulee olla perillä tehtävistään ja ympäristölupapäätöksessä annetuista määräyksistä. Vastuuhenkilön tai yhteystietojen muuttuessa on asiasta välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Henkilökunnan perehdyttämisestä lupamääräyksiin ja riittävän tiedon antamisesta kaikille alueella työskenteleville on huolehdittava.
9. Jätteenkuljettajien tulee olla merkittynä ELY-keskusten ylläpitämään jätehuoltorekisteriin kyseisten jätteiden kuljettajiksi. Rakennus- ja purkujätteeksi luettavan puujätteen kuljetuksesta tulee esittää asianmukaiset siirtoasiakirjat. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä kolmen vuoden ajan.
10. Toiminnanharjoittajan tulee ennen tämän ympäristöluvan mukaisen toiminnan aloittamista pyytää järjestettäväksi aloitustarkastus, johon osallistuvat toiminnanharjoittajan ja valvontaviranomaisen edustajat.

Päästöt ja niiden estäminen

11. Toiminta tulee kokonaisuudessaan järjestää siten, että toiminnasta ei aiheudu maaperän, pinta- ja pohjaveden pilaantumisvaaraa, melu- tai pölyhaittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, palovaaraa tai muuta haittaa taikka vaaraa ympäristölle tai terveydelle.
12. Toiminta tulee järjestää siten, että toiminnasta aiheutuvat päästöt ilmaan ovat mahdollisimman vähäiset. Pyrolyysikaasun polttamisesta ei saa aiheutua päästöjä, jotka ovat suurempia kuin maakaasun polttamisesta aiheutuvat päästöt.

Termisestä käsittelyprosessista ilmaan johdettavien päästöjen tulee alittaa taulukossa esitetyt enimmäispitoisuudet ja vuosittaiset kokonaispäästöt:

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Päästö	Enimmäispitoisuus	Kokonaispäästö
VOC	10 mg C/Nm ³	10 t/vuosi
Hiukkaset	30 mg/Nm ³	40 t/vuosi
Typpi NO _x (laskettuna NO ₂)	100 mg/Nm ³	20 t/vuosi

Mikäli päästömittauksissa todetaan, että em. raja-arvot ylittyvät, toiminnanharjoittajan tulee ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin päästöjen vähentämiseksi.

13. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyn haitallista leviämistä toiminta-alueen ulkopuolelle. Toiminnan aiheuttama pölyhaitta ei saa ylittää lähimmillä asumiseen tai virkistyskäyttöön käytettävillä alueilla hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) osalta valtioneuvoston asetuksessa ilmanlaadusta (79/2017) annettuja raja-arvoja. Pölyäminen on estettävä asianmukaisilla suojauksilla, toimintaan soveltuvilla työmenetelmillä ja pölynhallintajärjestelmillä, herkästi pölyvien jätejakeiden varastoimisella katetussa tilassa tai hallissa, toiminta-alueen siistimisellä ja tarvittaessa kastelulla. Kastelussa saa käyttää ainoastaan puhdasta vettä. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä hiukkasmittauksista ja pölyntorjunnasta.
14. Toiminta on järjestettävä siten, että toiminnasta aiheutuva melu ei ylitä melulle altistuvissa kohteissa päivällä (klo 7–22) melutasoa LAeq 55 dB, eikä yöllä (klo 22–7) melutasoa LAeq 50 dB. Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen tulee lisätä 5 dB ennen sen vertaamista raja-arvoon.
15. Toiminnasta ei saa aiheutua hajun haitallista leviämistä toiminta-alueen ympäristöön. Hajun muodostumista on seurattava vähintään aistinvaraisesti. Mikäli laitoksen toiminnasta aiheutuu hajuhaittaa, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä hajumittauksista ja hajuhaitan poistamiseksi.
16. Jätteiden käsittely- ja varastointialueet on muotoiltava niin, että ulkopuoliset valumavedet eivät pääse alueelle, eikä alueelle synny vettä kerääviä painanteita. Toiminta tulee järjestää siten, että jätteidenkäsittelyalueilla muodostuvien, jätteiden kanssa kosketuksiin joutuneiden hulevesien määrä on mahdollisimman vähäinen. Kaikki alueelle imeytymättömät hulevedet on johdettava laskeutusaltaan kautta teollisuusalueen ojaan. Alueelle on rakennettava riittävän kokoinen laskeutusallas ennen toiminnan aloittamista. Laskeutusallas tulee puhdistaa kiintoaineksista tarvittaessa. Valvontaviranomainen voi antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä toiminta-alueen vesien käsittelystä.
17. Laitokselta ei saa johtaa jätevesiviemäriin epäpuhtauksia sisältäviä nesteitä tai kiinteitä aineita siten, että niistä voi aiheutua vaaraa ympäristölle tai terveydelle taikka haittaa viemärin rakenteille, pumppaamoille, puhdistamon toiminnalle tai jätevesiliitteen hyötykäytölle. Jätevesien johtamisesta viemäriin tulee tarvittaessa laatia

Oulunkaaren ympäristölautakunta

teollisuusjätevesisopimus, joka tulee toimittaa tiedoksi valvontaviranomaiselle.

18. Alueella varastoitavat polttoaineet on säilytettävä kaksoisvaipallisissa tai suoja-altaallisissa, lukituissa säiliöissä. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla vähintään 10 % suurempi kuin suoja-altaassa olevan suurimman säiliön tilavuus. Tankkauslaitteistossa on oltava lukittavat sulkuventtiilit. Säiliö on tarkastettava säännöllisesti kuntoluokan mukaan, kuitenkin vähintään kerran 10 vuodessa Tukesin päteväksi arvioiman toiminnanharjoittajan toimesta. Tankkauspaikan tulee olla suojattu siten, että mahdolliset vuodot voidaan kerätä talteen.
19. Toiminnassa käytettävät haitalliset kemikaalit on varastoitava asianmukaisesti merkityissä tiiviisti suljetuissa astioissa ja säilytettävä lukitussa tilassa, joka on allastettu ja, jonka lattian pinnoite on kemikaalien vaikutusta kestävä.
20. Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimialansa parhaan käytettävissä olevan tekniikan kehitymisestä sekä energiatehokkuuden parantamisesta ja varauduttava tällaisten tekniikoiden käyttöönottoon laitehankintojen ja uudistusten yhteydessä. Toiminnanharjoittajan tulee edellyttää mahdollisilta urakoitsijoilta parhaan käytettävissä olevan tekniikan käyttämistä.

Tarkkailu ja raportointi

21. Jätteiden käsittelyä on seurattava ja tarkkailtava säännöllisesti ja suunnitelmallisesti. Laitoksen toiminnassa on noudatettava lupahakemukseen liitettyä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmaa. Mikäli käsiteltävän jätteen laatu tai määrä taikka käsittelyä koskevat järjestelyt muuttuvat, on toiminnanharjoittajan arvioitava suunnitelmaa ja tarvittaessa tarkistettava sitä. Mahdolliset muutokset suunnitelmaan tulee toimittaa tiedoksi valvontaviranomaiselle. Tarkkailua voidaan tarvittaessa muuttaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.
22. Toiminnan savukaasupäästöt on mitattava toiminnan alkaessa, vuoden kuluttua toiminnan aloittamisesta ja sen jälkeen kolmen vuoden välein tilanteessa, jossa päästöjen arvioidaan edustavan mahdollisimman tavanomaista toimintaa sekä tilanteessa, jossa toiminnasta arvioidaan aiheutuvan suurimmat päästöt. Ensimmäisessä päästömittauksessa kuivauksesta poistuvista savukaasuista on määritettävä CO, hiukkaset, NO_x (NO₂:na), VOC, HCl, HF, SO₂, raskasmetallit, dioksiinit ja furanit. Ensimmäisen mittauksen raportoinnin jälkeen valvontaviranomainen voi tarkentaa jatkossa määritettäviä parametrejä. Päästömittauksessa on lisäksi mitattava savukaasun happipitoisuus, paine, ja lämpötila. Mittaussuunnitelma tulee toimittaa etukäteen valvontaviranomaiselle. Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on tehtävä standardien CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoisen kansallisen tai kansainvälisen yleisesti käytössä olevan standardin mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla

Oulunkaaren ympäristölautakunta

yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä. Raportti mittauksista on toimitettava kuukauden kuluessa mittauksista valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen voi antaa tarvittaessa määräyksiä ilmapäästöjen vähentämistoimenpiteistä.

23. Toiminnasta aiheutuva melutaso on mitattava laitoksen lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kerran kuuden (6) kuukauden kuluessa laitoksen toiminnan aloittamisesta. Melumittaus on suoritettava siten, että se täyttää ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 "Ympäristömelun mittaaminen" vaatimukset tai melun mittaamisesta mahdollisesti annetun uudemman ohjeen vaatimukset. Mittaustilanteen on vastattava laitoksen normaalia käyttötilannetta toiminta-ajan, käsiteltävien jätteiden, jätemäärien sekä käytössä olevien laitteiden ja toimintojen ja niiden käyttöajan suhteen. Melumittaussuunnitelma tulee toimittaa etukäteen valvontaviranomaiselle. Raportti mittauksista on toimitettava kuukauden kuluttua mittauksista valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen voi antaa tarvittaessa määräyksiä melun vähentämistoimenpiteistä.
24. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava alueen hulevesiä ja alueelta johdettavien vesien laatua. Purkuojasta laskeutusaltaan jälkeen tulee ottaa vesinäyte kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Ensimmäinen vesinäyte on otettava ennen luvanvaraisen toiminnan aloittamista. Näytteenottajan on oltava sertifioitu ja analyysit on teetettävä akkreditoidussa laboratorioissa. Näytteestä tulee analysoida pH, elohopea, kadmium, kromi, kupari, nikkeli, lyijy, sinkki, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori, öljyhiilivedyt C10–C40, sähkönjohtavuus ja COD. Tarvittaessa viranomainen voi antaa tarkentavia ohjeita näytteenotosta ja analysoinnista. Analyysitulokset on toimitettava kuukauden kuluessa näytteenotosta valvontaviranomaiselle. Pintaveden laadun tarkkailua tulee suorittaa myös jatkuvana tarkkailuna aistinvaraisesti.
25. Haittaeläinten ja tuholaishyönteisten esiintymistä on tarkkailtava ja tarvittaessa estettävä niiden esiintyminen torjuntatoimenpitein. Torjuntatoimenpiteistä ei saa aiheutua haittaa ympäristölle, laitoksen toiminnalle tai lopputuotteille.
26. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa toiminnasta. Kirjanpidosta on selvittävä ainakin seuraavat asiat:
- tiedot vastaanotettavista jätteistä (jätenimike, määrä, alkuperä ja luovuttaja)
 - tiedot käsitellyistä ja edelleen toimitetuista jätteistä (jätenimike, määrä, käsittelytapa sekä toimituspaikka ja -ajankohta)
 - vuoden lopussa varastossa olevien käsittelemättömien ja käsiteltyjen jätteiden määrät (jätenimike ja määrä)
 - toiminnasta mahdollisesti syntyneet jätteet (jätenimike, määrä sekä toimituspaikka ja -aika)
 - toiminta-ajat ja seisokit
 - jätteiden haketusaajat, haketuksen kesto ja suorittaja

Oulunkaaren ympäristölautakunta

- prosessissa valmistettujen tuotteiden laatu ja määrät
- veden, sähkön ja muun energian sekä polttoaineiden vuosikulutustiedot
- laskennalliset vuosipäästöt ilmaan (VOC, hiukkaset, NO_x)
- tarkkailut ja niiden tulokset ja jätteistä tehty laadunvalvonta
- tiedot toiminnassa havaituista poikkeus- ja häiriötilanteista (mm. syy, kesto aika, arvio päästöistä ja ympäristövaikutuksista) ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä sekä vastaavien tilanteiden toistumisen estämiseksi tehdyt toimet

Vuosiyhteenveto edellisen vuoden toiminnasta tulee toimittaa valvontaviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Edellä mainittu kirjanpito on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaiselle ja se on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti vähintään kuusi vuotta.

Häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet

27. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on toiminta-alueella aina oltava helposti saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia ja ensisammutusvälineitä. Alueella käytettävät työkalut on pidettävä kunnossa. Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti. Koneet ja laitteet tulee säilyttää siten, että siitä ei aiheudu palovaaraa. Mahdolliset maahan joutuneet poltto- tai voiteluainepäästöt on puhdistettava viipymättä.
28. Toiminnassa syntyvät savukaasut on johdettava hallitusti savupiipun kautta. Savupiipun korkeus on määritettävä ottaen huomioon, mitä ilmanlaadusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (79/2017) säädetään ja siten, ettei toiminnasta aiheudu terveyshaittaa taikka merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Sellaisten poikkeustilanteiden varalta, joissa pyrolyysikaasuja ei voida johtaa polttimelle, tulee laitoksella olla käytössä pilottileikki tai muu järjestely kaasujen hallitun polttamisen varmistamiseksi.
29. Sellaisista poikkeuksellisista tilanteista ja vahingoista, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa, on välittömästi ilmoitettava palo- ja pelastusviranomaisen lisäksi valvontaviranomaiselle. Ympäristöhaittojen torjuntaan on ryhdyttävä heti vahingon sattuessa.

Toiminnan keskeyttäminen, muuttaminen tai lopettaminen

30. Toiminnan olennaisista muutoksista, toiminnanharjoittajan vaihtumisesta, toiminnan keskeyttämisestä tai toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin.
31. Ympäristöluvan Oulunkaaren ympäristölautakunta 27.8.2021 § 162 mukainen jätteenkäsittelyalue kiinteistöllä RN:o 889-407-28-91 tulee siistiä ja alueella mahdollisesti olevat jätteet, joiden vastaanottoa ei tässä päätöksessä ole sallittu, tulee toimittaa vastaanottajalle, jolla on lupa niiden vastaanottamiseen 31.12.2022 mennessä.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

32. Tarkennettu kuvaus pelletöinnistä tulee toimittaa valvontaviranomaiselle vähintään kaksi (2) kuukautta ennen pelletöintitoiminnan aloittamista.
33. Toiminta-alue on saatettava toiminnan päättyessä asianmukaiseen kuntoon siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumista tai pilaantumisen vaaraa. Toiminta-alue on siistittävä ja sinne ei saa jäädä jätteitä. Toiminnan päättymisestä on ilmoitettava valvontaviranomaiselle lopputarkastusta varten.

Vakuus

34. Toiminnanharjoittajan on asetettava Oulunkaaren ympäristölautakunnalle **30 000 euron** vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisen tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuus on toimitettava kuukauden kuluessa päätöksen voimaan tulosta. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa tarkistaa vakuuden määrää. Vakuus palautetaan, kun toiminta-alueen kunnostus toiminnan loputtua on tehty hyväksyttävästi ja ympäristöluvan määräykset ovat täyttyneet.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Lupapäätöksen mukainen toiminta alueella voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja toiminnanharjoittajan asetettua hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Ennen toiminnan aloittamista hakijan on asetettava Oulunkaaren ympäristölautakunnalle **15 000 euron** suuruinen vakuus (YSL 199 §).

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että toimittaessa täydennetyn hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti GRK Infra Oyj:n jätteenkäsittelytoiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta aiheudu toiminnalle asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijaintipaikka huomioon ottaen yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnon olojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Mustikkakankaan eteläosan asemakaavassa suunnittelualueella on merkintä T–1 teollisuus ja varastorakennusten korttelialue. Asemakaavan

Oulunkaaren ympäristölautakunta

mukaan T-1 alueella kiertotaloutta tukevat toiminnot ovat mahdollisia ja alueelle saa sijoittaa myös toimintaan liittyviä liiketiloja. Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että hakemuksen mukainen toiminta on asemakaavan mukaista. Jätteenkäsittelytoiminta ei sijoitu pohjavesialueelle.

Oulunkaaren ympäristölautakunta katsoo, että toiminta kyseisellä paikalla täyttää luvan myöntämisen edellytykset, mikäli annettuja lupamääräyksiä noudatetaan ja muuten toimitaan hakemuksessa esitetyllä tavalla. Toiminnan voidaan katsoa täyttävän myös parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset. Toiminnanharjoittajalla katsotaan olevan jätelain edellyttämä riittävä asiantuntemus toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden. Toiminnalle on vaadittu vakuus ja sen on katsottu olevan riittävä ympäristönsuojelulain 59 §:ssä säädettyjen velvoitteiden noudattamiseksi.

Jätelain 120 §:n mukaan ympäristöluvanvaraisen jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on esitettävä lupaviranomaiselle suunnitelma jätteen käsittelyn seurannan ja tarkkailun järjestämisestä. Hakemuksen liitteenä oleva jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma sisältää valtioneuvoston asetuksessa jätteistä 41 §:ssä vaaditut tiedot.

Lupamääräysten perustelut

Toiminta-alueella vastaanotettavat, varastoitavat ja käsiteltävät jätteet ovat täydennetyn hakemuksen mukaisia. Jätteiden käsittely on rajattu ympäristönsuojelulain 58 §:n mukaisesti tietynlaisiin jätteisiin. Jätteiden määrän rajoittamisella varmistetaan, että laitokselle tuleva jäte ei keräänny laitokselle aiheuttaen ympäristöhaittoja. Energiahakkeen enimmäisvarastointimäärää on rajattu palovaaran vähentämiseksi. (lupamääräykset 1 ja 2).

Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä vastaanotetun jätteen alkuperästä, määrästä, lajista ja laadusta sekä jätteen soveltuvuudesta alueella käsiteltäväksi. Vastaanotettavien jätteiden hyväksyntä- ja laadunhallintajärjestelmällä varmistetaan jätteiden soveltuvuus alueella käsiteltäväksi. Mikäli jätettä, jonka vastaanottoon toiminnanharjoittajalla ei ole lupaa, ei palauteta takaisin jätteen haltijalle, on toiminnanharjoittaja jätelain perusteella velvollinen toimittamaan jätteen asianmukaiseen käsittelypaikkaan. (lupamääräys 3).

Jätelain mukaan jätehuolto on järjestettävä niin, ettei jätteistä tai jätehuollosta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätteiden varastointia ja käsittelyä koskevilla määräyksillä turvataan osaltaan jätteiden asianmukainen käsittely. Jätelain 15 §:n mukaisesti lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on kerättävä ja pidettävä jätehuollossa toisistaan erillään siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, jätelain mukaisen etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. (lupamääräys 4).

Hyödynnettäväksi tarkoitettujen jättemateriaalien jatkuvalla kierrolla ehkäistään ylisuurten ja/tai kaatopaikaksi tulkittavien jätevarastojen

Oulunkaaren ympäristölautakunta

muodostumista. Alueella ei saa olla sellaisia varastokasoja (yli kolmen vuoden varastointiaika), jotka voidaan luokitella kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n mukaan kaatopaikaksi (lupamääräys 5).

Toiminta-ajan määrittäminen on tarpeen lähimmille häiriintyneille kohteille aiheutuvan haitan rajoittamiseksi. Yön aikana melu koetaan herkästi erityisen häiritseväksi, joten eniten melua aiheuttava toiminta on rajattu päiväaikaan tapahtuvaksi (lupamääräys 6).

Asiaton toiminta alueella ja sen aiheuttamat haitat voidaan estää valvonnalla ja tarvittaessa rakenteellisin keinoin, kuten pitämällä kulkureitti suljettuna (lupamääräys 7).

Jätelain 141 §:n mukaan jätteenkäsittelylaitoksen tai -paikan toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä, käytöstä poistamista ja niihin liittyvää toiminnan seuranta- ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilö valvoo toimintaa ja toimii yhdyshenkilönä valvontaviranomaisille. Tiedonkulun varmistamiseksi muutoksista on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava riittävän opastuksen ja tiedon antamisesta työntekijöille, urakoitsijoille ja alueen muille käyttäjille, jotta toiminta alueella on turvallista ja luvan mukaista (lupamääräys 8).

Jätelain 29 §:n nojalla on annettu määräys luovuttaa toiminnassa syntyvä jäte ELY-keskusten ylläpitämään jätehuoltorekisteriin hyväksytyn toiminnanharjoittajan kuljetettavaksi. Tällä varmistetaan kuljetusten asianmukaisuus. Jätelaki määrittelee jätteet, joiden kuljetuksista tulee laatia siirtoasiakirja ja siirtoasiakirjan säilyttämisvelvollisuuden. Siirtoasiakirjan laatimisvelvollisuus koskee mm. rakennus- ja purkujätettä. Siirtoasiakirjamenettelyn avulla voidaan seurata jätteen kulkua ja toteuttaa toiminnan valvontaa (lupamääräys 9).

Aloitustarkastuksella varmistetaan, että kiinteistöllä on luvan määräysten täyttämiseksi tarvittava valmius ja tarvittavat toimenpiteet on suoritettu ennen toiminnan aloittamista. Aloitustarkastus on tarpeen myös valvonnan toteuttamiseksi (lupamääräys 10).

Jätelain 13 §:n mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta (lupamääräys 11).

Lupamääräykset 12-15 on annettu, jotta toiminnasta aiheutuva haitta lähimmille häiriintyneille kohteille olisi mahdollisimman vähäinen. Määräyksillä rajoitetaan ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä, terveyshaittaa ja naapuruussuhdelain mukaista kohtuutonta rasitusta, jota toiminnasta voi aiheutua. Määräyksellä 12 rajoitetaan toiminnasta aiheutuvia päästöjä ilmaan. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan pyrolyysikaasun polttamisesta ei tule aiheutua päästöjä, joissa on suurempia määriä haitallisia epäpuhtauksia kuin maakaasun polttamisesta aiheutuviissa päästöissä. Valtioneuvoston asetuksen keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista (1065/2017) liitteessä 1A 2 osassa on

Oulunkaaren ympäristölautakunta

esitetty ilmapäästöjen raja-arvot uusille energiantuotantoyksiköille. Käytettäessä polttoaineena maakaasua on NO_x-päästöjen (laskettuna NO₂, O₂ = 3 %) raja-arvo asetuksen mukaan 100 mg/m³n. NO_x-päästöjen raja-arvo on määrätty asetuksen mukaisena. Muilta osin ilmapäästöjen raja-arvot on määrätty hakemuksen mukaisina. Määräys 13 on annettu pölyämisen estämiseksi ja pölyn aiheuttamien terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Määräys 14 on annettu toiminnasta aiheutuvan meluhaitan ehkäisemiseksi. Määräys 15 on annettu hajuhaittojen ehkäisemiseksi.

Määräys hulevesien johtamisesta on annettu, ettei niistä aiheutuisi vettymistä, haitallista kuormitusta tai muuta haittaa tai vahinkoa ympäristölle. Alueelle tehtävän laskeutusaltaan tulee olla riittävän kokoinen ja laskeutusallas tulee pitää kunnossa. (lupamääräys 16).

Jätevesien johtamista koskevat määräykset on annettu toiminnassa syntyvien jätevesien asianmukaisen käsittelyn ja pois johtamisen varmistamiseksi ja pinta- ja pohjavesien sekä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi. (lupamääräys 17).

Polttoaineiden ja kemikaalien säilytystä koskevat määräykset on annettu maaperän, pohja- ja pintavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi (lupamääräykset 18 ja 19).

Käyttämällä parasta taloudellisesti käyttökelpoista tekniikkaa voidaan tehokkaimmin ehkäistä toiminnan haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Toiminnanharjoittajan on tärkeää seurata jätteenkäsittelymenetelmien kehitymistä ja ottaa niitä tarvittaessa käyttöön. (lupamääräys 20).

Ympäristöluvassa on ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan annettava tarpeelliset määräykset toiminnan käyttötarkkailusta, päästöjen sekä toiminnan vaikutusten tarkkailusta. Lupamääräykset toiminnan tarkkailusta on annettu, koska ympäristönsuojelulain mukaan toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma tulee pitää ajan tasalla. (lupamääräykset 21-25).

Ympäristölle ja terveydelle haitallisten ilmapäästöjen selvittämiseksi on määrätty tehtäväksi päästömittaukset. Päästömittauksen kattavuus on määrätty ottaen huomioon päästöjen ja niiden laadun ennalta arviointi käytettävissä olevan tiedon perusteella. Mittausuunnitelman esittäminen valvontaviranomaiselle on tarpeen, jotta valvontaviranomainen voi tarkistaa, että mittaus suoritetaan pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (lupamääräys 22).

Määräys melumittauksista on annettu valvonnallisista syistä, jotta voidaan selvittää toiminnasta aiheutuva todellinen melutaso (lupamääräys 23).

Määräys 24 hulevesien tarkkailusta on annettu, ettei niistä aiheutuisi haitallista kuormitusta tai muuta haittaa tai vahinkoa ympäristölle.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Haittaeläimiä on tarvittaessa torjuttava hygieniaan, yleiseen viihtyisyyteen ja naapureiden toimintaan vaikuttavien haittojen estämiseksi (lupamääräys 25).

Kirjanpito- ja raportointimääräykset on annettu viranomaisten tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Saatujen tietojen perusteella voidaan seurata toiminnan lainmukaisuutta ja päätöksessä annettujen määräysten noudattamista. Ympäristösuojelulain 62 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on toimitettava valvontaviranomaiselle säännöllisesti päästöjen tarkkailun tulokset ja muut valvontaa varten tarvittavat tiedot (lupamääräys 26).

Lupamääräykset 27-29 on annettu pilaantumisen ehkäisemiseksi ja häiriötilanteissa ja poikkeuksellisissa tilanteissa mahdollisesti syntyvien päästöjen ja niistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Mikäli toiminnasta aiheutuu haittoja ympäristölle, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi. Haitallisten aineiden vuotamiseen on varauduttava ennalta ja alueella on oltava tarvittava välineistö vahinkojen korjaamiseen. Ympäristönsuojeluviranomaisen on tarpeen tietää pilaantumisen vaaraa aiheuttavista tilanteista ja tehdyistä torjuntatoimenpiteistä.

Toiminnan muutoksista ilmoittamisesta annettu määräys on tarpeen, jotta viranomaisella on ajantasainen tieto toiminnasta ja viranomaisen voi arvioida muutosten vaikutusta ympäristöön ja tarvittaessa lupamääräyksiin tai uuden luvan tarpeeseen. Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toiminnoista. Toiminnan lopettamisesta ja lopputarkastuksesta on annettu määräys, jotta voidaan varmistua, että alueella on toteutettu tarvittavat toimet alueen tulevaa käyttöä varten (lupamääräykset 30-33).

Jätteen käsittelytoiminnalta vaadittavasta vakuudesta on säädetty ympäristönsuojelulain 59–61 §:issä. Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteenkäsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jättehuollon, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Vakuuden on oltava riittävä ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat määräykset. Toiminnanharjoittaja on esittänyt vakuudeksi 30 000 euroa. Toiminnan luonne ja laajuus sekä tässä lupapäätöksessä annetut määräykset huomioiden hakijan esittämä vakuus on katsottu riittäväksi vakuuden määräksi. Vakuuden suuruutta harkitessa on otettu huomioon, mitä laitokselle mahdollisesti jäävien jätteiden käsittelyn kustannukset olisivat. (lupamääräys 34).

Toiminnanharjoittaja on esittänyt perustellun syyn toiminnan aloittamiselle ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Toiminnan aloittamisesta päätöksen mukaisesti ei ennalta arvioiden aiheudu sellaisia haittoja, jotka tekisivät muutoksenhaun hyödyttömäksi. Hakemuksen mukaan käytettävä laitteisto on mobiili ja se voidaan siirtää alueelta pois. Alue on jo rakennettu suunniteltuun käyttöön. Riittäväksi vakuudeksi on katsottu 15 000 euroa.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Vastaus Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon

ELY-keskuksen vaatimus siitä, että kaasun polttamisesta ei voi aiheutua päästöjä, joissa on suurempia määriä haitallisia epäpuhtauksia kuin maakaasun polttamisesta aiheutuissa päästöissä on otettu huomioon lupamääräyksessä 12. Vaatimus ilmapäästömittauksesta on otettu huomioon lupamääräyksessä 22. Vaatimus ympäristönsuojeluasetuksen 17 a §:ssä edellytetyt vaatimukset huomioon ottamisesta soveltavin osin on otettu huomioon lupapäätöksessä.

Vastaus Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen lausuntoon

Pelastuslaitoksen vaatimukset ympäristiästä ja jätteiden ja muiden raaka-aineiden varastoinnista on otettu huomioon lupamääräyksessä 4. Vaatimukseen energiahakkeen enimmäisvarastointimäärästä on otettu kantaa lupamääräyksessä 2. Vaatimus koskien pyrolyysikaasupolttimen häiriötapauksia on otettu huomioon lupamääräyksessä 28. Vaatimus koskien työkoneiden säilyttämistä on otettu huomioon lupamääräyksessä 27.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa (YSL 29 §).

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (YSL 70 §).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

GRK Infra Oyj voi aloittaa tämän päätöksen mukaisen toiminnan lupamääräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta. Ennen toiminnan aloittamista hakijan on toimitettava Oulunkaaren ympäristölautakunnalle **15 000 euron** suuruinen vakuus. Vakuus palautetaan luvan saatua lainvoiman ja kun varsinainen vakuus on asetettu.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 2, 5-8, 11-12, 14-17, 22-23, 27, 29, 34-35, 39-40, 42-44, 48-49, 52-53, 58-62, 66, 70, 83, 85, 87, 89, 93-94, 107, 123, 134, 170, 172, 174, 190-191, 199, 205 § ja liite 1.
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, 6, 8, 11-15 ja 17a §.
Jätelaki (646/2011) 2, 5-6, 8, 12-15, 28-29, 72-73, 118-123 ja 141 §.
Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 36, 40-41 ja liite 3.
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §.
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017) 4 §.
Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013) 3 §.
Valtioneuvoston asetus keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista (1065/2017) liite 1A.
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Julkisuuslaki (621/1999) 24 §.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätöksestä tiedotetaan ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Tieto päätöksestä julkaistaan julkisessa tietoverkossa.

PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ MAKSU

Oulunkaaren ympäristölautakunnan päätöksellään 24.2.2022 § 20 hyväksymän ympäristönsuojelua ja maa-aineksia koskevien suoritteiden maksutaksan liitteenä olevan maksutaulukon kohdan 12. perusteella jätteiden ammattimaisen tai laitospäivähoitoon käsittelemisen lupa-asian käsittelystä peritään 1 735,00 euroa. Maksutaksan 5.3 §:n mukaan kun kyseessä on toiminnan olennainen muuttaminen (YSL 29 §), käsittelymaksu voidaan määrätä enintään 50 prosenttia edellä esitetyn mukaista maksua pienemmäksi. Hakemuksen käsittelyn vaatiman työmäärän takia maksua ei pienennetä.

Hakijalta peritään ilmoituskulut, jotka koskevat ympäristölupahakemusta ja -päätöstä koskevien kuulutusten julkaisemista lehti-ilmoituksilla. Ilmoituskulut hakemuksen kuulutuksen lehti-ilmoituksesta ovat 189,10 euroa.

Käsittelymaksu on 1 924,10 euroa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

YMPÄRISTÖJOHTAJAN PÄÄTÖSESITYS

Ympäristölautakunta päättää
1. ottaa asian käsiteltäväksi esityslistan ulkopuolisena ja
2. hyväksyä valmistelijoiden päätösesityksen

PÄÄTÖS

Ympäristölautakunta hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Liitteet

PTK-LIITE 5;
Liite_05_maastokarttatyypinen lähestymiskartta
PTK-LIITE 6;
Liite_06_Maastokarttatyypinen sijaintikartta
PTK-LIITE 7;
Liite_02_asemapiiirustus_30.6.2022

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 65, § 66, § 67, § 68, § 69, § 70, § 72, § 73, § 74

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Yllä luetelluista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska

- Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, Kuntalain 136:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 71, § 75

Hallintovalitusosoitus Vaasan Hallinto-oikeudelle

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7. päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen *viranomaisen* tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 3. päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitus tehdään

VAASAN HALLINTO-OIKEUDELLE

Postiosoite: PL 204, 65101 VAASA

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43 4. krs, 65101 VAASA

Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 5642760

Puhelinnumero: 029 5642780

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oulunkaaren ympäristölautakunta

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää **Oulunkaaren ympäristöpalveluiden kirjaamosta**.

Postiosoite: PL 10, 93101 PUDASJÄRVI
Käyntiosoite: Varsitie 7, 93100 PUDASJÄRVI
Sähköpostiosoite: ymparistopalvelut@pudasjarvi.fi
Puhelinnumero: 0400 671944

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista-perjantaihin klo 9:00-15:00.

Päätös on lähetetty tiedoksi kirjeellä/todisteellisella tiedoksisaannilla (Kuntalaki 139 §). Tavallinen sähköinen tiedoksianto / Todisteellinen sähköinen tiedoksianto.
(Lakisähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa §:t 18 - 19)